

.o. Iesus Mennyei orvot emlékezzel
 The nagy szerelmet fenodrol kints
 Zenvedel nyíltan keresté fának maga
 magára felárvol fel emlékezzel mind
 The tagaydiban megh zakadozwan
 sem egy the zenth tagyidban helyen al
 wan wgyi hogyi the nagy fenodhoz
 sem egy keen nem hasonlatyk merth
 talpattol fogva teterdyglen the zenth
 testeben egy senni nem wala yl nagy
 fenodrol wram igus nem emlékezzel
 merth nagy irgalmadat mutatad hol
 oth ellenfeleggederth ymadal mond
 wam in zenth Attyam Borhyas
 Nekyk merth mm thugyak myt teze
 Ez te nagy irgalmasagodeert es
 fenadnak emlékezettyerth Attyad nekem
 legyeb iesus hogyi es the festerweped
 nek emlékezetty legyben nekem myn
 den nemw bronemnek borhyanatya Am
 pr m. Am Maria. ~~N~~egyed

POZSONYI KÓDEX

1520

POZSONYI KÓDEX
1520

Kódexünk több mint fele 1520-ban íródott, apácák számára készült magyar nyelvű imakönyv, mely néhány latin imát is tartalmaz. A Magyar Ferences Könyvtárban található egy nyomtatott premontrei breviáriummal egybekötve.

Kiadványunk a kódex hasonmását adja, mellette először jelenik meg az eredetiről készült betűhű átirat. A bevezető tanulmány foglalkozik a kódex leírásával, történetével, helyesírására és hangjelölésére vonatkozó tudnivalókkal, felsorolja a szövegek párhuzamos előfordulásait a többi magyar nyelvű kódexekben, és utal a latin megfelelőikre.

Kötetünk mind a szélesebb olvasóközönségnek, mind a magyar nyelv-, irodalom- és művelődéstörténet szakembereinek érdeklődésére számot tarthat.

MAGYAR
NYELVTUDOMÁNYI
TÁRSASÁG
BUDAPEST

POZSONYI KÓDEX
1520

RÉGI MAGYAR KÓDEXEK
29. szám

POZSONYI KÓDEX

1520

**A NYELVEMLÉK HASONMÁSA
ÉS BETŰHŰ ÁTIRATA
BEVEZETÉSSSEL ÉS JEGYZETEKKEL**

PHARMA PRESS – MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁG

**BUDAPEST
2004**

Kiadásunk
a Magyar Ferences Könyvtár Muz. 32. jelzetű kötetéről készült

AZ EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KARÁNAK
MAGYAR NYELVTÖRTÉNETI, SZOCIOLINGVISZTIKAI ÉS
DIALEKTOLÓGIAI TANSZÉKÉN

Közzéteszi, a bevezetést és a jegyzeteket írta

ABAFFY CSILLA,
ABAFFY ERZSÉBET
MADAS EDIT

A munkálatok az OTKA (T-25395) és
az MTA (Támogatott Kutatóhelyek Irodája) támogatásával
az MTA Magyar Nyelvtörténeti Kutatócsoport keretében folytak
BENKŐ LORÁND és KOROMPAY KLÁRA irányításával

A kiadvány hasonmás-képei a kódex méretarányos fotókópiáinak
digitalizálásával készültek

TARTALOM

Bevezetés	7
A kódex leírása	7
A kódex története.....	12
A kódex tartalma, latin forrásai, párhuzamos helyek a magyar kódexekben	21
A kódex hangjelölése.....	28
Irodalomjegyzék	31
A kódex hasonmása és betűhű átirata.....	33

BEVEZETÉS

A Pozsonyi Kódex apácák magánjátosságát szolgáló, 1520-ban készült magyar nyelvű imakönyv, mely néhány latin imádságot is tartalmaz. A kézirat egybe van kötve egy nyomtatott premontrei breviáriummal. Jelenleg Budapesten a Magyar Ferences Könyvtárban Muz. 32. jelzet alatt található.

A kódex leírása

A kódex anyaga papír. Töredékes vízjelek, melyek talán nagy P betűt mutatnak, a következő levelek bal felső sarkában találhatók: 1., 4., 10., 12., 17., 20., 25., 33., 39. A lapok mérete 145 x 100 mm. A kézirat hat ívfüzetből áll. Valószínűleg öt nyolcleveles és egy négyleveles ívfüzetet kötöttek a nyomtatott breviáriumhoz. Az első három ívfüzet teljes. A második ívfüzet középső levélpárja, a 12. és 13. levél ketté szakadhatott, ezt a restauráláskor hozták helyre. A negyedik ívfüzet ma hatleves, feltehetően a 27. és 28. levél között a középső levélpár később kieshetett, ugyanis itt a megkezdett imádságból körülbelül négy lapnyi szöveg hiányzik. Az ötödik ívfüzet első levelét már a másoláskor kivághatták, a levél csonkja látható, de a szöveg a 30. és 31. levélen folyamatos. A kódexben csak újkori, 1915 utáni levélszámozást találunk, a jobb felső sarokban 1–42-ig. Az első levél mindkét oldala üres, a 12. levél versóján csupán egy rajz van, a 38. levél rectója szintén üres. Az eredetileg a hátsó táblába ragasztott előzéklap, melyen a kézírás befejeződik, a restaurálás óta külön áll, és ma ez a 42. levél. A szöveg a második levélen kezdődik, ezért mi a kódex lapszámozását innen indítottuk 1–81-ig.

A kódex nyolc kéz írása. Az első és második kéz egy időben, 1520-ban és azonos helyen dolgozhatott. Az első három ívfüzetet másolták azonos méretű írástükörrel (105–110 x 60–65 mm), melynek külső margóját alul, fölül tűszúrással, felső margóját pedig halvány vakvonallal jelölték. A tűszúrással a negyedik ívfüzet végéig látszik.

Első kéz (1–21. lap). E lapokra Mihály deák 1520-ban másolta Szent Brigitta tizenöt imáját és annak elajánlását (lásd Táblázat 1.

tétel.). A közkedvelt imákat nyolc magyar kódexünkben találjuk meg. Közülük ötben az imakönyv kezdő részeként. A szövegek egymáshoz való viszonyát, rokonságát részletesen tárgyalja BÁRDOS GY. JÓZSEF (1903) és LÁZS SÁNDOR (1991). A Pozsonyi Kódex Brigitta-imái a ThewrK. és a GyöngyK. szövegével áll legszorosabb rokonságban. Mihály deák írása gyakorlott kézre valló, szép, egyenletes vonalvezetésű bastarda. A minden ima kezdetén levő iniciálék számára két sor méretű helyet hagy ki, s a berajzolandó betűt annak apró változatával jelöli. Kurzívval csak az imák végén lévő rövidítéseket és a 21. lapon, a munkáját lezáró sorokat írta. A lapok rendezettek, az előre kijelölt írástükröt betartja, a sorok száma 19–22 között van, általában 20. A szöveget központoszással tagolja: virgulát, kettőspontot, középső és alsó pontot használ. Az elválasztást a sorok elején, jobbra dőlt kettős vonallal jelzi. Az elválasztás többnyire megfelel a mai szótagolás szabályainak. Tintája sötétbarna.

A 22., beíratlan lap bal felső sarkában fekete tintával, szépen rajzolt, sárkányfejből indított, körbefutó inda látható, közepén rozettával.

M á s o d i k k é z (23–46. lap). A másoló a második ívfűzet közepén folytatja az előző kéz munkáját, ugyancsak 1520-ban. Ez a rész magyar és néhány latin imát tartalmaz (lásd Táblázat 2–11. tétel). Írása gondos, szépen írt bastarda. Tollrajzzal díszíti a nagy kezdőbetűket, a lapok felső és alsó sorában a betűszárakat felfelé, illetve lefelé megnyújtja, cifrázza. Virágot rajzol a 26. lapon, madarat a 30.-on. Szövegének kezdő sora végig nagybetűvel van írva, később a címeket, imakezdeteket nagyobb méretű betűkkel emeli ki., olykor sorkihagyás jelzi az új témát. Kurzívval írja a 45. lap alján latin zárószövegét, s a 46. lap alsó harmadának latin és magyar sorait. Az előző kézhez hasonlóan betartja ugyanazt a kijelölt írástükröt, sorainak száma 18–22 között van, általában 21, egyszer 28. A szöveget központoszással tagolja: virgulát, középső pontot, sőt kérdőjelet is (27/17, 28/11, 20, 36/6) használ. A jobbra dőlt kettős elválasztójelet a sorok végére és elejére is kiteszi. Az elválasztás szinte kivétel nélkül megfelel a mai szótagolás szabályainak. Tintája világosabb barna.

Harmadik és negyedik kéz (47–48/5 és 48/6–49. lap). Ez a két kéz egy-egy latin imádságot másol (lásd Táblázat 12–13. tétel). Mindkét kéz írása rendkívül gyakorlatlan, kezdetleges bastarda. A már tűszúrással kijelölt írástükröt nem veszik figyelembe, sem a bal, sem a jobb szélén nem hagynak margót. A latin szöveg másolása-kor nagyon sok hibát követnek el. Központozás nincs. Az harmadik kéz tintája feketébb, a negyediké szürkés.

Ötödik és hatodik kéz (50/1–3 és 50/4–63. lap). Hat magyar imát másolnak (lásd Táblázat 14–19. tétel). Ezek szövege szó szerint megegyezik a Thewrewk-kódexben is meglévőekkel, de kódexünkben a második ima töredékes, ugyanis feltehetőleg ebből az ívfüzetből szakadt ki a középső levélpár. Az ötödik kéz kezdi el a másolást, az 50. lap első három sorát írja vastagabb tollal, sötét tintával, írása gyakorlatlan bastarda. A hatodik kéz vékonyabb tollal ír, írása halványabb tintájú bastarda. A betűszárok egyenetlenül jobbra dőlnek. Az 53. laptól (a kiszakadt ívpár után) a tinta színe világosabb, a tollvonás vastagabb. A kiszúrt írástükröt nem tartja be, a lapokat sűrű sorokkal teleírja, csupán a rectók bal szélén hagy keskeny margót. Sorainak száma 20–25 között változik. Központozást, elválasztójelet nem használ. Az elválasztás egyáltalában nem felel meg a szótagolás szabályainak, csupán arra törekszik, hogy a sort végig írja, s olykor a szó egyetlen betűje kerül a következő sor elejére. A hatodik kéz a 63. lap alján fejezi be munkáját. Vásárhelyi András énekéből hét sort írt le.

Hetedik kéz (64–72. lap). E lapokon egyetlen magyar nyelvű ima található (lásd Táblázat 20. tétel). Írása bastarda, a betűszárok függőleesebbek, a sorok levegősebbek, csak a rectók bal szélén hagy szélesebb margót. Sorainak száma 17–23 között változik. Központozás általában nincs benne, az alsó és középső pontnak tetsző jelekről feltehető, hogy csak véletlen tintapöttyök. Az elválasztás is jelöletlen, olykor a mai szótagolás szabályai szerint történik, de gyakran független attól. A scriptor igen sokat javít, számos tintafoltot ejt, az írás a lap másik oldalára is átüt. Lehet, hogy a papír minősége gyengébb.

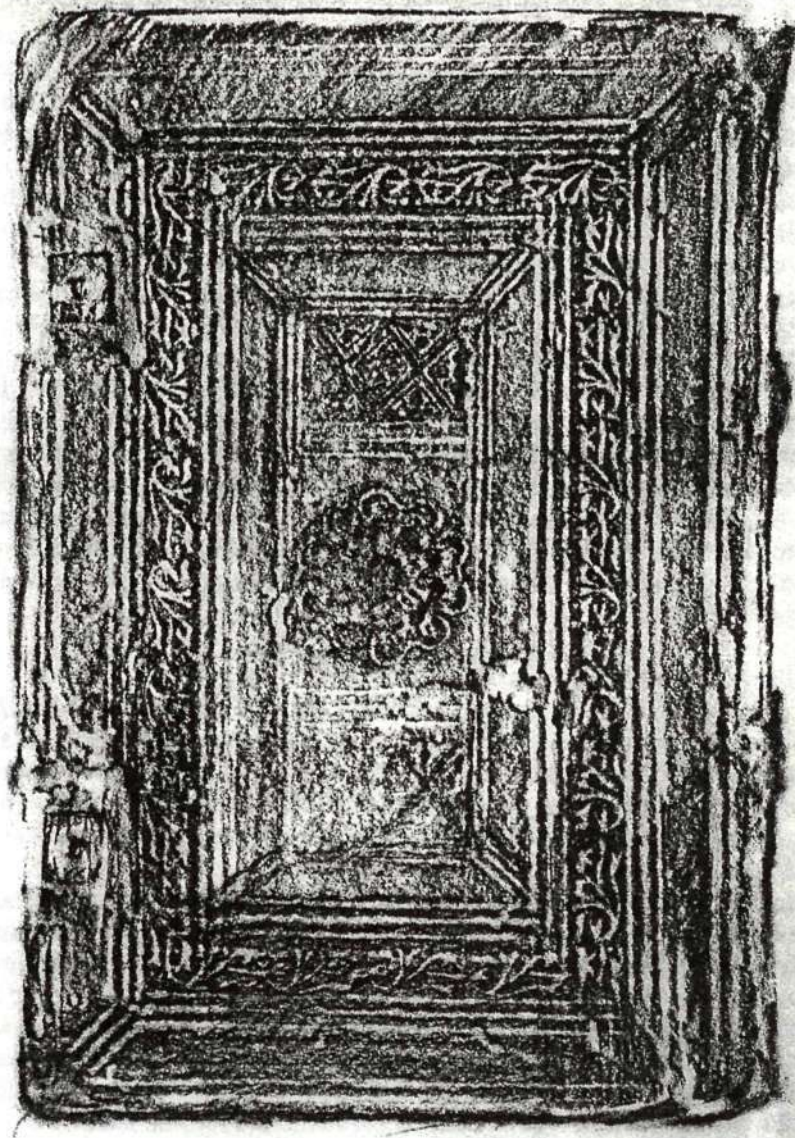
Egy furcsa, lépcsőzetes karcolás már az 59. lapon is látható, ebbe gyakran a tinta is belefolyt a 65., 67., 68. lapokon.

A 73. lap üres.

N y o l c a d i k k é z (74–81. lap). Ez a kéz csak latin imákat másol (lásd Táblázat 21–26. tétel). Írása bastarda. Vastag tollal, erős, fekete tintával ír. A sorok száma 15–19 között változik. A 80. lapon egy félbemaradt ima van, mely beékelődik az előző és következő lap folyamatos szövegébe. Ezt a lapot korábban és halványabb tintával írhatta a másoló, később sötétebbel átírta a kevésbé látszó betűket. GÁBRIEL ASZTRIK (1940) és LÁZS SÁNDOR (1991) szerint ez az oldal más kéz munkája, ám e lap legjellegzetesebben írt szövégi s betűi előfordulnak az előző lapokon is (pl. 75/1: *destitutis*). Ezeket a latin imákat talán írásgyakorlatként másoltatták, másolójuk többször abba-hagyja az írást, nem tud jól latinul, számos hibát vét.

A Pozsonyi Kódex egy nyomtatvánnyal van egybekötve. A nyomtatvány: BREVIARIUM Premonstratense. Paris, Thielman Kerver 1505. (BOHATTA 84p. [981. tétel]). A kötet a Breviárium 248 lapjából csak az első 112 lapot, a Psalterium és Commune részt tartalmazza. Az igen szép nyomtatású könyvben díszes iniciálék és vörös sorok vannak. Két, sok alakos metszetet találunk benne: a címlapon Szent Norbert is szerepel, a Commune rész előtti versón pedig a keresztre feszített Jézus.

A k ö t é s eredeti, vaknyomásos, fatáblás barna, restaurált bőrkötés, két dupla bordára fűzve, új oromszegéssel. Mérete 157 x 106 x 26 mm. 1974-ben restaurálták az OSZK műhelyében, akkor a háttáblán a két szíjleszorító fém lapocskát és az egyik kapocs horgas részét újjal pótolták. A gerinc mentén a bőrkötést sajnos elvágták, de a lapokat nem vágták körbe. A nyomtatvány és a kódex lapjainak metszése egy-egy halvány sárgára festett. Ez arra mutat, hogy eredetileg is együtt kötötték be a nyomtatványt és a kódexet, de nagyon valószínű, hogy kívánságra eleve üres lapokat is fűztek a könyvtesthez.

A kötet elő- és háttáblája azonosan van díszítve. Mindössze háromféle bélyegzőt találunk a kötésen. A táblák szélén vakvonalas keretek között pálcán áthurkolódó inda-bélyegzők futnak körbe. Ezen belül üres keret látható, majd a három részre osztott középmező következik. Ebben fölül és alul rácsdíszítmény, a közepén egy nagy méretű szabad rozetta van. Mintha a nagyon kopott gerinc mezőiben is rácsdíszítmény látszana. A rozetta még a gótikus kötések formakincséhez tartozik, de a magyar (budai) reneszánsz kötések gyakori díszítő eleme. A kötés felépítését tekintve reneszánsz. SZ. KOROKNAY ÉVA (1973) jegyzékének 128. tételeként fölvette ezt a könyvet, de a tárgyalta húsz csoport egyikébe sem sorolta be. – Mi a kötés legközelebbi rokonának az OSZK-ban őrzött „Missale Strigoniense. Venezia 1507” (jelzete: RMK III 148/2) kötését és a sárospataki Református Kollégium Nagykönyvtárában őrzött „Ius canonicum. Paris 1511” (jelzete: S. S. 150) kötését tartjuk, s a pálcán áthurkolódó indabélyegzőt a három kötésen azonosnak véljük. A mi kötetünk bekötési idejét, az előzőeket is figyelembe véve, 1520 körülre tesszük. A kötésen látható bélyegzők szerszámait 1541 után nem használták, az ilyen típusú kötések eltűnnek. (A kötés meghatározása Rozsonдай Marianne munkája.)

A kódex története

Kódexünk keletkezésének idejét megtaláljuk a két első kéz záradékában. Mindkettő 1520-ban másolta imádságait, ők az első három ívfüzetet írták be.

Az első kéz a kódex 21. lapján Szent Brigitta tizenöt imájának és az elajánló imának másolása után nevezi meg magát és írja le az évszámot:

„ez wegig Irta Az the zegeny Atyad fya Mihal deak kybewlte zolgalhassad az erewk Istenth ees My erttwnk ymagy / Amen / In Anno Eiusdem Incarnacionis domini 1520”.

Arra is gondolhatunk, hogy Mihály deáknak esetleg rokona volt az az apáca, aki számára a Brigitta-imákat másolta. A 20. lap 7. sorában található „zolgalo leanyodat • E • ” talán az Erzsébet név kezdőbetűje. A 21. lap közepén, a szöveg után egy kivakart sor nyoma látszik.

A második kéz a 2. ívfűzet közepén veszi át a munkát. Ő magyar és latin imákat másol, ezek egyikét mindkét nyelven leírja (a Táblázat 4. tételének magyar nyelvű imája a 7. tétel 3., latin nyelvű imájának a megfelelője). A 45. lap alján latin nyelvű kolofont ír, de ennek másfél sorát később kikaparták, így ebből csak az 1520-as évszám derül ki:

„Laus deo · Supra Notate oraciones ad laudem summi architecti
dei Necnon Eius genitricis illibate... ... finite vero sunt
Anno domini Millesimo Vigesimo et quingentesimo”.

GÁBRIEL ASZTRIK (1940) szerint a kivakart sorban lehetett a scriptor neve, s ő kiolvasni vél ennyit: *per me ...de Z...* Ugyanezen kéz a 46. lap alján magyarul a következőket írja:

„Enthÿzhelendø azzonÿm kerlek hogh een ÿrettemÿs az megh
fezølth iesus christusth ees az zeep zÿz Mariath ÿmagÿathok
pater nosterth ees aue mariath mondwan”.

Tehát ő is apácák számára másolt. Sajnos itt is kivakartak egy sort. Ez a második kéz több helyen tesz személyes megjegyzést a másolt szöveg közben:

25/19 (a lap alján): „fordeÿch az leueleth”,
26/6-7: „ez keppen walo magÿarsaga wagÿon”,
42/5-6: „ÿaÿ hogh faradek Bor ythlan”,
42/15: „ÿmachÿagh”.

A két első kéz gyakorlott, szép írása, kijelölt és betartott írástükre tudatosan szerkesztett, szép kiállítású magyar nyelvű kódexet indít, melyet apácák magánajtatosságára szántak. Az első kéz a tervezett színes iniciáléknak is kihagyja és jelöli a helyét. Feltehetően mindketten világi íródeákok lehettek. Talán a kivakart sorok rejthetik a helyet, esetleg a szerzetesrendet, ahol és akiknek a kódex készült.

A magyar szöveget másoló hatodik és hetedik kéz rendezetlen, kevésbé szép írása valószínűleg későbbi évekből származik. A hatodik kéz által másolt teljes anyag szó szerint egyezik a Thewrewk-kódex 1531-ben készült alapszövegének egyes részeivel. Ezeket az imákat a ThewrK. különböző helyein találjuk. A Táblázatunk 14. és 15. tétele alatt szereplőket a ThewrK. ötödik keze, a 16. tételt a ThewrK. harmadik keze, azaz Sövényházi Márta, a 17., 18., 19. tételt pedig a ThewrK. első keze írta. Ezeket másolta be a Pozsonyi Kódex hatodik keze kódexünk lapjaira. A szövegek pontos egyezése alapján feltehe-

tő, hogy a két kódex egy közös eredetiből készült, de valószínűbbnek tartjuk, hogy a Pozsonyi Kódex hatodik keze válogatott a Thewrewk-kódex anyagából. Ez a kéz kódexünk negyedik és ötödik ívfüzetébe írt. A negyedik, feltevésünk szerint eredetileg ugyancsak nyolcleveles ívfüzetből eshetett ki és veszett el a középső levélpár. Ezért szakad meg az 52. lapon kezdődő ima, melynek terjedelme a ThewrK.-ben lévő szöveg szerint éppen négy lapnyi hiányt mutat. E kéz a 63. lap alján még elkezdi másolni Vásárhelyi András énekét is, de ebből már csak 7 sor fér el erre az oldalra, s a szöveg itt meg is szakad, nem folytatódik. A levél versóján a hetedik kéz kezd el egy kilenc lapnyi gyónási imát, melynek sem latin, sem magyar előfordulásáról nem szól a szakirodalom. GÁBRIEL ASZTRIK (1940) az igen sok javítás miatt arra gondol, hogy a scriptor maga lehetett egyben a fordító is. Az ima apácák használatára készült, ezt a többször előforduló „zolgaló leányod” (65/7, 69/13) kifejezés bizonyítja.

A latin nyelvű imákat író harmadik, negyedik és nyolcadik kéz mindegyike szinte írásgyakorlatnak számít, sok tévesztésük gyenge latin tudásukat mutatja. Ezek a szövegek bizonyára később kerültek az üresen maradt lapokra.

Kódexünk rendi hovatartozását nem határozzák meg a középkorban általánosan közkedvelt, az apácák magánjátatoságát szolgáló imák. A szakirodalom szívesen hiszi, hogy a magyar kéziratot premontrei használatra szánták, mivel egy nyomtatott, csonka premontrei breviáriummal van egybekötve korabeli kötésben. E könyv többféleképpen készülhetett. Lehetséges, hogy a premontrei szerzetesek tudatosan leválasztották egy 1505-ből való breviáriumuk Psalterium és Commune részét, mivel ezt az apácák latinul is mondhatták, és üres lapokat kötöttek utána, hogy arra a nőknek szánt magyar nyelvű imák kerüljenek. De az is elképzelhető, hogy egy már elkezdett magyar kódex, melynek első három ívfüzetét 1520-ban írták, s még három ívfüzetnyi üres lapot tartalmazott, véletlenszerűen került össze a csonka nyomtatott premontrei breviáriummal, s a kettőt már az 1520-as években egybekötötték.

A magyar kódexet is premontreinek tartja KARÁCSONYI (1921), mert egybe van kötve a breviáriummal. TIMÁR (1924) a valószínűleg premontrei kódexek csoportjába sorolja. GÁBRIEL (1940) az imák

premontrei lelkiségét bizonyítja. Mindazok, akik a Pozsonyi Kódexet premontreinek tartják, sorsát a Lányi-kódexhez kapcsolják, s ezért keletkezését Somlyóvásárhelyhez kötik.

A vásárhelyi apácák történetét illetően a kutatók véleménye eltérő. Az egyértelműen bizonyított tény, hogy Somlyóvásárhelyre 1511-ben telepítenek Szegedről premontrei apácákat az innen elköltöztetett bencés apácák helyére (LUKCSICS 1923). Az első török támadás 1543-ban éri a kolostort, lehet, hogy már 1544-ben Bécsbe menekülnek az apácák, de hamar visszatérnek, 1548-ban már ismét Vásárhelyen vannak (TIMÁR 1924). Minden kutató megegyezik abban, hogy 1553-ban a móríchidai premontrei apácák is náluk keresnek menedéket. Az 1560-as évektől kezdve a török zaklatások miatt már talán kisebb csoportokban többfelé szóródnak szét. LUKCSICS (1923) szerint helyben maradnak egészen 1593-ig. Az utolsó vásárhelyi apátnő, Vásárhelyi Katalin 1594. november 14-i végrendeletét a pozsonyi klarisszáknál írta, ahol a század végén meg is halt. Oklevelek igazolják, hogy 1600-ban a vásárhelyi kolostort és birtokait a Pozsonyba menekült óbudai klarissza apácák kapják, a móríchidait pedig 1601-ben a nagyszombati klarisszák. KARÁCSONYI (1921) azt írja, hogy a somlyóvásárhelyi apácák 1566-ban Bécsújhelyen (Németújhely) húzódnak meg, és onnan mennek később Pozsonyba. TIMÁR (1924) szerint már 1544-ben is jártak Bécsben, és 1566-ban ismét a bécsi Porta Coeli premontrei kolostorban találjuk őket, főként a móríchidai apácákat. Ő 1570-re teszi a bécsújhelyi tartózkodást, szerinte már 1585-ben a pozsonyi klarisszáknál élnek. GÁBRIEL (1940) egy magyar bejegyzésű latin antifonálé (Szombathelyi Ferenccsek Könyvtára. Jelzete: Cod. Lat. 6264.) vándorlását követi nyomon, mely 1516-ban még Szegeden éri meg a várost pusztító nagy tűzvészt, és azután kerül szerinte Somlyóvásárhelyre, 1543-ban Móríchidán, utána a bécsi Porta Coeli kolostorban van, s végül a pozsonyi klarisszáknál köt ki. GÁBRIEL úgy véli, hogy a latin antifonáléval vándorol a Lányi- és a Pozsonyi Kódex is. Itt Pozsonyban találkozhatott kódexünk a Thewrewk-kódexszel, mikor a budai domonkos apácák is ide menekültek vagy a 16. század végén, vagy csak 1615 után. LÁZS (1991) annak bizonyítását, hogy a Pozsonyi Kódex is járt a bécsi Porta Coeli kolostorban, abban látja, hogy a kódex

nyolcadik keze német elhallású latinsággal másolja a Szent Anna-, Szent Miklós- és Szent András-szekvenciákat, s ezeknek a szenteknek oltáruk volt ebben a kolostorban.

Kódexünkben későbbi kéztől származó bejegyzést csak a 80. lap alján találunk: *Kezenetemnek es.* Ez levélformula töredéke lehet. A kötésbe ragasztott előzéklapon pedig a második kéz utolsó sorainak (46/25) kezdőszavai vannak lemásolva: *En týztelende a[...]*. Mindkét bejegyzés egyszerű írásgyakorlat, kódexünk sorsáról, későbbi tulajdonosairól nem árul el semmit.

A kódex felfedezése. – A Magyar Tudós Társaság alapvető célkitűzése volt a magyar nyelv szolgálata s ennek kapcsán a régi magyar kéziratok feltárása. A nyelvemlékek kiadását 1833-ban határozták el. A sorozat szerkesztésével DÖBRENTAI GÁBORT bízták meg, aki nagy lendülettel fogott hozzá a munka megszervezéséhez, s maga is heteket töltött gyűjtő utakon. 1836. május 29–30-án Pozsonyban a Ferencesek könyvtárában járt, ahol megtalálta a Pozsonyi Kódexet tartalmazó kötetet, melyre Szalay Ágoston udvari kancelláriai fogalmazó gyakornok hívta fel a figyelmét. DÖBRENTAI 1836. június 3-án készíti el jelentését az Akadémia számára (MTAKK Ms 10.355/i), s a június 20-i kisgyűlésen szól először az 1520-ban készült magyar imádságokról (Társalkodó 53. szám. 1836. július 2. 211–2. lap). Az 1836. szeptember 5-én tartott hetedik nagygyűlésen számol be gyűjtő útjairól, s pontosan leírja, hogy a magyar kódex egy nyomtatvánnyal van egybekötve: „A’ nyomtatvány’ címe: Breuiariū praemōstrateñ. 8czad rétbén, évszám és sajtóhely nem találtatik.” (Évk. III, 128). DÖBRENTAI a jelentéséhez készített kéziratos tisztázata szerint azt is észrevette, hogy a nyomtatvány csonka: „... abban a’ mennyi belőle megvan évszám és nyomtatás helye nem találtatik” (MTAKK Ms 10.355/i 13.lap). A kódexről megállapítja, hogy papírra van írva, meghatározza a terjedelmét, pontosan idézi az első és a második kéz kezdő- és a leírás dátumát is tartalmazó utolsó sorait, s jelzi a kivakarások helyét is. Ezek után még 11 levélnyi magyar imádságot talál.

A kódex másoltatása. – DÖBRENTAI a Pozsonyban élő Gyurikovits György levelező tagra bízta a kódex magyar szövegeinek másoltatását. Gyurikovits 1837. július 12-én kelt levelében arról szá-

mol be, hogy a kódex „másoltatását megrendeltem a káptalani jegyző Kaszay úrtól” (MTAKK Magy. Nyelvtud. 2-r. 1. I. köt. 28–29. lap). A munka gyorsan elkészült. Gyurikovits már 1837. július 23-án elküldi azt DÖBRENTAIHEZ egy levél kíséretében, s egyben 8 forint kifizetését kéri. (Kaszay József egyéb, Pozsonyban lévő magyar kéziratokat is másolt az Akadémiának, melyek kifizetését – mint más esetekben is – Széchenyi saját kezű aláírásával engedélyezi: „August 18án 1837 Ki kell fizetni Széchenyi István”). A kódexmásolatot Gyurikovits kísérőlevelével DÖBRENTAI költeti egy füzetbe, s a következőket írja címlapul: „Pozsoni Sz. Ferenczesek könyvtárából. Imádságok 1520-ból. Kaptam 1837.” Ma ez a másolat az MTAK Kézirattárában Ms 870 jelzet alatt áll (régijelzete: MCod. 4-r. 11), későbbi kézírassal ráírva: „Pozsonyi Codex”. A másolat 52 lap terjedelmű, folyamatosan írt szöveg, melyben a kódex lapjai és sorai nincsenek jelölve. A kódex I. és 50. lapjáról hátyapapíron hasonmás is készült. Gyurikovits két helyen, a 36. és az 52. lap alján hitelesíti a másolatot: „Hogy ezen másolat a valóságos eredeti kézirattal általam egybehasonlittatva, azzal szóról szóra, 's betűről betűre megegyez, ezennel hitelesen bizonyítom. Posonban Julius 23. napján 1837. Ivanóczi Gyurikovits György több Vgyék' Tablabirája, Sz. Kir. Poson Városa' Tanátsbélije, 's magy. tud. társaság' lev. Tagja”. (Sajnos, megállapítható, hogy Kaszay szövege mégsem egészen pontos.) A másolat elkészültéről DÖBRENTAI 1837. szeptember 4-én az Akadémia nyolcadik nagygyűlésén tesz jelentést (Évk. IV. köt. 20–21). Említi azt is, hogy az imádságokból P. Mindszenty László is küldött az Akadémiának 6 levélnyi másolatot (MTAKK Vegyes 2-r. 7.-ben).

A kódex kiadása. – VOLF GYÖRGY a Nyelvemléktár sorozatában ki akarta adni a Pozsonyi Kódexet, s 1884-ben az Akadémián keresztül keresteti azt a pozsonyi ferenceseknél. A ferencesek zárdafőnöke Hampl Cyrill 1884. június 6-án kelt, a főtítkárságnak címzett levelében azt írja, hogy a kódexet nem találják. VOLF az egész levelet közli a Nytár. XIII. Bevezetőjében. Így a Pozsonyi Kódex az egyetlen, amelyet az eredeti szöveg ismerete nélkül, csupán az Akadémián található másolatból tesz közzé, de maga is feltette, hogy ez a másolat nagyjában hű. Sajnos a másolat folyamatosan írott, így benne van benne két

hártypapírra készített hasonmás, az eredeti kódex terjedelmére, a sorok, a lapok beosztására nézve találgatásra kényszerült. Bejegyzéseit megtaláljuk a lapszéleken, az 53. lapra pedig az eredeti kódexnek az általa valószínűsített lapszámozásáról tesz megjegyzést 1885. július 30-án. Pedig könnyen fellelhető lett volna az eredeti kézirat is, ha VOLF megkeresi DÖBRENTÉinek az Évkönyvekben közzétett jelentéseit (1836, 1837), melyekben beszámol arról, hogy a kézirat egy nyomtatott premontrei breviáriummal van összekötve (Évk. III, 128), s még a másoló nevét is megtalálhatta volna a következő évi jelentésben (Évk. IV, 20).

A kódex újrafelfedezése. – 1914-ben Mattuska J. Libor, a pozsonyi ferencendi hittudományi intézet egykori növendéke, magyar irodalomtanár a rendtartomány könyvtárában felfigyel arra, hogy az egyik nyomtatott breviáriumhoz magyar nyelvű kéziratok lapok vannak hozzákötve. Beszámol erről GÁBRIEL P. GOTTFRIEDnek, aki megmutatja a kötetet SZINNYEI JÓZSEFnek. Megállapítják, hogy az elveszettnek hitt Pozsonyi Kódex eredetije került elő. SZINNYEI (1915) örömmel tájékoztatja erről a Nyelvtudományi Társaságot, annak 1915. október 19-i ülésén (MNY. 11: 416). Felkéri GÁBRIEL P. GOTTFRIEDet, hogy a kéziratot vesse össze a Nyelvemléktárbeli kiadással, és ismertesse. A kódex azért lappangott hosszú évekig, azért nem találták meg a szövegkiadás idején, mert a könyv a pozsonyi ferencesek könyvtárában a latin nyelvű, nyomtatott breviáriumok között szerepelt (a katalógus szerint 1574. szám alatt). GÁBRIEL (1915) alapos munkát végzett, pontos leírását adta a kötetnek. Az év és kiadó nélküli nyomtatványt ő 1514-ből valónak véli, mert a kötet elején lévő húsvéti táblában ez az évszám szerepel. Ír a kötésről, a nyomtatott részről megállapítja, hogy premontrei zsolozsmákat és néhány miseszöveget tartalmaz 112 levélen. Egy üres levél után a kézírásos szöveg 40, ekkor még számozatlan levélre terjed. Az első és a második kéz írásmódjának különbözőségét részletesen elemzi, s helyesen mutatja ki, hogy az első kéz 21 lapot, a második 24 lapnyi szöveget másolt. Ez után három lapon latin szöveg áll, majd a következő, 23 lapra terjedő magyar nyelvű írást egy harmadik kéznek tulajdonítja, bár feltűnik neki, hogy e gyakorlatlan írás betűi sokszor vál-

toznak. Végül 8 lapnyi latin szöveg következik, melynek utolsó lapja a kötetáblába van ragasztva. (MNY. 11: 439–443.)

A szakmai köztudatba ezután kerül be az, hogy a Pozsonyi Kódex egy nyomtatott, premontrei breviáriummal van összekötve. Így hivatkozik rá JAKUBOVICH (1920), aki azt is felderíti, hogy DÖBRENTÉI már 1836-ban a Társalkodóban ezt megírta (MNY.16:15–16). KARÁCSONYI (1921), amikor a Lányi-kódexről bebizonyítja, hogy a somlyóvásárhelyi premontrei apácáknak készült, lábjegyzetben a Pozsonyi Kódexet is összeköti a LányiK. sorsával (MNY.17:151). TIMÁR két nagy dolgozatában ír a Pozsonyi Kódexről. Az elsőben a valószínűleg premontrei kódexek közé sorolja, és itt részletesen foglalkozik a vásárhelyi apácák vándorlásával (TIMÁR 1924). Másik tanulmányában a VOLF-féle kiadás körülményeit részletezi, kiegészítve DÖBRENTÉI tevékenységével és az 1914-es újrafelfedezéssel (TIMÁR 1936). Ők valószínűleg magát az előkerült kódexet nem vették kézbe.

GÁBRIEL ASZTRIK 1940-ben külön tanulmányt szentel a Pozsonyi Kódex eredeti kéziratának (Magyar Könyvszemle 333–344). Ír a könyv reneszánsz kötéséről, a német díszítésű rézkapcsokról, a címlap fametszetéről, a breviárium töredék voltáról. A kiadás korábban feltételezett 1514-es évszáma helyett ő már lehetségesnek tartja, hogy a kötet 1505-ben Párizsban jelent meg. A magyar kézirat felfedezésének, kiadásának és újrafelfedezésének ismertetése után a kódex kézírásait különíti el. A magyar nyelvű imák mellett foglalkozik a latin szövegrészletekkel is. Ő nemcsak azért tartja premontreinek a kódexet, mert egy premontrei breviáriummal van egybekötve, hanem az imák tartalmában is ennek a rendnek a szellemiségét látja. A Pozsonyi Kódex sorsát egy 1516 előtt Szegeden készült premontrei kéziratot latin antifonáléval köti össze, mely a Lányi-kódexszel együtt vándorolt. GÁBRIEL ASZTRIK egy 1944-ben elhangzott előadásában említi, hogy a Magyarságtudományi Intézet tervezi a kódex hasonló kiadását a Codices Hungarici sorozatban dr. Gerinczy Pál jászóvári prépost-prelátus anyagi támogatásával (Új Magyar Múzeum. Kassa, 1944. 144). A kötet azonban nem látott napvilágot.

A kódexet rejtő könyv az 1970-es években Esztergomban a kötetkutató SZ. KOROKNAY ÉVA kezébe került, aki a reneszánsz kötés alapján jegyzékébe felvette a 128. tétel alatt (SZ. KOROKNAY 1973). A

kötetet az ő kérésére 1974-ben az OSZK műhelyében restaurálják. 1980-ban az MTAK Mikrofilmtára filmet készít róla (A 5699/II), a katalóguscédulán a következőt találjuk: „Esztergom, Ferences Könyvtár 20. Régi jelzete: Muz 32.” A könyv első táblájába ragasztott előzéklapon a jobb felső sarokban szerepel a Muz 32 jelzet, középen a GÁBRIEL P. GOTTFRIED által említett 1574, alatta a 20-as szám. Az előzéklap bal felső sarkában lévő 1514 és az alatta elmosódottan látszó számok a nyomtatvány feltételezett kiadási évszámai lehetnek, a lap közepén lévő 112 l. ugyancsak a nyomtatványra vonatkozik, annak levélszámát adja. A könyv elejére a restauráláskor bekerült lengő előzéklap versóján lévő körpecsét: „FERENCES KÖNYVTÁR ESZTERGOM” feliratú. A nyomtatvány címlapján lévő metszetre nyomott ovális pecsét szövege: „BIBLIOTHECA O. FF. M. PROV. S. MARIAE”. Ez valószínűleg a pozsonyi ferences könyvtár pecsétje volt. A kötet az 1980-as években került Budapestre, jelenleg a Magyar Ferences Könyvtárban van, jelzete: Muz 32. A teljes kötetről 2002-ben új mikrofilmfelvétel készült az MTAK Fotólaboratóriumában.

A kódex tartalma, latin forrásai, párhuzamos helyek a magyar kódexekben

A Pozsk. lapszáma:	A szövegrészek kezdő sorai:	A latin megfelelők kezdő sorai. A latin források lelőhelye:	Párhuzamos helyek a magyar kódexekben:
I. (1-21)	Szent Brigitta tizenöt imája „Kezdetők Iesusrol walo týzen ewth ýeles ýmadssagh”	Sequantur quindecim collecte ... Hort. animae, Antidot. animae Lb. ItK. VI (1896), 200-3. Bárdos 28-67.	WinkK. 244-60, CzechK. 1-42, GömK. 98-128, GyöngyK. 7-24, LázK. 150-90, 193-94, ThewrK. 1-34, Krizak. 2-67.
IA 22. lapon II. (23-25/11)	csak egy tollrajz található. Bűsüs imádságok „Valaki ez kevetkezendew ýmachagokath...” „O Vram iesus christus ýmadlak theghedeth...”	O domine Jesu Christe adoro te in cruce pendentem ... Antidot. animae XLIXb. ItK. VI (1896), 378. Hort. animae XXXIIIa. ItK. XVI (1906), 337.	LobkK. 244-7, PeerK. 176-80, LázK. 215-21, ThewrK. 205-9.

A PozsK. lapszáma:	A szövegrészek kezdő sorai:	A latin megfelelők kezdő sorai. A latin források lelőhelye:	Párhuzamos helyek a magyar kódexekben:
III. (25/12-16)	„Egh aýtatos ýmachýagh Vram mýndehatho isten...”		
IV. (25/17-26/5)	„Nagh buchus ymadchagh...” „O Megýtelen embersegh...”	O nuda humanitas... PozsK. 43/17-44/1.	LobkK. 248. GömK. 318.
V. (26/6-30/9)	Evangeliumi részek „Kýs karachýony...” „Výzkerezthý...” [Vizkereszt nyolcadában vasárnap.] „Hwsweti...” „Az Vmapý...”	Lukács 2,21 Lukács 2,42-52 Márk 16,1-7 János 6,56-59	
VI. (30/10-42/5)	„El kezdetik az ziz Marianak epesegherol...” „O Een Nemes azzonyom...”	Sancta Maria, perpetua virgo virginum ... Hort. animae LXXVIIIa. ItK. XVI (1906), 338-40.	FestK. 141-60, CzechK. 104-22, NagyszK. 388-97, GömK. 175-90.

A PozsK. lapszáma:	A szövegrészek kezdő sorai:	A latin megfelelők kezdő sorai. A latin források lelőhelye:	Párhuzamos helyek a magyar kódexekben:
VII. (42/7-44/1)	Bűcsús imádság „Valak̃ ez ȳmach̃agokaht...” „IDwoȳzlegh d̃ycheseghes Napnal fenõsb chȳllagh...”	Ave virgo gloriosa... TelK. 362.	PeerK. 288-9, LobkK. 342, GyõngyK. 25, TelK. 362-3 (latinul is).
	„O D̃ychõsignek azzonȳa...”	O domina gloriosa... Antidot. animae LXXIIIa.	WinkK. 356, PeerK. 245-7, GyõngyK. 26, TelK. 363-4.
	„O nuda humanitas...”		PozsK. 25/17-26/5. [magyarul]
VIII. (44/2-45/17)	Bűcsús imádság „Nȳolchad Bonifacius Papa...” „O Vram Iesus christus halaath...”	O domine Jesu Christe... Antidot. animae XLIIIB.	GõmK. 144-7, GyõngyK. 50.

A Pozsk. lapszáma:	A szövegrészek kezdő sorai:	A latin megfelelők kezdő sorai. A latin források lelőhelye:	Párhuzamos helyek a magyar kódexekben:
IX. (46/1-14)	Szent Bernátnak tulajdonított ima Mária öt örömről „Sequitur una oratio de quinque gaudiis Beate marie Virginis.. Gaude virgo graciosa...”	AH 15, 93.	
X. (46/15-16)	Versus „O dulcis amica dei Rosa...”		
XI. (46/17-24)	„Bonifacius Papa dedit... Aue marýa alta stirps...”	Antidot. animae LXIIIa.	ThewrK. 126.
XII. (47/1-48/6)	Mária záró antifonából szerkesztett imádság „regyna cely letare...”		
XIII. (48/7-49)	Szent Anna-himnusz 1-6. versszaka „Assunt anne solempnia...”	AH 52, 101-102.	

A PozsK. lapszáma:	A szövegrészek kezdő sorai:	A latin megfelelők kezdő sorai. A latin források lelőhelye:	Párhuzamos helyek a magyar kódexekben:
XIV. (50-52/16)	Áldozás előtti ima „wrvnknak zenth thestenek hoozank walo wetelerwl... o en edes es zereimes theremtem...”	O dulcissime atque amantissime... Hort. animae CXLVIb. ItK. XVI (1906), 344.	ThewrK. 156—9.
XV. (52/17-23)	Az oltári szentségről „oh en edewsegews wram...” [csak az ima kezdete]		ThewrK. 159-63.
XVI. (53-55)	Malaszikérő ima „oh felseges ýsten...”		ThewrK. 304-7.
XVII. (56-62/3)	Mária-imádság „wagyon mondasom az te dedes zywedhez oh maria...”	Loquar ad cor tuum... Antidot. animae CXIIb.	ThewrK. 93-103.

A PozsK. lapszáma:	A szövegrészek kezdő sorai:	A latin megfelelők kezdő sorai. A latin források lelőhelye:	Párhuzamos helyek a magyar kódexekben:
XVIII. (62/4-63/14)	Mária-himnusz „Idvezlegy te oh zep teuyskneawl walo rosa...”	Ave rosa sine spinis... Hort. animae LXXXb. ItK. VI (1896), 378.	ThewrK. 88-91.
XIX. (63/15-21)	Vásárhelyi András éneke „Aangyaloknak nagysagos azzonyja...” [Csak az első hét sor]		PeetK. 331. ThewrK. 77.
XX. (64-72)	Gyónásra előkészítő ima „oh mennek es fevldnek terewmteye...”		
[A 73. lap	üres.]		
XXI. (74-76/9)	Mária-szekvencia Gyümölcsoltó Boldogasszonyra „Dies leta celebratur...”	AH 54, 278-281.	

A PozsK. lapszáma:	A szövegrészek kezdő sorai:	A latin megfelelők kezdő sorai. A latin források lelőhelye:	Párhuzamos helyek a magyar kódexekben:
XXII. (76/10-77/14)	Szent Anna-szekvencia „Sancte anne deuotus...”	AH 55, 78-79.	
XXIII. (77/15-79/5)	Mária-szekvencia „Ave maria...que peperisti...”	AH 54, 337-340.	
XXIV. (78/7-18 és 81/1-13)	Szent András-szekvencia „Sacrosancta hodierno...” [1-7. versszak és a 13.-tól végig.]	AH 54, 42-44.	
XXV. (80)	Szent Anna-szekvencia „Congaudent angelorum chori...” [Az 5b. versszaknál megszakad.]	AH 44, 43.	
XXVI. (81/14-19)	Szent Miklós-szekvencia „Congaudentes exultemus...” [Csak az első 6 versszak.]	AH 54, 95-98.	

A kódex hangjelölése

A kódex nyolc kéz munkája. Közülük a harmadik, a negyedik és a nyolcadik kéz latin szöveget másolt. Ezeket itt nem tárgyaljuk. Ugyancsak elhagyjuk az ötödik kéz csupán három sorra terjedő magyar szövegének (50/1–3) elemzését. Az írás jellegével, az írástükörrel, a sorok számával, valamint a tagoló jelekkel **A kódex leírása** című fejezetünknek a kezeket jellemző részében foglalkoztunk.

Az első kéz az 1–21. lapokat írta. A maitól eltérő hangjelölései a következők:

Hang:	Betű:	Hang:	Betű:
á	a, aa	ó	o, oo [kivételes]
c	ch, chÿ	ö, ő	ew
cs	chÿ, ch	sz	z, s [kivételes]
é	e, ee	ty	tÿ
gy	gÿ, gh, g	u, ú	w, u, v
i, í	ÿ, i	ü, ű	w
j	ÿ, i	v	w, v, u
ly	lÿ	zs	s
ny	nÿ	χχ	h

Henye *h*-t a *th*, *gh* esetében találunk. Átírásunkban az *ihūs* rövidítést *iesus*-ként, a *χpūs* rövidítést *cristus*-ként oldottuk fel.

A második kéz a 23–46. lapokat másolta. A maitól eltérő hangjelölései a következők:

Hang:	Betű:	Hang:	Betű:
á	a, aa	gy	gÿ, gh, ghÿ, g
c	ch, c [kivételes]	i, í	ÿ, i
cs	ch, chÿ	j	ÿ, i
é	e, ee	k	1-szer c (30/1: <i>lacozik</i>)

Hang:	Betű:	Hang:	Betű:
ly	lŷ	u, ú	w, v, u
ny	nŷ	ü, ű	w, w', v ew [?]
ó	o	v	w, v
ö, ő	o, ew [?]	zs	s
sz	z		
ty	tŷ [az atŷa szóban olykor gy]		

Henye *h*-t a *th*, *gh*, *dh*, és *zh* esetében találunk. Olykor az *ee* rövid *e* hangot jelöl. Többször előfordul a kérdőjel, de két funkcióban: a mai értelemben vett kérdőjelként pl.: 36/6: *mŷerth hagŷal eel enghemeth?*. A mai kettőspont helyett is állhat: 28/11: *zenth mark kenŷwenek thŷzenhatod rezebe vagion megh irwan?*. Ez után következik az idézet. Az *ihŷs*, *xpŷs* rövidítéseket itt is *iesus*, *cristus*-ként oldottuk fel.

A hatodik kéz az 50/4-től a 63. lap végéig másol. A maitól eltérő hangjelölései a következők:

Hang:	Betű:	Hang:	Betű:
á	a	ó	o
c	cz	ö, ő	ew, (ev)
cs	ch, cz	sz	z
é	e, ee	ty	tŷ
gy	gŷ, gh	u, ú	w
i, í	ŷ, i	ü, ű	w
j	ŷ	v	w
ly	lŷ, ŷl	zs	s
ny	nŷ, ŷn	ŷŷ	h

Henye *h* a *th*, *gh* esetében fordul elő. Az *I* kivételével nagybetűket nem használ.

A hetedik kéz a 64–72. lapokat írta. A maitól eltérő hangjelölései a következők:

Hang:	Betű:	Hang:	Betű:
á	a	ny	nỹ
c	cz	ó	o
cs	cz	ö, ő	ew, ev
é	e, ee	sz	z
gy	gỹ	ty	tỹ
i, í	ȳ, j, i	u, ú	w, v, u
j	ȳ, i	ü, ű	w, v
ly	lȳ	v	w, v

Henye *h* a *th* és *gh* esetében fordul elő. Az *I* kivételével nagybetűket nem használ.

Az átiratban a következő jeleket alkalmaztuk:

<abc> = a scriptor törlése

<...> = a scriptor törlése olvashatatlan betűvel vagy betűkkel.

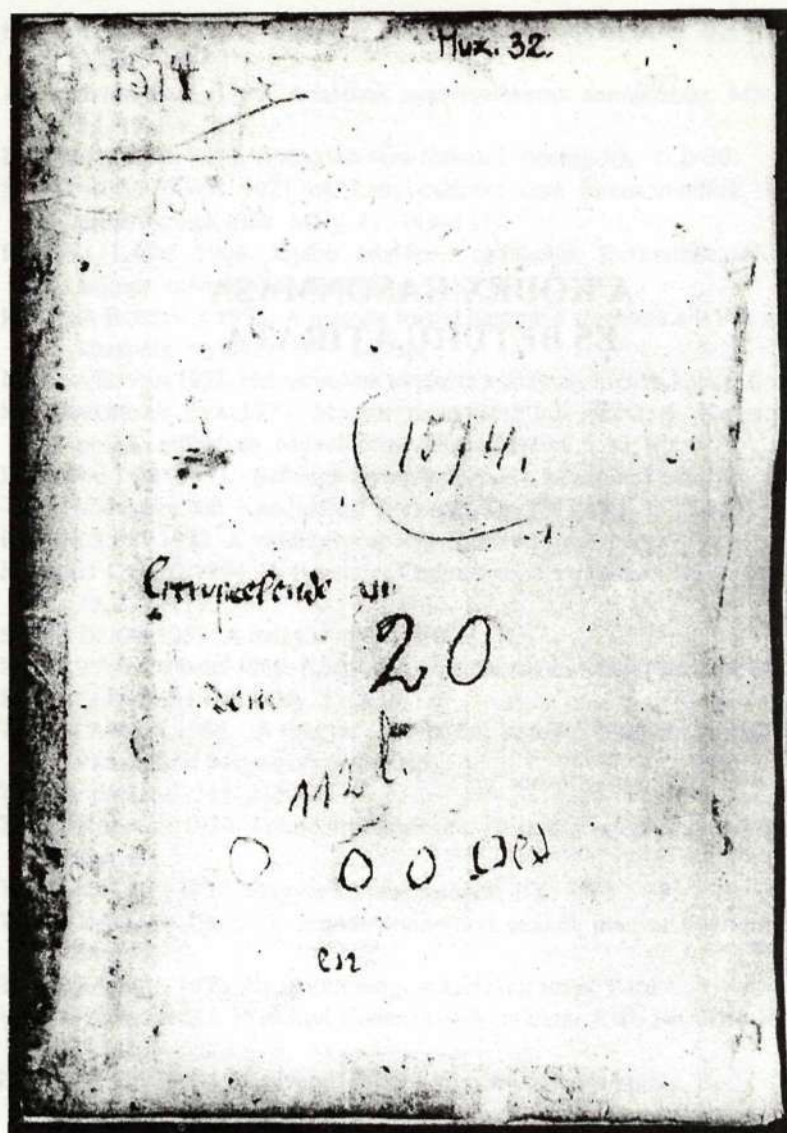
[...] = olvashatatlan betűk.

Irodalomjegyzék

- ABAFFY CSILLA 2000. Magyar nyelvemlékek és másolataik az MTA Könyvtárának Kézirattárában. Magyar Könyvszemle 3: 340–351. És in: Örökségünk, élő múltunk. Gyűjtemények a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárában. 63–83. Bp.
- AH = *Analecta Hymnica*. Leipzig. DREVES, G. M. – BLUME CL. 15. köt. 1893., 44. köt. 1904., 52. köt. 1909., 54. köt. 1915., 55. köt. 1922.
- Antidot. animae = SALYCETUS, NICOLAUS 1494. *Antidotarius animae*. Hagenau.
- BÁRDOS GY. JÓZSEF 1903. Szent Brigitta tizenöt imádsága codexeinkben. Bp.
- BOHATTA, HANNS 1963. *Bibliographie der Breviere 1501–1850*. 2. unveränderte Auflage. Stuttgart–Nieuwkoop.
- Codexeink forrásai. 1896. ItK. 6: 378. [SZILÁDY ÁRON].
- DÖBRENTÉI GÁBOR Jelentései a hetedik nagygyűlésre (1836) és a nyolcadik nagygyűlésre (1837). Lásd Évk. és Társalkodó.
- Évk. = A' Magyar Tudós Társaság Évkönyvei. Buda. III. köt. 1837., IV. köt. 1840.
- FARKAS VILMOS 1971. Helyesírásunk hangjelölés-rendszerének története. *NytudÉrt.* 74. sz. Bp.
- FARKAS VILMOS 1982. A magyar hangtörténet és helyesírás-történet rendszerbeli összefüggése. *NytudÉrt.* 111. sz. Bp.
- FRICK JÓZSEF 1910. A középkori magyar himnusz-költészet. Kolozsvár.
- GÁBRIEL ASZTRIK 1934. Breviárium-típusú kódexek. Függelékül a Lányi-kódex latin szövege. In: Szent Norbert Emlékkönyv. Gödöllő 109–176.
- GÁBRIEL ASZTRIK 1940. A Pozsonyi kódex eredeti kézírata: Magyar Könyvszemle 64: 333–344.
- GÁBRIEL ASZTRIK 1944. A premontrei kódexirodalom: Új Magyar Múzeum. Kassa. 129–147.
- GÁBRIEL P. GOTTFRIED 1915. A Pozsonyi-codex fölfedezett eredeti kézírata: MNy. 11: 439–443.
- Hort. animae = *Hortulus animae*. 1520. Nürnberg.
- HORVÁTH CYRILL 1921. Középkori magyar verseink: Régi Magyar Költők Tára I. Bp.

- HORVÁTH JÁNOS 1931. A magyar irodalmi műveltség kezdetei. Bp. [Reprint kiadás: 1988.]
- JAKUBOVICH EMIL 1920. Adalékok nyelvemlékeink sorozatához: MNy. 16: 14–19.
- KACZIÁNY GÉZA 1891. A magyar vers-alakok Erdősiig: ItK. 1: 1–20.
- KARÁCSONYI JÁNOS 1921. A Lányi-codexet nem ferenczrendűek, hanem premontreiek írták: MNy. 17: 149–151.
- KATONA LAJOS 1906. Újabb adalékok codexeink forrásaihoz. Hortulus animae imádságai codexeinkben: ItK. 16: 332–347.
- KESZLER BORBÁLA 1995. A magyar írásjel használat története a XVII. század közepéig. NytudÉrt. 141. sz. Bp.
- KNIEZSA ISTVÁN 1952. Helyesírásunk története a könyvnyomtatás koráig. Bp.
- SZ. KOROKNAY ÉVA 1973. Magyar reneszánsz könyvkötések. Kolostori és polgári műhelyek. Művelődéstörténeti Füzetek 6. sz. Bp.
- LÁZS SÁNDOR 1991. Szöveg hagyományozódás középkori magyar nyelvű kódexeinkben. Kandidátusi értekezés. Bp. [MTAKK D 15.552]
- LUKSICS PÁL 1923. A vásárhelyi apácák története. Veszprém.
- SCHMIDT GYÖZŐ 1894. A Pozsonyi Codex nyelvi sajátosságai: NyK. 24: 59–70, 211–217.
- SZABÓ DÉNES 1959. A magyar nyelvemlékek. Bp.
- SZERECZ ALAJOS IMRE 1916. Kódexeink párhuzamos szentírási töredékei. Bp.
- SZINNYEI JÓZSEF 1915. MNy. 11: 416.
- TARNAI ANDOR 1984. „A magyar nyelvet írni kezdik.” Irodalmi gondolkodás a középkori Magyarországon. Bp.
- Társalkodó 1836. 211–212.
- TIMÁR KÁLMÁN 1924. Prémontrei kódexek. Huszita vagy prémontrei biblia? Kalocsa.
- TIMÁR KÁLMÁN 1928. Magyar kódex-családok. ItK. 38: 57–72.
- TIMÁR KÁLMÁN 1935. A szegedi premontrei apácák magyar nyelvemlékei. Szeged.
- TIMÁR KÁLMÁN 1936. Dunántúli magyar kódexek sorsa. Pécs.
- VOLF GYÖRGY 1885. Pozsonyi Códex. Nyelvemléktár XIII. Bp. XIII–XVIII, 103–130.
- ZOLNAI GYULA 1894. Nyelvemlékeink a könyvnyomtatás koráig. Bp.

**A KÓDEX HASONMÁSA
ÉS BETŰHŰ ÁTIRATA**

A könyv első beragasztott előzéklapja

Brentariū Premōstraten.

Noce nobertus rapitur superna.
Angeli vestem nūeam ministrant.
Se viro tandem manifestat alium.
Religioso.

2.
Reffertye Ielustol walo tyben ewth
ieles ymadfaygh. fferw ymadfaygh

o Ielus. tregdith Ierretewnek
edeffeghe Iefus. wygassaaygh
hogu fy mynden ez vilaghi erewmth
es fermanfaygh felowl mwl. binnsek
nek ydweffeghe es Ieremie Merts the
nefed ghyenewfeged fimer fia roal
wltod ez vilagnak wege ffe emben
Alatshnak ydweffeghe emben lewl.
Emlefeghel myn wram iefus te Ieruth
predicaciadol es faradfaygh efese
gedrenf fyfeth the Ieruth asfeden
erettewnek wallal. yclommen the dy.
ghew fenodnak ydeen: fy wala ifoni
elmedden erette myn Iereshen
Emlefeghel wram iefus the Nagi
fetermefeghel zumwufayghadol fyfeth
the Ieruth badmal wallal myfotys

- Kezdetÿk Iesusrol walo tÿzen ewth
 ÿeles ÿmadssagh . Elsew ÿmadsagh
 o Iesus Tagedeth zeretewnek
 edesseghes Iesus / wÿgassaagh
- 5 hogÿ kÿ mÿnden ez velagi erewmeth
 es kewansagoth felewl mwl : binesek
 „nek ÿdwessege es zereteie Merth the
 neked gÿenerwseged Ember fiawal
 voltod ez vilagnak wege fele emberi
- 10 Allathnak ÿdwessegeert emberre lewl /
 Emlekezzel meg wram ieselus te zenth
 predicacioldrol ees faradsagos epese
 gedrewl kÿketh The zenth testedben
 erettewnkwallal / ÿelennen The dÿ
- 15 chew kenodnak ÿdeen : kÿ wala isteni
 elmedben erekke megh zerezwen
 Emlekezzel wram ieselus The Nagÿ
 keserwseges zumurusagoldrol kÿth
 The zenth zadwal wallal Mÿkorth

Agh mondad Iomoro En lalkem
mynd halaligh. Goloth te Jnth
lalkedeth emberi ydussegnek mal
chayapara feeknek wallad el the
Jnth teshdeth kornak myforon
as vtolpo vashyoran the Jnth the
mitwaniydnak labayt meg mosad
el edessegeb welek bekshen the
dragalatos Jnth teshdeth eb venden
Nekyk addad the dikhem fenadnak
woton volcath nekyk meg hiddetad
Emletezzel wram iesus As nagy
feshmsegnek kyth the symdhen ny
selet kerek fanak gondolatgarol
myforon As harom nnden walo
ymadsagodnak el weres weres
hullatasonak vama temnen the
nytywanyod mia el Aruktal the
wlastottad sydo nyed mia wadol

- Azth mondad zomoro En lellem
münd halaligh / holoth Te zenth
lelkedeth emberi ýduessegnek wal
chýagara keeznek wallad es The
5 zenth Testedeth kornak Mýkron
az vtolso vachýoran The zenth Tha
nitwanýdnak labaýt meg mosad
es edesseges welek bezelwen The
dragalatos zenth Testedeth es veredeth
10 Nekýk adad The dichew kenodnak
rokon voltath nekýk meg hirdeteed
Emlekezzel wram iesz Az nagý
keserwsegrel kýth the zýwedben wý
„selel kerezt fanak gondolatýarol
15 Mýkron Az harom renden walo
ýmadsagodnak ees weres werew
hullatasodnak vtanna Tennen tha
nýthwanýod mýa el Arultal The
valasztottad sýdo neped mýa <wadol>

tatal Mey fopattal Gannis tanok
 mya vadottattal Garm biro mya
 Garmisan itelittetel As teen magad
 nak malastottad marosodban Kru
 Salemben sydosnak nagy jels nap
 van nagy yntiken the gyenem
 feres es ystyw wyragol teshoben
 Artatlan Galakra fegetlenfeymel ytel
 tetel mala mgy fogwan es rettru
 tessesest Gyzattatol mala asygalta
 tol mala elledetitel mala Archoj
 Gagyaptatol mala Teen ruhadottol
 mgy foztatol ydeyken rubaban
 enlittetitel the digen Jemeydnet
 wilagoraga fy myndent laath
 edesseny ongyadnak deppesge fimen
 sydosnak fahonnyauual fedelwen
 be fetesettetek Golots wram fegyel
 iqut archol werettitel mala Nyakon

- ⟨tattal⟩ Meg fogattal · hamis tanok¹
mÿa vadoltattal · harom biro mÿa
hamissan iteltettel Az teen magad
„nak walaztottad warosodban Ieru
5 salemben sÿdoknak nagÿ ÿeles Nap
ÿan nagÿ pÿnteken The gÿenerw
„seges ees ÿffÿw wÿragos · testedben
Artatlan halalra kegetlensegwel ÿtel
„tetel wala meg fogwan ees rettene
10 tessegest huzattatol wala tazÿgalta
tol wala ekleldeztetel wala Archÿol
hagÿaptatol wala Teen ruhadottol
megh foztatal ÿdegheh ruhaban
ewlteztetel The dichew zemeÿdnek
15 wilagossaga kÿ mÿndenth laath
edessegw orchÿadnak zeepsege kemen
sÿdoknak katronchaÿauual fedezwen
be ketheztettek holoth wram kegÿes
iesus archol weretettel wala Nÿakon

¹ Az o javított betűnek látszik.

merittet mala the ofloppoz the
 teztet mala ofloroztatul mala nad
 dal zerit fejed merittet mala. el
 fylent fylent Jernymfeghet fenof nye
 jagattatol mala Mynd my ydrefse
 gromferth Azert theerlef aggyad
 en nekem fejed iesus fy 13 napon
 the zerit feztuleted elent thewldre
 eltem edezmen the dichefeges felow
 newzet fenodnak edemeert the en ga
 lalomnak ellethe bynemmet fegern
 feges meg Janatyath ygas gyonat
 toth tellyes eley icetles el mynden
 bynemmet tellyes boggyanatyath Amen
 yd nd Ave maria Masod
 o Joub 13 vilagnak temmther
 fy fenest fanat Jernym fenja
 twl my nem vedel. fmlkezzel
 oram iesus Az the fegernfeghes

- werettettel wala khe ozlophoz khe
teztettel wala ostoroztattal wala nad
dal zent feýed werettetik wala . es
kylemb kylemb zernýwseghes kenok mya
- 5 zagattatol wala Mýnd mý ýdwesse
gwnkerth . Azerth keerlek aggýad
en nekem kegýes iewus ký ez napon
The zenth fezewleted elewth fewldre
esthem esedezwen The dichegeses felewl
- 10 newzeth kenodnak erdemeerth en ha
lalomnak ellewthe býnemnek keserw
„seges meg zanyáth ýgaz gýona
toth tellýes eleg tetelth ees mýnden
býneýmnek tellýes bochyanyáth Amen
- 15 *pater noster* Aue Maria / Masod
o Iewus ez wilagnak teremtheye
ký kerest fanak zernýw kenýa
„twl meg nem ýedel / Emlekezzel
vram iewus Az the keserwseghes

fenédrol eel Jereimadrol fyt tge Jy
 medrol maitat Mikoron tge dirgys
 fegget fegideth elowier nagy fennik
 gyv rabzegetmel feredt fara fegytiek
 Amak wanna tge zenth labajdat fye
 mellek nem valanak illethmi eel tge
 fenidra nagyob tenth, Jereimedre sent
 meth. fel tge zenth sebidre vi seketis.
 Gelitinek mikron nagy fennisegmed
 tge zenth nagyidat as feredt farak al
 talpagra eel hozzaggra wgy huzatalak
 fony tge agidnak minden nemir yze
 meg fakadozna. fegyet eel edet iesus
 cristus ez bels nagy fegwepet feno
 det ferlet tgeghedeth Agyad en Jym
 mken tge Jmug felolmedeth ty mia
 tgeghedeth zpletolem zolgalbassalak
 erektwl kreffo Ame
 yd Nostr Eni v6 2 Am Maria
 Harmad ymadghragh

- kenodrol ees zerelmedrewl kýt the zý
wedtewl wallal Mikoron the dichýe
seghes kezeideth elewzer nagý kemense
gw vaszegekwl kerezt fara fezeýteek
- 5 Annak vtanna The zenth labaydat kýre
meltok nem valanak illethni ees The
kenýdra nagýob kenth / serelmedre serel
meth / Ees The zenth sebeýdre vý seabeketh /
helhetenek / mýkron Nagý kemensegwel
- 10 The zenth Taghýdat az kerest fanak al
talsagra ees hozzusagra wgý huzatalak /
hogý The tagidnak mýnden nemw ýze
meg zakadozna / kegýes ees edes iesus
cristus ez beli nagý keserwseges keno
- 15 dert kerlek Theghedeth Agýad en zýwe
mben The zenth felelmedeth ký mýa
Theghedeth zepletelen zolgalhassalak
erekkwl Ereкке Amen
- 20 *patēr Noster qui es etc Aue Maria*
Harmad ýmadchýagh

.o. Jeshu Mennyei orvot emlékezzel
 The nagy szerelmet fenodrol tisz
 Zennedel Myloron keretk panak maga
 pagara flareml fel emeltelel mynd
 The tagyidban megh zakadoswan
 sem egy the zenth tagyidban helyen al
 man wgyi Gogyi The nagy kenodhoz
 sem egy keen nem hasonlatyk merth
 talpaltol fogva tetedyylen The zenth
 testeden egy semmi nem mala yel nagy
 fenodrol wram igub nem emlékezzel
 merth nagy irgalmadat mutatad hol
 oth ellenfiggederth ymadal mond
 man in zenth Aggyam bogyas
 Nekyk merth nem thugyjak myt tehet
 Ez te nagy irgalmiasagodeert es ez
 fenadnak emlékezettyek Aggyad nekem
 legyeb yqub Gogyi ez the kefernyesek
 nek emlékezetty legyen nekem myn
 den nemis bionemnek bogyanatyia Amen
 pr md. Am Maria. ~~egyed~~

- o Iesus Mennjēy orwos emlekezzel
The nagy serelmes kenodrol kȳth
zenwedel Mȳkoron kerezth fanak Maga
ssagara feldrewl fel emelteteel Mȳnd
- 5 The tagajdban megh zakadozwan
sem egȳ the zenth tagajdban helȳen al,,
,,wan wgȳ hogȳ The nagȳ kenodhoz
sem egȳ keen nem hasonlatȳk Merth
Talpattwl fogwa teteedȳglen : The zenth
- 10 Testedben eep semi Nem wala / ȳl nagȳ
kenodrol wram iesus nem emlekezzel
merth nagȳ irgalmadat mutatad hol
oth ellenseghedeerth ȳmadal Mond
,,wan En zenth Athȳam Bochȳas
- 15 Nekȳk merth nem Thugȳak mȳt tezne
Ez te nagȳ ȳrgalmassagodeert¹ ees ez
kenodnak emlekezetȳerth Agȳad nekem
kegȳes ȳesus hogȳ ez The keserwseged
nek emlekezethȳ legȳen nekem mȳn
- 20 den nemw bwnemnek bochȳanatȳa Amen
pater noster Aue Maria . Negȳed

1 Az *m* betȳ fȳlȳtt akaratlan kȳvȳr tintapȳttȳ van.

• Jeshu Annyjalotnak bizon szabad
 Pajsa ees keményes genewrsege
 Emlékezzel ez ketterekes jernyosegrel
 Eytz zemmedel mýforon tye ellensegýd
 mýkentý orozlanak Be kemýekeneznek ra
 gadanak kanyatanak ees egyet nemw
 halhataatlan Anokmal meged somarita
 nak ez tye nagy kemény ees bozzusagos
 fenodertý. fýwél wram ihus mýnd tye
 ellensegýd teged cewfiekienek fýrlek ees
 onzonlak mýnd ez fenodert. Jabadols
 engýemeth: mýnden latatos ees latbat
 talatlan ellensegýmtól: ees agý en nekem
 jarnýadnak Annyka alatt ýdnewsegem
 nek ottalmath. Amen

p. N. J. Maria, E. w. b. d.

• Jeshu erent fenesegetek tykeren
 Emlékezzel Az nagy fýermýseget
 Eytz latat fellegel. ífanysegadnak fýw
 leeren Gonyi tye nagy díghemýegse
 kenad ees halatod Nagyírd wzedekmerez

- o Iesus Angyaloknak bizon zabad
 sagha ees bewseges genewrwsege
 Emlekezzel ez Rettenethes zernýwsegrel
 kýth zenwedel Mýkron the ellensegyd
- 5 Mýkenth orozlanok Be kernýekezenek ra
 gadanak Ranganak ees egýeb nemw
 halhatatlan kenokwal Theged zomorita
 „nak ez the nagý kemený ees bozzusagos
 kenodeerth · kýwel wram iesus Mýnd the
- 10 ellensegyd teged tewkeellenek¹ keerlek ees
 onzonlak Mýnd ez kenodeert · Zabadoh
 enghemeth : Mýnden latatos ees lathat
 tattlan ellensegymtwl : ees agý en nekem
 zarnýadnak Arnýeka alatt ýdwessegem
- 15 nek ottalmath / Amen
pater Noster / Aue Maria / Ewthewd
- o Iesus erewk fenessegnek týkerew
 Emlekezzel Az nagý keserwsegrel
 kýth latal felseges istensegednek týw
- 20 kereben hogý The nagý dichewseghes
 kenod ees halalod Nagýwb wezedelmere

¹ Az első / vagy javított, vagy csak elpacázódott betű.

polna Artatlanfajot mija vagyi kiben
 semmiféleg lakozaferteis oh the nagy
 melleszes irtalmassagod iram Jesus
 fiu my kassont veszedelmes bűneseken
 fenyegetet kerlek, theged Az nagy ye
 los irtalmassagodertis kith kenthis fan
 figye maga vadolo tolvaynak miv
 talal es te mondman neki. Ez nap m
 tem leez paradizyomba kerlek tegye
 detis segyes Jesus hogyi en halalom
 nak ydeem tegyi en velem Azon irt
 galmassagot is fiu mija the dirgyesegem
 onbadat lassam nagy vrigassagmal
 Menyeri paradizyomban erekte cethe Ami
 yd No Aur Maria, Hatod

• Jesus Jerelmel kivaly kennyatol
 barats Emlekezzel az egern
 segred kyt Jemmedel mykoron mezyklen
 Az korep fan figyel mynd the bara
 tid es emereyid the ellenes tama
 danak senkylt en kezzvelk mipsztaoos
 edessyghis Jesus nem lels mala

- volna Artatlansagot mÿa vagÿ bewben
kemenseghes lakozasokeerth oh the nagÿ
melseges ÿrgalmassagod wram Iesus
kÿ mÿ Raytonk vezedelmes bwneseken
5 kenÿerwlel keerlek Theged Az Nagÿ ÿe
les ÿrgalmassagoderth kÿth kerezth fan
fÿgwe maga wadolo tolwaynak mw
tatal ees te mondwan nekÿ • Ez nap we
lem leez paradichÿomba kerlek teghe
10 deth kegÿes Iesus hogÿ en halalom
„nak ÿdeen tegÿ en welem Azon ÿr
galmassagoth kÿ mÿa the dichÿesege
orchadat lassam nagÿ vvigassagwal
Menÿeÿ paradichÿomban erekkwl erekke Amen
15 *pater Noster* Aue Maria / Hatod
o Iesus zerelmes kÿralÿ kewanatos
barath Emlekezzel az keserw
segrel kÿt zenwedel mÿkoron meztÿtelen
Az kerest fan figgel Mÿnd the Bara
20 tid ees esmereÿd The ellened Tama
danak senkÿt ew kezzwlek wigaztalooth
edesseghes Iesus Nem lelz wala

Gannem rhyaf tñ Jerelmev Jyledeth Jy
 mariat : en naggi fepwryes epegeden
 Jywpeth the fentth pad alath Alwan
 Jyth thanythmanyodnat Jyanlal mond
 wan. A November yme finw nefed. A Jy
 thanythmanyodnat dedeeth mondal yme
 Ania the nefed ferlet tyeed fepes iefus
 As naggi fepwryes tñ tñ Jylednet
 Jyweeth ter fepen meyth folya. Goggy
 fenjervet en Janyam ferlet eeb fepet
 Iefus Goggy myndon Jomomwagot Nya
 waalyamban mynd tñt Jernit felerth
 Jernitth walokkan feg en nefem mya
 jagot Jydelmem. Amen

yd Nd Am Maria. Heted.

Jefus fegwattokozattlan fepeseth
 eeb fymetgetattlen fepelmesseg
 tñ mynd tñ Jywednet fermanator
 Jerelmemel As fereeth fan fygwen
 Mondad A Joth Jomegofom As as

- hanem chyak the zerelmes zyledeth zyz
mariat : ew nagy keserwseges epesegedben
hywsegeth The kerezth fad alath Alwan
kyth Thanythwanjodnak Ajanlal mond
- 5 wan / Azzonember yme fiw neked / Azthe
Thanjtwanjodnak kedeeagh mondal yme
Anya the neked · kerlek teged kegyes iesus
Az nagy Epeseghedeerth ky the zyloednek
zyweth teer keppen megh folya . hogy
- 10 kenyerwl en Raytam / keerlek ees kegyes
Iesus hogy Mynden zomorwsagos Nyä
waljamban mynd test zerent lelech
zerenth walokban leg en nekem wiga
saghos hyedelmem / Amen
- 15 *pater Noster* Aue Maria / Heted /
o Iesus fogyatkozattlan fejezeth
ees kymeerhettetlen kegelmesseg
ky mynd the zywednek kewanatos
zerelmewel Az kerezth fan figwen
- 20 Mondad Az zoth zomehozom Az az

Enberi allatnak idnesseperis kerlet he
 ged keryel ierus hogi mi jymtnet
 semaryaghat kerletid mynd mymel
 sedetiz testi semaryagmtinat periedge
 net jomesagat, eeb ez vilagnak kerl
 meth the jenth malastoonak hyr
 sepsenel mygh olshyad. Amen.
 p. m. Ihu Maria Nyolshad
 • Iesus ky magy jymtnet edessege
 el elmetnet nagh gyenermye
 the as erhetnet eeb meretnet en magy
 sefermyeghet senyacth kyth mi tethmt
 galalodnak ydeen jennedel el nyel
 wen kerlet keryel Iesus as
 belu sendertth hogi en galalonnak
 ydeen agyad netem the dichepgep
 restidit eeb wrednet melkan walo
 gollam weteleeth hogi ky leyren
 en sellennet wigastagana eeb id
 messigemnet wallatira Amen.
 p. m. Ihu Maria kylenhed

- Emberi allatnak ýdwessegeeth kerlek the
 ged kegýes ýesus hogý mý zýwnknek
 kewansaghat tewkelýed mýnd mýwel
 kedetre testi kewansagwnknak geriedese
 5 nek zomesagat / ees ez wilagnak zerel
 „meth The zenth malasztodnak hýw
 seghewel megh olchýad / Amen /
 pater noster Aue Maria / Nýolchad
 o Iesus ký wagý zýweknek edessege
 10 ees elmeknek nagh gyenerwse
 „ghe Az echetnek ees meregnek ew nagý
 keserwseghes kenýaerth kýth mý erettwnk
 halalodnak ýdeen zenwedel el nýel
 wen keerlek teghed kegýes Iesus Az
 15 beli kenoderth hogý en halalomnak
 ýdeen agýad nekem the dicheseges
 Testednek¹ ees verednek meltan walo
 hozzam weteleeth hogý ký legýen
 en lelkennek wigassagara ees ýd
 20 wessegemnek wallatira Amen /
 pater Noster Aue Maria kýlenched /

¹ Az *n* javított betű.

• Jesus Menirü kiral fü magy fime
 nee roigapaga el jojaga kime
 fagel as magy fepmef. Jomorusagrol.
 Eyt Jemmedel the Jenth Galalodnak y
 deen. Myfaron fido nepet taged fereftis
 fan fipetted bafufaghol faromlo befe
 defmet illetnef mala: the vora iftus
 Nagy fepmefegew fennir hullataspal
 fayaltas mala Gogy the Jenth atjad
 taged el Gagyoths mala: Mondwan
 X Joth. En iftrum En iftrum Myr
 Gagyat el tnyfemrth Menth tol lhet
 vram iftus the Jenth atjad. Eynel
 egy iftnefth magy: taged Jeth el nrm
 Gagyot volna De magy es magy fenyd
 nat latatyaent el vilagy Nymrk vgy
 jymrtitit mala. fceerlet thegghed fe
 gyel yefus es beli magy Jomorusa
 gob fenodertth Gogy en Galalodnak
 ydeen engem el ru Gagy en vra iftrum Amr

- o Iesus Menÿeÿ kÿral kÿ wagÿ Elme
 nek wigassaga ees ÿozaga • Emle
 kezzel az nagÿ keserwes zomorusagrol /
 kÿt zenwedel the zenth halalodnak ÿ
 5 deen : Mÿkoron sÿdo nepek teged kerezth
 fan figetted bozzusaghos karomlo beze
 dekwel illetnek wala : The wrā iesus
 Nagÿ keserwsege w kewnw hullatassal
 kaÿaltas wala hogÿ The zenth atÿad
 10 teghed el hagÿoth wala : Mondwan
 Az zoth . En istenem En istenem Mÿr¹
 hagÿal el Enghemeth Merth Iol lehet
 wram iesus the zenth atÿad • kÿwel
 egÿ istensegbe wagÿ : teged soha el nem
 15 hagÿot wolna De maga ez nagÿ kenÿd
 nak latatÿaert ez wilagÿ Nepnek wgÿ
 ÿsmertetik wala • keerlek Theghed ke
 gÿes ÿesus ez beli nagÿ zomorosa
 gos kenoderth hogÿ en halalomnak
 20 ÿdeen Engem el ne hagÿ en vrā istenem Amen

¹ Az utolsó betű valószínűleg *re* hangértékű rövidítés

70 Nu Ann Maria, tized
 • iesus fegedeth eb weghezeth mün
 den nemm wrmstagnat yösag
 nat fenthye. Amlefezzel wram iesus
 Myseent the sent emberseged talpadol
 fogwa tettyghin nagy kementseghro
 kentra borhyatad Iewnetlan feghedeth
 ferlek fegyet iesus as sokfagw sebyd
 net Zelesegeerth Goggy en byzonfagob
 Zentmeel the nagy Zeleb paranchio
 latydat fwrilghem telyes Zyroet
 Münden fremmet ydwestegemmet mal
 latyra. Amen.

71 Nu Ann Maria, tizen egied
 • Iesus fy nagy yrgalmastagnat
 nyereye ferlek feghedo as nagy
 the durgemseges sebydnet melfegheerth
 fwynek melfeghe ol nagy wala Goggy
 Zent Zyroet feghodath welender
 mynd murgs ollotta wala. En nagy

- pater Noster Aue Maria / Tized
o iesus kezdeh es weghezeth mÿn
den nemw wrwossagnak ðozag
nak kenchÿe / Emlekezzel wram iesus
5 Mÿkeent the zent emberseged talpadtol
fogwa teteÿglen nagÿ kemenseghw
kenra bochÿatad zewnettlen teghedeth
kerlek kegÿes ðesus az soksagw sebÿd
„nek zelesegeerth hogÿ en bÿzonsagos
10 zerelmeel The nagÿ leles paranchÿo
latÿdat Ewrizhessem Telÿes zÿwel
Mÿnden Eremmel ðdwessegemnek wal
latÿra / Amen /
Pater Noster Aue Maria / Tizen egÿed
15 o Iesus kÿ wagÿ ðrgalmassagnak
nÿereÿe kerlek theghed • Az nagÿ
The dichewseges sebÿdnek melsegheerth
kÿknek melseghe ol nagÿ wala hogÿ
zenth zÿwedeth chontodath welewdet
20 mÿnd megh oltotta wala . En nagÿ

8.
broneymmet melleghheberol zabodoh ke
gyes Jesus eel tge dierge sebydnek
melleghhe el Xerch mygh tge Jent
orshadnat haragostaga el molyt Goyi
en wigastagob eremel tge Jertth or
tgyadato lat-hassam Am / yd m
Am Maria, Tizen fetteo

• Jesus ydwesteghet cyjesseneet ye
tge Jerlemmet kengeme Lemetiz
Jel wram igul dz tge Jantalan nagy
kenyadrol ky oly igen sok mala Goyi
tetektul fogma tadpadiga tge tgeskobe
feyetlen sydot mya Jaggattat mala
tge dragalatos Jentth wende kenered
wen, dz tge diergeget Jantalan keno
derta kyk mynd tge Jeyptalen testde
my ertunk Jemmedel es nagy mond
gattalan Jerelmecet. Feyyes Jesus
myt feller volna tghorabba my ertunk
temed eel nem tgetted volna vizon

- bwneymnek melseghebawl zabadoh ke
 gyes Iesus ees the dichew sebýdnek
 melseghebe el Reych mygh the zenth
 orchadnak haragossaga el mwlyk hogý
 5 en wigassagos eremel the zerth or
 chýadath lathassam Amen / *pater noster*
 Aue Maria / Tizen ketted
 o Iesus ýdwesseges egýessegnek ýe
 gýe zerelemnek kethewle . Emlekez
 10 zel wram iesus az the zantalan nagý
 kenýdrol ký olý igen sok wala hogý
 tetettewl fogwa talpadigh the thestedbe
 kegetlen sýdok mya zaggattatot wala
 The dragalatos zenth weredbe kewered
 15 wen / Ez the diceseges zantalan keno
 derth kýth mynd the zeppetelen testedbe
 my Ertewnk zenwedel es nagý mond
 hatatlan zerelmeerth · kegyes Iesus
 myt kellet wolna Thowabba my ertwnk
 20 tenned ees nem Thetted volna Býzon

Mjindnen. Ige naggi, beweseged ze
relmedet nekwnk mutamad. Azeit fer
let keryeb ierus gaggi mynd tge di
beweseged kenajdat tge zeet et dra
galatol verednek tentajauat en zy
uembe magy yriad gaggi tge zent
kenjdat et relmedet en zywen
ten mykppen kwnk oluagam et
zwntelen galalomnak ydeyph mynd
erewke tgeneked galat adhasnak erek
frol erekke. Amen. *ps. Nd.*

Ain. Maria. Eizen Garmad.

o. Ierus kwnk onkani galgattatlen
et gielgattatlen fyral. Emle
kesset wram ierus as naggi kerynsey
renet fyth tge galalodnak ydeen ml
kal mykron te zent kenjdnak soe
sagw naggi kerynsey teyged meyy
te kelle. Holok mynd testednek mynd
lekpednek ereye tge naggi keros.

- Mýndenben • The nagÿ bewseges ze
 relmedet Nekwnk mutatad Azert ker
 lek kegÿes iews hogÿ mÿnd the di
 chewseges kenaÿdat the zeep es dra
 5 galatos verednek tentaÿaua! en zÿ
 uembe megÿ ÿrÿad hogÿ the zent
 kenÿdath ees zerelmedeth en zÿwem
 ben mÿkkeppen kewnbe oluassam ees
 zwntelen halalomnak ÿdeÿgh mÿnd
 10 erewke theneked halat adhassak erek
 kwl Ereкке / Amen / *pater Noster* /
 Aue Maria / Tizen harmad
 o Iesus Erews orozlan halhattatlan
 es gÿezhettetlen kÿral / Emle
 15 kezzel wram iews az nagÿ keserwseg
 rewl kÿth The halalodnak ÿdeen val
 „lal mÿkoron te zenth kenÿdnak sok
 sagw nagÿ keserwsege teghed megÿ
 Tekelle . holoth mÿnd testednek mÿnd
 20 lelkednek ereÿe the Nagÿ kenos /

Korlagodert: men fogjattkötö mola
 Azertö the fogjett ferödetö, Galalot
 fetermögben el fogjotted az zotö
 mondran men refektet Az Az em
 beri allatnak ydweffege. Ez helyt fete
 ru Jerelmndertö kerlek theged Jerel
 met ierut fogyi en Galalomnak y
 deen eel veggetym mifom en eltem
 eel elmem Galalnak ywarlofagot zomo
 rustagyon lejend yrgalmastagatö we
 lem fogjed, hogyi eltemegnet Jer
 nymeghet Zetantefseget ne lappam
 Zetantefsem the amud vepem
 fogyi newette the vled eel the den
 tidwel lappam. Amm yd m.
 Am Maria, tiben negyed

- Iesus feteget Aljanak abraza
 eel en mymoltanak fenefsege
 Emlekezzel az Ajan lappot metty

- korsagodert : meg fogÿatkozoth wala
Azerth the kegÿes feÿedeth halalos
keserwseghen el fÿggeztet az zoth
mondwan meg Tekellek Az Az em
- 5 beri allatnak ÿdwessege · Ez belÿ kese
„rw zerelmedeerth kerlek Theged zerel
mes iesus hogÿ en halalomnak ÿ
deen ees vegezetÿm mÿkoron en lellem
ees elmem halalnak gÿarlosagos zomo
- 10 rusagban leÿend ÿrgalmassagath we
lem tegÿed / Hogÿ ellensegnek zer
nÿwseghes Rettenetteseget ne lassam
Remenseghem The benned vessem
hogÿ erewkke the veled ees the zen
- 15 tÿdwel lakhassam / Amen *pater noster*
Aue Maria / Tizen Negÿed
o Iesus felseeges Atÿanak abraza
ees ew mÿwoltanak fenessege
Emlekezzel az Aÿanlassrol merth

Merth the zenth lefledeth atjadnak a
ianlad mondwan Atjarn en leffe
meth the makodban Atjanlom lef
Zakadozoth the zenth tested nyhman
walo the nany mely sehynet lese
trefpenel my malkyagronkerth the
yrgalmagagod nany kalyalmpal the
zenth lefled fy borhyatad fy kalyalmpal
vram iesus the zenth istenseny katal
magnak wala yege. Ez the dirber
eb dragalatos galaloderth. ferlet zen
theknet keryes fyralya Batoros en
ybermth eregeyis Angyalofnag mpat
la Gogy en ellensgyymnet erdegnak
ez wilaghy bmmek megh kalyal the
nufend elyek en galalomnak yeen
en lefemth ez Jamkywrtth eel za
randok wltwel foyvad the zenth
lakodalmagnak bysonagob frem
mer holoth mwnkalatnak kalye

- Merth the zenth lelkedeth atjädnak a
 jänlad mondwan Atjam en lelke
 meth the makodban Ajanlom Ees
 zakadozoth the zenth tested nylwan
 5 walo the nagy mely sebädnék kese
 rwsege wel my walchäyagwnkerth : the
 yrgal massagod nagy kajaltassal : the
 zenth lelked ky bochyatad ky kajaltas
 vram iesus the zenth istensegy hatal
 10 madnak wala yege · Ez the dichew
 es dragalatos halaloderth · kerlek zen
 theknek kegyes kyalä Batoroh En
 ghemeth ereseych Angyaloknak myat
 ta hoggy en ellensegy mnek erdegnek
 15 ez wilagnak ees testnek ellene alhassak
 Ez wilaghyy¹ bwnnek megh haläyäk : the
 nekewd elyek en halalomnak ydeen
 En lelkemeth ez zamkywetteth ees za
 randok helrwl fogäad the zenth
 20 lakodal madnak byzonsagos Erew
 mer² holoth mwnkalathnak terhe /

¹ Az *i* javított betű.

² Az utolsó betű valószínűleg *re* hangértékű rövidítés.

weyße sel the dicheusegednek Iey
 sege faradallan fermanfahla tewfelle
 Iye Amun: In Nostr 12
 Am Maria. Eizen ewtend

• Iesub byzon el hymeliche Ielen
 yemfere. Emlezzel the Jnth
 weradnek Gullasarol fyt magy bew-
 segest my ewkewnek ewtel Myfoton
 keest fanak saytoyaban ten Mayad
 ydweffewnek borth the dragghalatos
 weradth fy fahyrtad ad as bido wi
 teyrt ew rymhaya the Jnth oldala
 don nappi mufeyrt sebet nyta. Gon
 nat es wilagnat periedet bynernek
 Gjedemer nappi bmfeyrt Mynd the
 Jnth Jyind el derkadbrli diehew
 wendet vikel eleyi My ydweffewn
 nek Jentmednek jeyere Nekewnek adad
 vgy Gogy the Jnth wende cy rhyr
 peneth sem marada the derkadba:

- wegzÿk Ees the dichewsegednek zeep
sege faradatlan kewansagba tewkelle
tÿk Amen : *pater Noster* et
Aue Maria . Tizen ewtewd
- 5 o Iesus bÿzon ees gÿmelches zelew
gewkeer . Emlekezzel the zenth
werednek hullasarol kÿt nagÿ bew
segest mÿ erethewnk ewttel Mÿkoron
kerez t fanak saÿtoÿaban ten Magad
- 10 ÿdwessegwnknek borth the draghalatos
weredeth kÿ fachÿaraad ees az sido wi
teznék ew chwchaÿa the zenth oldala
don nagÿ melseghes sebet nÿta . hon
nat ez wilagnak gerÿedetes bÿnenek
- 15 hÿedelmer¹ nagÿ bwlseggel Mÿnd the
zenth zÿwed ees derekadbeli dichew
weredet vizzel elegÿ Mÿ ÿdwessegwn
nek zerelmednek ÿegÿere Nekewnk adad
vgÿ hogÿ the zenth weredbe egÿ chÿep
- 20 „peneth sem Marada the derekadba:

¹ Az utolsó betű valószínűleg *re* hangértékű rövidítés.

kyth my ydnesspegewonkeerth Nefenn
ty nem ewatetel wolna Az ydeben m
tam Jesub the dicheysen yjenn
ted meyn Hermada eeb the derkadnat
Jeez ween mynden eerben el Apada the
Jenith chiontodbelly welen meys the
weedeek mynd the Jenth embersed
magas kerst fan fygmyn Jomorga
gob gjaazla elrejek Golt kgyeb Jesus
olyamaf jelenel Myntz mirra fanak
en nylamaf e3 the nagi fgyespeeb
kenodent eeb dragalatob wered Gulla
eerth kerlek edes iesub sebespyghed
myn en Jymmeth the Jenth Jent
m'dm'f kewanjattjauaf: Gopy the Jm
kenodon eef Galalodon walo jmalmam
eyel naywal legyen nekem elen ken
jer fordon engem myndenestwe the
Gozzab Gopy en Jymm the nufed le
gyen kellenm'igwib Lafodalom Nyajja

- kýth mÿ ýdwessegewnkeerth Nekewnk
 ký nem ewttettel wolna Az ýdeben w
 ram Iesus the dichýesegw gýenge tes
 ted megh herwada ees the derekadnak
 5 zeep were mýnden eerben el Apada the
 zenth chýontodbelÿ welew megh ezthe
 weredeek mýnd the zenth emberseged
 magas kerezť fan fÿgwen zomorossa
 gos gýazba eltezeek holot kegýes ýesus
 10 olýannak ýelenel Mýnth mirra fanak
 ew nýlawal ez the nagÿ kegýesseges
 kenoderth ees dragalatos wered hulla
 eerth kerlek edes iesus sebeseýchýed
 megh en zÿwemeth the zenth zerel
 15 mednek kewanyattÿaual : hogÿ the zent
 kenodon ees halalodon walo sýralmam
 eýel napwal legýen nekem elew ken
 ýer fordoh Engem mýndenestwl the
 hozzad hogÿ en zÿwem the neked le
 20 gýen kellemethews lakodalom Nÿaýa,,

11.

Nagom Egen Jodagnak emfelle
 eleminet Gopy erektwol erekte dirgi
 redde Lappalak ez mind ez the sof jo
 teletendewol Myndenkoron syrakmas
 Galat adgagnak the Gollad fogakotma
 frange nagy Jentemmet jegyet erekte
 Jyembe tarigassam: Gopy in Galatam
 nak ydeen the fegyres nyalmassago
 dwal nekem segel edes hepus. Gol
 oth emberi segetseges murg fogyat
 kodit fy Jentis Atjanat eb fegyres
 Jentis teletwol edz eel orbagtas
 erektwol lakte Amen, jo in
 Jure maria, Ez ymagidagot
 nak Atjanlagant wale ymagidag
 Ezen fegyren Mondatysf,
 ~ Lam iepus cristus elem isten
 nek Jentis fya the Zetturitel
 the midnak dirgiw sebidnek eb dra
 Galatos Galatodnak en tixelendew

- ssagom legen Iozagnak tewkellte
 eilemnek hogŷ erekkwl erekke dŷchi
 redbe Lassalak ez mŷnd ez the sok ŷo
 tetelewdrewl Mŷndenkoron sŷralmas
 5 halat adhassak the hozzad fohazkodwā
 Ennŷe nagŷ zerelemnek ŷegŷet erekke
 zŷwembe tarthassam : hogŷ en halalom
 nak ŷdeen the kegŷes irgalmassago
 „dwal nekem segel edes Iesus . hol
 10 oth emberi segethsegh megh fogŷat
 kozŷk kŷ zenth Atŷaua! es kegŷes
 zenth lelekwel elz ees orzaglas
 erekkwl Erekkw Amen / *pater noster*
 Aue maria / Ez ŷmachŷagok
 15 „nak Aŷanlasarol walo ŷmadchŷag
 Ezen keppen Mondatŷk /
 v Ram iesus cristus elew isten
 nek zenth fŷa the Rettenetes
 khenidnak dichew sebidnek es dra
 20 galatos halalodnak ew tiztelendew

Sichensjegere dyanlom segiel Jesus
ez tylen entz pater noster es dyan
ne aue mariat es selimel mondis
ymadthjagmal lyfett ferlet myn
denkato Atya isternek fya: Gogj
engemeth the melkatlan eeb bynes
Jolpalo Leanyodat. & melkolmi
nuph olboznod eeb zabadeytanod. en
byrtymmet letveteleket lyfemel en
gyermetseymmtwe fogwa ez orayph
verkeztsem volna the Jentz paran
thyolatid ellen: ez nayy nadyontary
eeb erempis engem wram iqub the
Jentz Jolpalatodaba Gogj tged se
lelmel Jereleml Jolpalyalak eeb
tefellestestephe Maradyat wry Nayo
matt jobba wrypesset eeb es pyar
lopagos nyamalyas wrylapot: Ga ky
mudom lelfemeth kromk sichyese
geb wrypasygra wryd Goloth ze
rutken the wryled wrypadyak ky
Atyauat eeb segyes Jentz lelfemel

- dichewsegere aÿanlom kegÿes Iesus
ez tÿzen ewth pater nostert es azan
„ne aue mariat ez felÿwl mondoth
ÿmadchÿagwal kÿkert kerlek Mÿn
5 denhato Atÿa istennek fÿa : hogÿ
engemeth the meltatlan ees bÿnes
zolgalo leanÿodat ·E· meltolni
megh oldoznod ees zabadeÿtanod . en
bÿneÿmnek kewtelebewl kÿkwel en
10 gÿermeksegwmtwl fogwa ez oraÿgh
vetkezthem volna the zenth paran
chÿolatid ellen : ez napÿ Napon tarch
ees erewsich engem wram iesus the
zenth zolgalatodba hogÿ teged fe
15 lelmes zerelmel zolgalÿalak ees
Tekelletessegbe Maradÿak weg Napo
„math ÿobba wegezzed ees ez gÿar
losagos Nÿawalÿas welagbol : ha kÿ
mulom lelkemeth Erewk dichÿese
20 ges wigassagra wiked holoth ze
netlen the weled wigadÿak kÿ
Atÿaual ees kegÿes zenth lelekwel

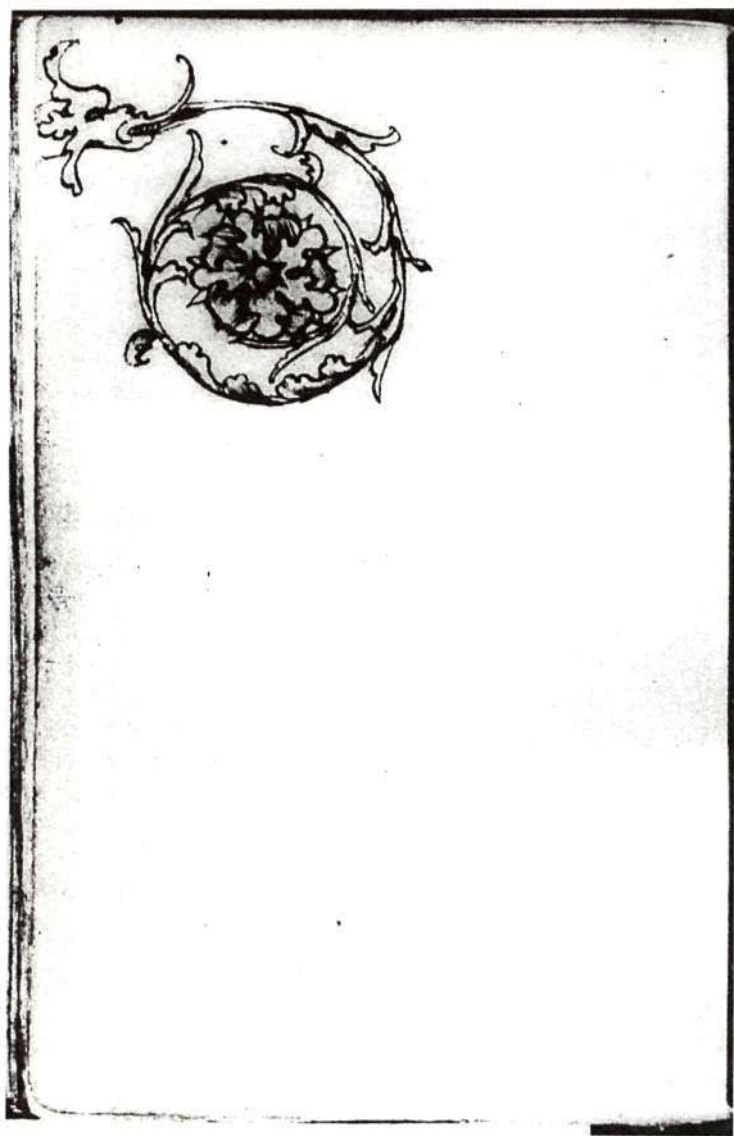
elz eel orzaglas egy dűgömpybe.
 ereffom ereffe fyrt anyon my ne
 kunk Atya fym Jentő Polerok Am
 yd No Am Maria, is vörög Jem
 Az tye Jemmy Atya fya Mígaf
 Jemmy Jemmy d3 vörög Jemmy
 No M4 Jemmy Jemmy Jemmy
 In Jemmy Jemmy Jemmy Jemmy 1720

elz ees orzaglaz egÿ dichewsegbe ·
erekkewl erekke kÿth agÿon Mÿ Ne
kwnk Atÿa fÿw zenth lelewk Amen
pater Noster Aue Maria / ez wegig Irta

- 5 Az the zegenÿ Atÿad fÿa Mihal deak
kÿbewlte zolgalhassad az erewk Istenth
ees Mÿ erettwnk ÿmagÿ / Amen /
In Anno *Eiusdem* Incarnacionis domini 1520

1

¹ Itt egy kivakart sor nyoma látszik.

VALAR EZ REVTIEZENOFW.

ymagagabaty az gfulnat fedenletmet
 elotte meggy mangya hely pater noster
 umije due mariamul korden elran. ezem
 ber mal karumyuc esz eze ezterdegy maly
 bircgny, het ymagagagoty nequed In-
 nocencius papa meggy confirmatly az ray
 meggy exstlygaty maly ymagagap e helyen
 eszdermep

Dram igud xpus ymadat iggyedeg
 az breztan fgyngesedeg, es az tge-
 voyfkoronaly fgydel wyselesedeg. ber-
 let tgyedeg hory az tge zong brezt
 fud zabadyon meggy enyemeg az wa-
 ro angeligyal dmen. pr me due ma.

Dram igud xpus ymadat tge-
 tgedeg az breztan fgy meggy fgysele-
 degy epent es agatet maly yndeg ber-
 let tgyedeg hory az tge schud banyet en
 lespenmet vrnostaggy. dnu. pr me due ma.

Dram igud xpus ymadat tgyedeg az
 koprdy helye meggyedeg. fgyndeg

VALAKI EZ KEVETKEZENDEW¹

ymachagokath az yesusnak fezewletinek
elotte megh mongya heth pater noster al ees
annye Aue mariawal terden alwan / ez em,,

- 5 „ber wal harmync keth ezer eztendeÿg walo
bwchwth / Mel ymachÿagoth negyed In,,
„nocencius Papa megh confirmalth az vag
megh erössÿtheth Melÿ ymachagok ez kepen
kezdethnek

- 10 O Vram iesus christus ymadlak theghedeth
az kerezthfan fÿggghessederth / es az the,,
„wÿskoronath feÿedbe wÿselesederth / ker,,
„lek thegedh hogh az the zenth kerezth
fad zabadÿchon megh engemeth az we,,

- 15 „rö angelthwl / Amen • pater noster / Aue maria •
O Vram iesus cristus ymadlak the,,
„ghedath az kerezth fan megh sebesölesse,,
„derth epewel ees echethtel walo ÿtoderth ker,,
„lek thegedh / hogh az the sebeyd legenek en

- 20 lelkemnek vrwossaghÿ / Amen • pater noster / Aue maria •
O Vram iesus christus ymadlak thegedh az
koporsoba helheztetessederth kenetekkel /

¹ A második szótag *E* betűje a *V* szárai közé van írva.

mees benettetodertg kerlet theghedung.
hogh az the bhalad legien een eleron.
men. pater n^r due maria.

Dram ihus cristus ymadlaf
theged i^o q^zg taris mees az ygha-
lath. thed yghalpa az bynse-
nynden bynseket yghalmar; es en
ncken bindet legg. Regemes. amen. pr.

Dram ihus xpus az batenstegedertg
ynlijas en eeren gijelo binstertg az
bereyghaan zennedel. velen az boraba-
misoren az the nemsteges lathet el ma-
let the tistadert. kerlet teged yghalmar
az een lathemmet. az o ly menne foron.
men. pater noster. due maria.

Dram ihus cristus ymadlaf tegedertg.
yghalpa zallatodertg. az foyghalpa za-
badatodertg. kerlet teged hagh. mee bo-
dax engemertg hada the menne.

Amen. pater noster. due maria.
Dram ihus xpus ymadlaf theghedertg.

- megh kenettetederth kerlek theghedeth /
 hogh az the halalod / legÿen een eletem /
 Amen / pater noster Aue maria ·
 O Vram iesus cristus ÿmadlak
- 5 theged ÿo őrzö / tarch megh az ÿgaza,,
 „kath / thed ÿgazakka az bÿnesseketh /
 mÿnden hÿweknek ÿrgalmazÿ / ees en,,
 „neken bineselek legh · kegelmes / Amen / pater¹ /
 O Vram iesus christus az keserewseghederth
- 10 melyeth en erettem gÿarlo binerth az
 kerezthfaan zenwedel / ÿelesben az horaba /
 mikoron az the nemesseges lelked el wa,,
 „lek the testedtewl · kerlek teged ÿrgalmaz
 az een lelkemnek / az ö kÿ menese koron ·
- 15 Amen / pater noster / Aue maria /
 O Vram iesus cristus ÿmadlak tegedeth /
 pokolba zallatoderth / ees foglÿokath za,,
 „badetassoderth / kerlek teged hogh nee² bo,,
 „chas engemeth hoda bee mennen / ³
- 20 Amen / / Pater noster / Aue maria ·
 O Vram iesus christus ÿmadlak thegedeth

¹ A rövidítés feletti hurokforma jel bizonyára a *noster* helyett áll.

² Az első betű fölött, illetve előtt funkció nélküli vonás van.

³ A sor végén vagy *etc.*, vagy sorkitöltő rajz van.

halottaijbol fel chamadaszodertij men
 yorjagha fel mntedertij es actia isten
 me yaghiara illegetertij yemende bura
 sagodertij es mndemt megis ytelestertij
 kerlet teged hogh az the zenib yewere
 ledmte ydein: ne bochas ke menmem en
 gemeth az bunesseket az ytelekre de
 olegteb az een bimeymeth megis hoghiar
 pad hogh nem mineth engemeth megis
 yitmet. es yregalmaz en nekem / Amen

Pater noster / Ave maria gratia . n.

Egy aijatos ymachiasz fejedetke

ram mindelbatho isten kerlet tegedertij
 ma es minden ideben hogh az the se
 beid legent en nekem halalom nak yde
 in olthalmazoi polabeli endegstent. que.

Aggh budrus ymachiasz esz
 mrtij waagum barom ezet ezendeyij
 valo. Durguia forduij az l. u. u. u.

- halottaÿbol fel thamadassoderth / men,,
 ÿorzaghba fel mentederth / ees attÿa isten,,
 „nek ÿoghÿara ilthederth / ÿewende bÿro,,
 „sagoderth ees mendenek megh ÿtilesederth¹ /
- 5 kerlek teged² hogh az the zenth ÿewete,,
 „lednek ÿdeÿn : ne bochas bee mennem en,,
 „gemeth az bÿnessekkel az ÿtelettire Dee
 eleztheb az een bineÿmeth megh bochÿas,,
 „sad hogh nem mÿnnt engemeth megh
- 10 ÿtilnel / ees ÿrgalmaz een nekem³ / Amen /
 Pater noter / Aue maria gracia · etc ·
 Egh aÿtatos ÿmachÿagh kezdetÿk
 Vram / mÿndehatho isten kerlek tegedeth /
 ma / ees mÿnden ÿdeben hogh az the se,,
- 15 „beÿd legenek en nekem halalomnak ÿde,,
 „ÿn olthalmazoÿ pokolbeli ewdeghtewl · amen ·
 Nagh buchus ymachagh eez
 merth wagÿon harom ezer ezthendeÿgh
 valo / Buchuÿa / fordeÿch az leueleth

¹ Az *i* talán *e*-ből van javítva.

² Az utolsó betű javítva van.

³ A *k* javított betű.

I Beginnen emberseghs. **M**aghy mar
- tieromseghs. **O** melo sebek. **O** weermē-
vozaga. **O** halalnak fennen seghs. **O**
ysteny edesseghs. **S**egheli nyinket's az
evreket elethre Amen.

Izo karachyonij Ewangeliomnak ez
keppen valo magyar-saga wadyon.

Ez ideben. nimmk wama bee elyeste.
demk nyoket's napot. hogh berijevet
mirelshetnyiet az weermēk hywatakt
az ew nenne yfusnak. mely hymattatet
az angjelleknek nimmk eletho az y mē-
hebe fogatathmoiet.

Iyzkereszthy Ewangeliom helyet
migh yesth zenth hofach ewangelista
Ewangeliomrol zezeth kenij weermēk
masod regeben. Ez keppen.

Mlykoron leth wama ihu tyzenket
ezthendij onder. qth fel menuen ye-
rusalemba. az innem nyamat zokastaze
rents. es az napot bee elyestowen.

- O Megýtelen embersegh / O Nagh mar,,
 „tirwmsagh / O mely sebek / O wernek
 yozaga / O halalnak kemenseghe / O /
 ýstený edessegh • Seghely mýnketh az
 5 ewrek elethre Amen /
 Kýs karachýoný Ewangelýomnak ez
 keppen walo magýarsaga wagýon •
 Az ideben / ninek wtanna bee telýesse,,
 denek nýolch napok / hogh kernýewl
 10 metelthethneýek az germek / hywatatek
 az ew newe ýesusnak / mely hýwattatek
 az angýalthwl minek elethe az v me,,
 „hebe fogattathneýek
 Výzkerezthý Ewangelium / Melýeth
 15 megh ýrth zenth lwkach ewangelista
 ewangelýomrol zerzeth kenýwe<ben>nek
 masod rezeben / Ez keppen •
 Mýkoron leth wolna icsus týzenketh
 ezthendeý ember / okh fel menuen ýe,,
 20 „rusalembel¹ / az innep napnak zokassa ze,,
 renth / ees az napok bee tellýesedwen /

¹ Az utolsó betű talán a-ból van javítva.

miforon megħ ierusalem, marada
 għermet iħu ierusalembe, es megħ
 mm għermet az q'zulej. De maga
 alitwan ewthet l'emmy az għelekegħ
 be, ieremut iħ nappi wath, es feregħ
 wala q'għaz az rofowagħ es q'mr q'għ
 fegħ, Es megħ mm l'iwon, megħ
 l'hermet ierusalembe, feregħen ewthet
 Es l'iwon haemad nappi etan, megħ
 leleth q'għet az templomba, għewen az
 doctorofnat fegħte halqathwan ewthet
 es ferdwen. Chwadalpojanat wala mind
 azof l'yt ewthet halqat wala, az q'
 bolchelegħen, es felerithyn, es l'atman
 d chwadalpojanat. Es monda amija
 mħ, fann mħ wath, nebrwath az
 fegħen: ym az l'he aqyad es en ban
 fowman feregħ wala teged, Es monda
 nelef, mħoda hogħ engħem feregħ
 wath. Nem thwagħ wath mħ
 wath. fegħ fegħ l'emmy mħ

- mikoron megh ternenekh / marada az
gÿermek iesus ierusalembe / ees megh
nem esmerek az օ zÿleÿ / De maga /
alitwan ewtheth lennÿ az gelekezeth,,
- 5 „be / iewenek egh napÿ vtath / ees keresÿk,,
„vala օtheth az rokonsagh ees esmerօkh
kezeth / Ees megh nem lelwen / megh
therenek ierusalembe / kereswen ewteth /
Ees lewn harmad nap vtan / megh
- 10 lelek օtheth az templomba : ÿlwen az
doctoroknak kezette halgathwan ewketh
ees kerdwen / Chwdalkoznakwala mind
azok kÿk ewtheth halÿak wala / az օ
Bօlchese ghen / ees felelethÿn / ees latwan
- 15 el chwdalkozanak / Ees monda annÿa
nekÿ · Fÿam mith tettel / nekewnh ez
keppen? ÿme az the agÿad ees en ban,,
„kodwan keresօnk wala teged / Ees monda
nekik / michoda hogh enghem kerestek
- 20 wolth // Nem thwgÿatok wolthe merth
azokba kel nekem lennem melÿek

az en agjamm. Ees qth mugh mrm
eethet ez bezodeth, mlygh sola netyk,
Ees ala zalla velt. ees yewe nazire,
thla, es valla alayvt vatterhvt mltf,
Ees az q annja carthja mala mind,
es bezedeth. Hondzvan az q zyve,
Ees ihus nrokedik mala lplcheleggh
el ees ydovel ees malasthmal ifenel
ees emberef nrl, hupwoti lyan,
getium zenth marf kermvrent
thyzentatod eezede vation mugh irvan?

Dz yden Maria magdalena. Ees zenth
e. **S**arab annja maria. Ees jededrusnat
annja vrent k kereteth, hagh el ye
wen mugh kemmyet jofusth, ees
yghen reghet egh immynapon icm k
az koporloboz, ymmar az nay fel the
madvan. Ees mondnal mala egh mas
nat ly fordythja el myn lqnt az
feroeth az koporlonat aythajarot. Ees
thekynghwen. lathadaly lathaf lee

- az en agýame / Ees òkh megh nem
 erthek ez bezedeth / melÿeth zola nekÿk /
 Ees ala zalla veleik / ees ÿewe nazare,,
 „thba / es vala alayvk vettethwe nekik /
 5 Ees az ò annÿa tarthÿa wala mind .
 ez bezedeketh / hordozwan az ò zÿwebe /
 Ees iesus newekedik wala bølchesegh
 el ees ÿdewel ees malazthwal istenel /
 ees emberek nel / Hwswetì ewan,,
 10 „gelium zenth mark kenÿwenek
 thÿzenhatod rezebe vagion megh irwan?
 Az ÿdeben Maria magdalena / Ees zenth
 Iacab annÿa <maria> Ees zebedeusnak
 annÿa wenek keneteketh / hogh el ÿe,,
 15 „wen megh kenneÿek ÿesusth / Ees¹
 ÿghen reghel egh innep napon ienek
 az koporsohoz / ÿmmar az nap fel tha,,
 „madwan / Ees mondnak wala egh mas,,
 „nak kÿ fordÿthÿa el mÿnekonk az
 20 keweth az koporsonak aÿthayarol? Ees
 thekÿnthwen / lath<akakh> lathak lee

¹ Az s javított betű.

ferditacat az peneth. Ezyromal voala
 yghen nagh. Ees be menven az loppeh,
 be, latanal yffian ilven iob bez flit
 be fdeythelhyth fuyr ruhawal, ees
 mygh remplemk: by monda nethy.
 Ne akaryatoh felny. Dz naghath
 Geth mygh feyulth Jeshuth lerefitade.
 El thannadeth: nynehen yth ynu faz
 beley hol helyheteth vath. De men
 nyetel vel mongyatoe az ero thanyth.
 minynak, ees pornek, mrah elint
 vagen tytheth Galilathan. Oth my
 mygh latyatoe mifipen mygh monda
 tu nethy. **E** ynnay ewanpe
 zouth zannu izammyh lonyveth lathod
 xelade. Ees yghen magyucathid.
E ynde monda ioh az 3 thanyth.
 roanynak, ees az hio fregelint az
 en tostem Bizon abek, ees az en vram
 Bizon ytal. Az ky ezy en thyeimeth.
 ees ygha en vrameth. En Bemm

- forditattat az keueth . Býronnal wala
 ýghen nagh / Ees be menwen az koporso,,
 „ba / latanak ýffýath ilwen iob kez felel
 Be fedezthetheth feýer ruhawal / ees
- 5 megh remölenek : ký monda nekýk /
 Ne akaryathok felný / Az nazareth
 Beli megh fezewlth Iesusth keresiteke?
 Fel thamadoth : nýnchen ýth / ýme <1>az
 heleý hol helyhezttettek ewteth / De men,,
- 10 „nyetek eel • mongýatok az / ew thanýth,,
 „wanýnak / ees peternek / merth elewl
 wezen týtheketh Galileaban / Oth meg /
 megh latýatok mikippen megh mondot,,
 „ta nekthek / Az Vrnapy ewangemoth¹
- 15 zenth Ianus irtamegh kenýwenek hatod
 rezebe • Ees ýg<h>en magyarasztathik •
 Az ýdebe monda iesus az v thanýth,,
 „wanýnak / ees az sido seregeknek / az
 en testem Býzon ethek / Ees az en verem
- 20 bizon ýtal / az ký ezý en thestemeth /
 Ees yzýa en veremeth / En Bennem

¹ A *moth* rész a sor vége fölé van beszúrva.

Lausit. Es en v benne Mispren.

Verhaten engemith az een dō agiam
Ennes elik agiamen. Es az ly egen
engemith. vō ed en vrenem. Es az
kenijer sij menijst ala jallōs. Nem
apnēpen mij segen ewthet az thij
agiamot az mamat. Es myn hōt
thana. Az sij eij az kenijer. eel
ewerwde.

Et bezetif az sij Marianat
epelstert walo aytat inachtayt

Wen denme agiamen opē zont
sij seghe sij maria. selstert dij
epelstert. Es upelstert agiamen
az thijer. Agiamen sij az thij
zont selstert alst yara. myporen
az thij agiamen opē sij. az mij v.
vōt. Es sij eij az thijer. Es
alst. az thijer. Es sij eij az thijer.
Es sij eij az thijer. Es sij eij az thijer.
Es sij eij az thijer. Es sij eij az thijer.

- lacozik / Ees een í benne Mikeppen
 Bochatoth engemeth az Een elo agyám
 Ennes elek agyamerth / Ees az ky ezen
 engemeth / w eel en erettem / Eez az
 5 kenyer¹ ky menyböl ala zalloth / Nem
 azonkeppen mykeppen ewthek az thý
 agyatok az mannath / ees megh hol,,
 „thanak / Az ky ezy ez kenyereth eel
 ewrewke / ²
 10 El kezdetik az ziz Marianak
 epesegheröl walo aytatos imachagh
 O Een Nemes azzonyom orok zenth
 seghes ziz maria / felseghes dy,,
 „cheseznek / ees irgalmassagnak annya /
 15 az thernek fajadalmayrth ky az thee
 zenth lelkedeth altal yara / mykoron
 az the eggethlen egh fyad / az my v,,
 „rwnk iesus cristus az keserew ha,,
 „lalth az kerezthfaan zenvede / Ees
 20 kerlek thegedeth az the zylettednek í
 kewansagaerth kywel az the zenth

¹ A másoló eredetileg *m*-et írt, majd annak az utolsó szarát lehúzta.

² A szót szakaszzáró díszítés követi.

(mija) agdon felerwa en feniexenle
 thegga zeraffe, ewe apstolanae co
 ewingdystijonaet. ianofnae fymaltz
 fexen walo zeraffeijent aijanta, ge
 xelmeo felerwaes feniexenletoes zen
 wedetes regij minde en bamon.
 Banatomon minde en effenem
 walo, co afar wijnemew en nagh
 nijawalamon. Olegelmeo fex miera
 nijawaliyafstagnat edestegga woy
 gastagb nijomowolhabnae ural
 mastagos amija, fex minde nagh
 nijawaliya beijekmt fex fegga fegga
 3 algaftad megh en fyxalmeo
 gomath mretb waagial fyxal
 fyxalmeo nijawaliyaban mretb fegga
 fyxalwan, een bynemretb Deem
 in wode fyxal fyxalmeo Banom
 enijak the gozzyad fyxalmeo en wam
 nae

- Annÿasagodon keserwesen kenÿerewle /
 theghed zerethe / ew apostolanak ees
 ewangelistaÿanak ÿanosnak kÿwalth,,
 „kepen walo zeretheÿenek aÿanla / ze,,
 5 „relmes keserwetes kenÿerewletes zen,,
 „wedetes leegÿ minden een bumon /
 Banatomon / minden en ellenem
 walo / ees akar mÿ nemew en nagh
 nÿawalamon / O kegelmes ziz maria
 10 nÿawalÿassa<k>gnak edesseghes wÿ,,
 „gassagh / nÿomorwlthaknak irgal,,
 „massagos annÿa / Ees minden nagh
 nÿawalÿa belÿeknek keez seghethsegh /
 halgassad megh en sÿralmas ÿmacha,,
 15 „gomath merth wagÿwk kÿlemb,,
 „kÿlemb nÿawalÿaban megh foglal,,
 „thathwan / een byneÿmerth / De nem
 thwdok kÿhez fwthnom / hanem
 chÿak the hozzÿad zÿleÿe en vram,,
 20 „nak

Thus cristus nat. Megh theruthiye on.
 beriy nimmalunt, Eerleth thagghedeth
 az edelaggherith, maly edelaggherith az
 the zeretho fuadnak az my vromp
 ihus xpustnak haath mala, miforon
 emberi nimmalunth hogzuja glete
 hogh pitheth zabadiytanaiya diymak
 eo zenuh lelekneth zage zeragghel
 az quarlo uesterh rea vrenne my
 ydwestaggherunpenth. Angeli kermeth
 leghel, zenuh lelekneth mygh kermi
 kerekneth the thead keryes zyg
 maria thegheth fogale, thegheth
 kylourh, holnapp the zenuh keryes
 myghade isten eo ember vrydeneth
 az kylench holnapp te teyesteden
 zenuh lelekneth chelekeaystent mi
 acta, az the zydeghes eo dydeghes
 myghednek the rennek. Ely yenne my
 .igo lon zylaghmye. Nem vryla az
 velaggh mygh lataggh mi, Eeo

- Iesus cristusnak / Megh theritheÿe em,,
 „berÿ nemzethnek / kerlek theghedeth
 az edessegherth / mely edessegheth az
 the zeretho fyadnak az mÿ vronk
 5 iesus christusnak haath wala / mikoron
 emberi nemzetheth hozzaÿa¹ o'lele
 hogh o'theth zabadÿtanaÿa / Atÿanak
 ees zenth leleknek <zöze> zerezeseböl /
 az gÿarlo testeth rea wenne mÿ
 10 ÿdwesseghewnkerth / Angeli keweth,,
 „seghel / zenth leleknek megh kornÿ,,
 „kezeseuel the theled kegÿes zÿz
 <.> maria thestedh² fogada / thelÿes
 kÿlench holnappa the zenthseghes
 15 mehedbe isten ees ember viseltetekh /
 az kÿlench / holnap Be telyessedwen /
 zenth leleknek chelekedessenek mÿ,,
 „atta / az the zÿzeseghes es dÿcheseges /
 mehednek theremeböl kÿ ÿewe mÿl,,
 20 „tho lõn zÿlethnÿe / Nem vtala ez
 velagoth megh latogathni / Ees

¹ Az első z javított betű.

² A d vagy javított, vagy csak tintafoltos betű.

12.
Perleſt theged moniggaragan nagh
banagidreth, munthal ydred kyleg
the wallat bodagſage, 33 miferon
mun rala az the gyleſedint ydyr,
az the zeng ſojedeg banat ſognadeg,
eet az the megh gandelgaragan nagh
exemdedeg by themented aborn len,
miferon az the agaglen egg ſyadug
az my vrunk yſuſth mynden ſere
len m-bil ziled, kyleg mynden m-
beri magh m-bil ſogadel, eet mynig
yſemnt byſon ſyug mynden m-bil
ellege ymadug, co ſexmynd m-bile
ſojedeg az harom zeng kuralok nat
magh ayanloſogſedeg, az the deth
ſyadnat az templemte & mylſoyeg,
ygh az ſymcormak mraſtadeg, vij
gaſagadeg, eet ayanloſadeg co az
moniggaragan nagh banatſogadeg

- kerlek thegedeth¹ monthathathlan nagh
 Banathyderth / mwnka<d>yderth / kÿketh
 the wallal bodogsagoz zÿz mikoron /
 nem vala az the zÿllesednek ydeÿn /
 5 az the zenth feÿedeth howa fognodh /
 ees az the megh gondolhattathlan nagh
 eremedeth kÿ theneked akoron len /
 mikoron az the eggethlen egh fÿadath
 az mÿ vrunk ÿesusth mÿnden sere,,
 10 „lem nekil ziled / kÿth mÿnden em,,
 „beri magh nekil fogadal / Ees mÿnth
 istennek bizon fÿath mÿndeneknek
 elethe ÿmadath / ew kornÿwlmetele,,
 seÿerth az harom zenth kÿraloknak
 15 megh aÿandokozasokerth / az the edes
 fÿadnak az templomba be witeleyerth /
 ÿgh az sÿmeonnak varassaerth vÿ,,
 „gasagaerth / ees aÿanlasaerth ees az
 monthathathlan nagh banathokerth

¹ Az *eth* jelölt betoldás a sor fölött.

M wntakerich mijnmalderich kij:
 kint der vuller zij maria misoron
 az der edelstege fjaalder az mij vrun.
 f iur yfusual egiptgomba fu:
 tgal az q vrede thelijer der
 tgenderich nage seggensegget es
 nage engadimsegget lakofal.
 es kerlet teggeding az myn gon.
 dolgattatlon nage felerer seggeder.
 kint az der ferech fjad az mij vrun
 ihud cristus Gaas valla misoron.
 Oluaim seggen q zenuz atija ymad.
 Gogha felerersegget vana mureket
 et v zenuz segget fymia. es ferech.
 seggederich zenuz dymfijerich. fchijetich.
 erich mijndeinmen az zenuz fymia.
 erich. es mureketich. fagadadich.
 es faradagich. buerich bmaorich.
 bijnalmaerich harmad ymachugetich.
 vwerps. vverget de felerich. fadre
 fce bijnalmaerich. fce emtefeggetich. myn.

- Mwnkakerth nŷawalakerth kŷ,,
 „keth the wallal zŷz maria mikoron
 az the edesseghes fŷaddal az mŷ vrun,,
 „k iesus chrisusual egŷpthomba fu,,
 5 „thal oth Ƹ wele thelŷes heth ez,,
 „thendeŷgh nagh zeghenseghel es
 nagh enghedelmeseghel lakozal /
 ees kerlek theghedeth az megh gon,,
 „dolhattathlan nagh keserewseghederth /
 10 kyth az the zerethƸ fŷad az mŷ vrvnk
 iesus cristus haath valla mikoron /
 Oliuetim hegŷen Ƹ zenth atŷa ŷmada /
 hogha lehethseghes volna mwlneyek
 el w zenth seghes kŷnŷa / Ew kerezth,,
 15 „segheŷerth / zenth boŷthŷerth / kesŷrtetŷ,,
 „erth mŷndenemew ew zenth kŷnnŷa,,
 „erth / Ees mwnkaŷaerth / fohazkodasŷerth /
 ees faradsaghŷerth / <bvaerth> bwaerth /
 sŷرالmaerth harmad ŷmachagaerth /
 20 werƸs werŷtek <ese> ezeseŷerth / Ƹldre
 lee hwllassaerth / feel emeleseŷerth / megh

Zelen/vergeijerig Ees ewe halalan wato
 migh biw/ulafacris, migh fogaferis,
 migh fageze/eyris, migh oforo/cata/
 facris, arthol as nijabon vergeijeris
 ramissan be radolafacris ofgealy
 zentz fagez naadil be vergeijeris,
 Ees be iprefacris, o kwijst koronaja,
 yacris, Engbedinn/vergeijeris, Ees
 wezege/vergeijeris, faradlagacris,
 migh fogaal/bojafacris, fytz ewe
 Jemwade, as bynseferis, as felerera
 segges kornijwa walo fytz felerera,
 as zgemjewe halalan, es as felerera
 helgere, as nagh Jemwade fytz
 as the zeege fytz as mij wato ihu
 cristus haath walle wiforen the ele
 thed fytz maria es mijwa of wato
 elqth mizjelen as felerera fytz
 Ees as yegalmastlagacris fytz as w:
 waijal thgn, o zomastlagacris, elbe

- Ielensegheÿerth Ees ew halalan walo
megh bwsulasaerth / megh fogasaerth /
megh kethezeseÿerth / megh ostoroztata,,
„saerth / archol ees nÿakon vereseÿerth
5 hamissan bee vadoltatasaerth okÿralÿ
zenth feÿeth naadal bee vereseÿerth /
Ees bee tÿreseÿerth / Ɔ tÿwÿsk koronaÿa,,
„ÿaerth / Enghedelmesegheÿerth / Ees
wezteghsegheÿerth / faradsagaerth /
10 megh fogÿathkozasaerth / kyketh ew
zenwede / az bÿnesekerth / az keserew,,
„segheſ kÿnÿwel walo kÿ keseresoderth /
az zÿrnÿew halalnak eetz az <le> kennak
helÿere / az nagh zerelemerth kÿth
15 az the zerethƆ fÿad az mÿ vrvnk iesus
cristus haath walla mikoron the ele,,
„thed zÿz maria ees mÿndh az nepek
elƆth meztÿtelen az kerezthfaan fighe /
Ees az ÿrgalmassagherth kyth az tol,,
20 „vaÿal thon / Ɔ zomehsagaerth / eche,,
<thez>¹

¹ Ez a néhány (bizonytalan olvasatú) betű ki van kaparva.

thell es epeh q'we eghyghwe mygh
 y wasaijers, q' aijonlasaers kywel ew
 zens lellers agijanae aijana, q' zens
 seggeslekeijers, q' nagh sijalasaers,
 mondwan en istennem istennem, myers
 hagijsal eel enygemers: es ew feijers
 lee figherghwen monda, megh waagion
 tobelive, es q' zens lellers ky bochaaba,
 ew ewhaaja basarthon watesijers, es
 q' chwchaajers ky az q' daalaba lee
 q'lelens. Az wecers es az wijers, ky
 az q' zenssyghes daalabol ky yewe, yre,
 galmassaghes es malaghes myreijers
 xwen othe, q' halalaers es igemelsijers
 az ky ziflaspnae megh xpeasijers
 ers, az templomnae sworlatha fe,
 the zafadaers, Napnae wylaga eel
 watesijers, ghidnef megh yndwotasa
 ers, pokolca zallasaers, es mynd
 az zens lellers, fyllers q' yqwe
 the kywel megh wigazala, q'dyche,

- theth es epeth ɔzwe eleghÿthwe megh
 ywasÿerth / ɔ aÿanlasaerth¹ kywel ew
 zenth lelket agÿanak² aÿanla / ɔ zenth,,
 „seghe lelkeÿerth / ɔ nagh kaÿaltasaerth /
 5 mondwan En istennem istenem / mÿerth
 hagÿal eel enghemeth! Ees ew feÿeth
 lee fÿghezthwen / monda / Megh wagion
 tɔkelwe / Ees ɔ zenth lelket kÿ bochatha /
 Ew rwhaÿa hasarthon weteseÿerth / Ees
 10 ɔ chwchaÿaerth kÿ az ɔ oldalaba bee
 ɔklelenek · Az wererth ees az wÿzerth / kÿ
 az ɔ zenthseghes oldalabol kÿ yewe / ÿr,,
 galmassagoth ees malazthoth mÿreÿank³
 bewen ɔthe / ɔ halalaerth ees themeteseÿerth
 15 Az kɔ ziklaknak megh repedezysewk,,
 „erth / Az templomnak swporlatha ke,,
 „the zakadasaerth / Napnak wÿlaga eel
 wezeseÿerth / Fɔldnek megh ÿndwlasa,,
 „erth / Pokolra zallasaerth / Ees mÿnd
 20 az zenth lelkekerth / kyket ɔ ÿɔwe,,
 thelÿwel⁴ megh wigaztala / ɔ dÿche,,

¹ Az / javított betű.

² A k javított betű.

³ A második ÿ talán a-ból van javítva.

⁴ Az ɔ betű e-ből van javítva.

20.
 feghet, es gipzadelmox fel chamudafaroh
 eed az monshatathlan nagh qrgmerth
 fymel thumfid edfeghet anya myn.
 Denkmel vltte qrgt zenth dichefeg.
 h of nagh yelmt, es wiyafayhath
 es azon q dichefegbes zenth yelenyfejeth
 fymel themeked walayath fuz, es mind
 egib walayathoth, apostolnak az nrg,
 von nagh yelmt, q dichefegbes me-
 mbe monshyeth, fymel the vltedh
 zuz Maria, es mynd egibet lathman
 monshyeth fel mune, Az zenthlyf
 malaythyaeth, fuzh az thamythma
 nyofnak q zymelk, yzre nyetwark
 fepet bee que, es q nyaywet mynd
 es wylaythra meze es felfeth fuz the-
 rithre. Az zuffethdy yufeth, nagh
 eth, fuzre yoword yithylni cloneth.

- seghes / ees gýozedelmes fel thamadasaerth /
 ees az monthatathlan nagh őrőmerth /
 kywel theneked edeseghes anŷa mŷn,,
 „deneknek elette őrők zenth dicheseg,,
 5 „hel megh ŷelenek / Ees wŷgasaghalh /
 Ees azon őr dicheseghes zenth ŷelenŷeŷerth
 kŷwel the neked walaztoth zŷz / Ees mind
 egeb walazthoth / apostolinak az neg,,
 „wen napigh ŷelenek / őr dicheseghes me,,
 10 „nŷbe menethŷerth / kŷwel the eletedh
 zŷz Maria / Ees mŷnd egebek lathwan /
 menŷorzagba fel mene / Az zent lŷlek
 malazthŷaerth / kŷth az thanŷthwa,,
 nŷoknak őr zŷwekbe / tŷzes nŷelwnek
 15 kepebe bee őrte / ees őr mŷaywk mŷnd
 ez wŷlaghra mezze ees zelessen kŷ the,,
 „rŷthe / Az rezketendŷ ŷtŷleth napŷa,,
 „erth • kŷre ŷŷwendŷ ŷthŷlŷni eleveneketh¹

¹ Az utolsó *e* javítva van, s mivel így kevésbé olvasható, a másoló a szó fölé is beírt egy kis *e* betűt.

Es holla kato, ez dy lagots tuffia
nia, Myndennemew zents kynnijact
Ees mwnkaijactis kyste thewelod rize
zedes ez valagbhe, p qdeslofdes zents
bejjdeijactis, Predicalastactis, es chm
da chijbeleiactis, Es az mygh gon
dollaratubhan nagh peggadeactis, kijnel
the dygghijghes zys, asionij the edesse
ghes fjadnak deupe sel mernij, hol
oerndz vrs wijgadzh wijbejeshmij
Digatthab mygh enghemith dyche,
Regies zys Maria y en ferdmijscen,
be, fyerth en the zents nervedes ad
porden ferem, Ees ergen zennijulm
Es nijerqadh mygh eenmijscen az the
edes fjadtul az mij vconk ihu cristus
thul ez en fonnijgheshamith seplete
len, zys, **O** was qth pater noster
tes qth aur mariath, es leijdel az leijghen

- Ees holtakath / Ez Vylagoth tÿztÿta,,
 „nia / Mÿndennemew zenth kÿnnÿaert /
 Ees mwnkaÿaerth kykbe theweled rÿze,,
 zedek ez wilaghba Ƹ edesseghes¹ zenth
 5 bezÿdeÿerth / Predicalassaerth / ees chw,,
 „da thÿtheleÿerth / Ees az megh gon,,
 „dolhatathlan nagh ƸrƸmederth / kÿvel
 the dÿchesÿghes zÿz azzonÿ the edesse,,
 „ghes fÿadnak eleÿbe fel menÿl / hol
 10 orewlzh ees wÿgadzh wighezethnekƸl /
 Vigazthalÿ megh enghemeth dÿche,,
 „seghes zÿz Maria ez een kerelmessem,,
 „be kÿerth een the zenth newedeth ede,,
 „sdeden kerem / Ees erƸssen remÿnlem /
 15 Ees nÿeryedh megh eennekem az the
 edes fÿadtul az mÿ vronk iesus cristus,,
 „thul ez een kƸnÿƸrgheessemeth zepplete,,
 „len zÿz / Olwas Ƹth pater nosterth /
 Ees Ƹth Aue mariath / es kezdel az kerezthen /

¹ Az első betű talán Ƹ-ből van javítva.

Eesthickh azerh paelmetsleger
 assonij tegus ihu felleghed kerdnak le
 yamja, merijozagunak kerdalir asso-
 nija. Eg migh nyomorolih wistagunak
 kerdimes dithalmajaja, elchink
 zykeje. Bynd neyner temunseghse.
 Komlothalnak wiggastaga, keelst
 hough en nekem nyamalas byndstuf.
 mynden nemew beferer byndijmergh
 penitencialis es greg bochamator
 ngerij, es thowala enghemeth the.
 tegusleghes debalmat ala myndemne-
 mew halatofbyndthyl migh greg ma-
 saphijala, es q zedelmyke az the idg
 fjadnak enghem migh asfich, es
 mybepen abra en byndijmergh
 hough az the idesteghes fipid az migh ve-
 rone ihu xpus theghedeth semmij

- Teghedeth azerth kegelmeesseges
 azzonÿ kegÿes zÿz felseghes kÿrlnak le,,
 „ÿanÿa / menÿorzagnak keralne azzo,,
 „nÿa / Eez megh nÿomorolth wÿlagnak
 5 kegelmes olthalmazoÿa / elethnek
 zÿleÿe / Bÿnes nepnek remenseghe /
 Romlothaknak wÿgassaga / kerlek
 hogh en nekem nÿawalas bÿnesnek /
 mÿnden nemew keserew bÿneÿmrøl
 10 penitenciath ees őrök bochanatoth
 nÿery¹ / Ees thowaba enghemeth the /
 kegÿesseges olthalmad ala mÿndenne,,
 „mew halalosbÿnthøl megh őrÿz / ma,,
 „lazthÿaba / ees őr zerelmÿbe az the ides
 15 fÿadnak enghem megh erösÿch / Ees
 mÿkeppen abba een bÿzonÿos wagÿok /
 hogh az the ÿdesseghes fÿad az mÿ w,,
 „ronk iesus chrÿstus theghedeth semmÿ

¹ Az első őr javított betű.

thagaadwa mygh halgast, Een azon.
leppen erpsien Ew myden, thielijsten,
les ispfelersten as the zenthslegthes sgh,
edelmadah, es mygh erpswlesten
az legyslegthes j'wud zerenst, les lo,
nysgroggh as the zenths fudnak, hagh
thegye afarathijolath as pghen selst,
nck, les 9 benne j'ynijorbedpnet
kerelmejsst, mygh halgast, Amak ds.
erth en nagh remenstghem j'z maria
halgast, mygh een j'ynemmet fere,
mghst, es een n'wandelant, f'peth en
the zenths nemdash edelsten f'eren les
erpsien remenst, les n'p'ghed mghst
een m'fem as the edes f'udstul as m'g
vront ihu xpusstul es on f'erenijst
mghst, es mayath, les eggesbajath,
f'ereghien g'ghst, erps remenstghem the
f'ellites zerasst, j'paz g'ghst, j'z

- thagadwa megh halgath / Een azon,,
 „keppen erözÿen kwnÿeben / thelÿesben /
 Ees thokeletesben az the zenthseghes segh,,
 „edelmedeth / ees megh erşewltessem
 5 az kegÿesseghes ziwed zereneth / Ees ko,,
 „nÿo<.>rogh az the zenth fiadnak¹ / hogh
 thegÿe akarathÿokath az  theth felok,,
 „nek / Ees   benne gÿonÿorkedoknek
 kerelmessÿth meg hal<gas>lÿa / Annak oka,,
 10 „erth een nagh remenseghem zÿz Maria /
 halgasdh megh een zÿwemnek kere,,
 „meseth² / Ez een nÿawalamba kÿerth een
 the zenth newedeth edesdeden keerem Ees
 erossen remenlem / Ees nÿerÿed megh
 15 een nekem az the edes fÿadthul az mÿ
 vronk iesus christusthul ez en keremÿse,,
 „meth / ez maÿath / ees egÿebhaÿath /
 kerezthÿen hÿthbe erş remensegheth / the,,
 „kelletes zeretheteth / ÿgaz hÿtheth / zÿ

¹ A *k* javított betű.

² A *t* javított betű, olvasata bizonytalan.

woumt thijzels thetelnstoghet, lo.
 mijer hultastofal gultastofnak luth
 feuch, Thijpafagos gijonmak, meltho.
 sagos elaght tijtels, es mijnden een
 erqm jerenh walo bijnghel migh of
 thalmagath, es welagnat migh wa.
 lastath, Istornat es agijam fjanak
 jerdinath, d' d' zereho fjanak ha.
 lalanak zijwombenalo wifetstest,
 fopadastymnat be elijstijthelath, Mij.
 den nemer ijo mijwelbedenbema
 migh macdath, es binnr mulo gij.
 rapath, the weth, katemest mulo
 fozof wolefemth, Dodeghsager halath,
 Thelijis ay bijnghentencath, ben
 agijam nat, es duijammak, es agijam
 fjanak, ijo binnghym nat, linn,
 Rem yohavvknat, es mijnden ijo

- „wemnek thÿztha theredelmessegheth kq,,
 „nÿew <hullatassokal> hullatassoknak kuth
 feÿeth / Thÿzthasagos gÿowonasth / meltho,,
 „sagos eleegh tÿthelth / ees mÿnden een
 5 erom zerenth walo bÿnthwl megh ol,,
 „thalmazazth / Eez¹ welagnak megh vta,,
 „lassath / Istennek ees agÿamfÿanak
 zerelmeth / Az the zeretho fÿadnak ha,,
 „lalanak zÿwembe walo wiselesseeth /
 10 Fogadassymnak bee telÿesÿtheseth / Mÿn,,
 „den nemew ÿo mÿwelkedethembe walo
 megh maradasth Ees benne walo gÿa,,
 „rapodasth / the weledh kellemethes valo
 kqzqswlesemeth² / Bodaghsagos halath /
 15 Thelÿes ees bÿzonÿ penitenciath / Een
 agÿamnak Ees Anÿamnak Ees agÿam
 fÿaÿnak / ÿo barathÿmnak Enne,,
 „kem ÿothewoknek³ · Ees mÿnden ÿo

¹ A z javított betű.

² Az első s betű z-ből van javítva.

³ Az első e betű o-ból van javítva.

hy wylfunt lelfeghant nyrwgal.
math. ngerij elofunt yowefegga
yo ferenthath ez wylagon. ha fy
mwolnath ez wylaghet ngerij azof
naf. gylt dichefeghath. Amyn. gylt
gagh fureghet for yrlan

Mala by ez ymacthynpeth
aycatoflagat affomwont maria fepe
elath nagh monghia tarden alwa
Innocentius nydejad papa enghedath
feuthul ez byntbol nalo thelyer
Bochrab. Ammez mungjer nagh
mongia de vryh hogh muth gy.
oworuh es theledelmes leyen

Requiritur oratio ymadhyaghe
moghagh dychelegheh flayrial
fengh thellayr. Amen. feg.
yelmes auniya mynden mungjer
fedeib. Lafanal pyroth. liliun nat
feyereth mynden yozaghe theghadeth

- hýweknek lelkyeknek¹ nýwgodal
 „math / nýerý eløknek ýdwesseghe
 ýo zerenchath ez wýlagon / ha ký
 mwlnak ez wýlagbol / nýerý azok,,
 5 „nak orøk dichesegheth / Amen / ýaý
 hogh faradek Bor ythlan
 Valaký / ez ýmachýagokath
 aýtatosagal azzonýwnk maria kepe
 eleth megh monghýa terden alwa /
 10 Innocencius nýolczad papa enghedeth
 kenthwl ees býnthøl walo thelýes
 Bochwth / Annezor menýzer megh
 mongýa / De wgh hogh megh gý,,
 „owonth ees thoredelmes legýen
 15 Sequitur oracio ýmachýagh
 IDwø<g>zlegh² dýcheseghes Napnal
 fenøsb chýllagh / Istennek keg,,
 „ýelmes annýa / mýnden mezneel
 edesb / Rosanal pyrosb / liliumnal
 20 feýerbh / mýnden ýozaagh / theghedeth

¹ A szóban többszörös javítás van. Javított betű az *ý*. Utána egy kihúzott betű fölé van írva az *e*. A második *l* felső szára mellett pedig (talán a javítást jelző) *e* betű található. Eredetileg *lelkeyknek* volt írva.

² A *z* a kihúzott *g*-re van írva.

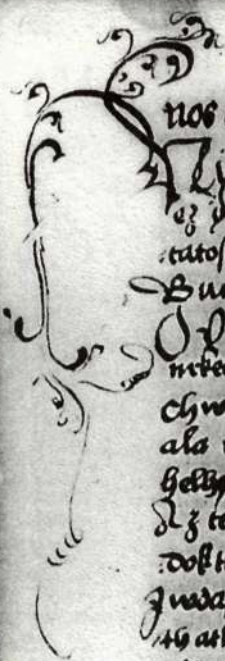
Eefich Wynden Zent, ehefchdel
 ehythol, numjorlaghban felfghofame
 Vater nofter eue Maria,

Dychofignat aggonia, Iwigalagh,
 nat ferahn aggonia fkeghmes
 feghmk les regalmagagh nat ewel
 fere. Ommyorlaghban felfghofame, para,
 dythomnat eoglaghe, Zent emberelnet
 qreue, zyghmk gyngye. Thentfeds
 Dycheffghes aggoniom hy Maria ayan.
 lom ez may napon es mynden gebe en
 belghomut, les thetaneth, les mynden
 een gletghomut, eadeth xpusnat ammya,
 hy maria, gebe mygh macadad althe
 gletghes fpadal, hy vront hy fpadal,
 hy adoth pefghol gepe amen.

Omnia humanitas Omagnum
 martizum. O profunda vulnera
 Duxit sanguinis. Omortis a
 carbitas. Omnia dulcedo aduua

- Ekeshyð Mýnden zenth / theghedeth
 thýzthol / menýorzaghban fólseghosb / Amen /
 Pater noster Aue Maria /
 O Dýchshígnek azzonýa / O wigasagh,,
 5 „nak keralne azzonýa / O kegelmesh
 seghnek Eesh írgalmasaghnak kwth
 feýe / O menýorzagnak fenosseghe / para,,
 dýchomnak edosseghe / zenth embereknek
 qreme / zýzeknek gýongýe / Thenekedh
 10 dichezeghes azzonýom zýz Maria aýan,,
 „lom ez may napon eesh mýnden qdebe een /
 lelqometh / Eesh thestemeth / Eesh mýnden
 een ýlethometh / Aldoth christusnak annýa /
 zyz maria / qreke megh maradal az the
 15 aldoth fyaddal / my vronk iesus christusal /
 ky aldoth qorqwl qreke amen
 O nuda humanitas O magnum
 martirium / O profunda wlnera /
 O virtus sanguinis • O mortis a,,
 20 „cerbítas / O diuina dulcedo / adiuua¹

¹ Az i a sor fölé van besúrva.

nos ad eterna felicitatem amen

Dionysius Bonifacius Papa

et ymaginatio magis mononachis ap-
tato stagat. Enghedis thepessaghet walo
Burchuth. Sequitur oratio.

Oramus. Quia apud Balaath adolthi
mied. Et exvifagnat yduetegheyet
Chwda lypen akarat magis thepessaghet
alo nulo helipen yplethm. Et yiafaba
hellypessaghet. hynymet muelcelthm.
Et complomhe lre wipethm. Eo as sy.
Dofthret magis wuelthm. Et arulo
Iudasthet apolafnat mupth ul arul.
Et athm. Et thepessaghet magis lre hopythm
ny. Eo myllypen as artathm. Baran.
Et aldojathm wuelthm. Eo amafnat
luy pafnat. Dylathm. Eo heto.
ad m. Eo elyathm. Eo elyathm. Eo elyathm.
Wulgeth. Et hamy lre hamy lre lre
wadolthm. Gaborulaghet lre illerthm.

- nos adeternam felicitatem / Amen /
 Njölchad Bonifacius Papa
 ez ýmachagoth megh mondonak aý,,
 „tatossaghal Enghedeth / thelyesseghel walo
 5 Buchuth / Sequitur oracio /
 O Vram Iesus *christus* halaath adok the
 neked / ký ewwýlagnak ýduessegherth
 Chwda keppen akaral megh thestqswlni
 ala walo helyon zylethni • Az ýazolba
 10 helhozthethný / kornýwl metheltethný •
 Az templomba bee wýtethný / Ees az sý,,
 „dokthwl megh wtaltathný / az arvlo
 Iwdasthwl apolasnak myatta eel arul,,
 „thathný / kqthelekkel megh kqthoztheth,,
 15 „ný / Ees mykeppen az artathlan Baran /
 az aldozathra withethný / Ees annasnak
 kayphasnak Pýlathwsnak / Ees Hero,,
 „desnek / <eleýbe> eleywkbe ektelenseghel
 withethný • Az hamýsthanwkthwl bee
 20 wadolthathný / Haborusaghokkal illettethný

24.
 Es oforobkal Iwerathny. haryapa.
 fokkal. poggopstathny. Esquyftel ko-
 ronazathny. az krogzth fara fel
 smelsthatny. az tholmawof kgybee
 zamfalthathny. Epwel ees echenhel
 ythny. Lanchyauul mygh febhottan-
 ny. The azreth Dram ihur xpus.
 Es the zenth fghes kynaiderth. Es az
 the zenth krogzthaderth mlyethrol en
 mltathylan bynes emlethfegath kgybe.
 Labadyth mygh enghem. polmak
 kennyathrol. Es mltathastal enghem.
 muth myathalyas byngst oca bee vjn.
 md. homa the wleoth egjorthembe bee.
 roys az mygh feythegath tolmawst.
 by alth ees orzagaz mynd pofthrol
 pofthrol Amen. Haur Deo.

Inpaulat oronit ad laudem summi geherendi
 Dei Nomen eius praeferens illi
 Vro sunt Iuditha byllfing Dignit
 7 mngmawino

- Ees ostorokkal Werethnÿ . Hagÿapa,,
 „sokkal / pøgdøstethnÿ . Thøwÿskeel ko,,
 „ronazthathnÿ . az kørøzth¹ fara fel
 emelthethnÿ / az tholwaÿok kørÿbee
 5 zamlalthathnÿ / Epewel ees echetthel
 ÿtathnÿ . Lanchÿawal megh sebhetteth,,
 „nÿ . The azerth Vram iesus christus ·
 Ez the zenthseghes kÿnaÿderth · Ees az
 the zenth kørøzthøderth melyekhrøl en
 10 melthathlan bÿnes emlekøzetheth tøzek /
 zabadÿ<.>ch megh enghem² pokolnak
 kennÿathwl · Ees meltholtassal enghe,,
 „meth nyawalyas Bÿnøsth oda bee vÿn,,
 „ned . howa the weledh egÿethembe bee,,
 15 wÿd / az megh fezÿthetheth tolwaÿth ·
 kÿ eelzh ees orzaglaz mÿnd ørøkkwl
 ørøkke / Amen / Laus deo ·
 Supra Notate oracïones ad laudem summi architecti
 dei Necnon Eius genitricis illibate³
 20 finite
 vero sunt Anno domini Millesimo Vigesimo et
 quingentesimo

¹ Lehetséges, hogy a két ø betű e betűből van javítva.

² A szó után kaparás nyoma van.

³ A sor vége és a következő csaknem teljes sor ki van kaparva.

- Sequitur vna oracio de quinque gau,,
 „diis Beate marie Virginis / et est Beati Bernar,,
 „dini abbatis clarenalia ut dicitur oracio
 Est tibi pyssima quasi osculum imprimatum hunc
 5 audire versiculum / Aue Maria gracia plena do,,
 „minus tecum • Tocies enim oscularis : quociens per aue
 salutaris • Ergo adeius ymaginem accedite oscula
 Imprimite • Aue maria dicite / Gaude virgo gra,,
 „ciosa verbum virgo concepisti • Gaude tellus fruc,,
 10 „tuosa fructum uite protulisti / Gaude rosa speciosa
 Vernans christo resurgente • Gaude mater gloriosa christo
 celos ascendente • Gaude fruens delicys Nunc rosa
 iuncta lilys • Munda nos a Vicio et tuo iunge
 filio / Amen / Versus
 15 O dulcis amica dei Rosa vernans atque decora
 memor esto mei dum mortis venerit hora •
 Bonifacius Papa dedit omnibus sequentem
 Oracionem deuote dicentibus Centum dies In,,
 „dulgenciarum / Sequitur oracio /
 20 Aue marya alta stirps lily Castitatis / Aue profunda
 viola vallis humilitatis • Aue lata rosa
 campi diuine charitatis • Aue abyssalis fons omnis
 gracie et misericordie celi ros fructifer omnis diuine sua,,
 „uittatis et deuocionis Amen /
 25 Enthyzthelendo azzonym kerlek hogh een
 yrttemys az megh fezlth iesus christusth
 ees az zeep zyż Mariath ymagyathok
 pater nosterth ees aue mariath mondwan /¹

¹ A lap alján egy kikapart sor nyoma látszik.

25.
 regina celsi letare doli
 que quem cuncti portare
 aspera sed descendit fieri
 ut aspera ora pro nobis de
 in alio domine nate deus
 hinc nobis confere pectus
 que nuncie quam te de
 et pax bonis odonne qui
 dos ascendit ze epie fac
 non ipsum tandem aspe
 rita regina est letare
 via quidam cuncti portare
 sepia pperum nuncie
 in pax nunc aspera ora
 a nobis deum laus de
 nunc nate deus
 me nobis confere pectus
 999

- regýna cely letare alleluia¹
 quia quem eruisti² portare
 alleluia celos ascendit sicut
 dixit alleluia ora pro nobis de
 5 um alleluia domýne nate Deus
 alme nobis confer presta<ss>
 que uiuere qoniam te de
 cet laus honor o domine qui
 celos ascendisti et³ et pie fac
 10 nos ipsum scandere alle
 luia Regýna celi letare alle
 luia quia qem eruisti⁴ portare
 aleluia spiritum misit [...]
 ut promisit aleluia ora [...]
 15 pro nobis deum / alleluia do
 mine nate deus al[...]
 me nobis confer presta⁵

¹ Az *ia* a szó vége fölé van írva.

² Helyesen: *meruisti*.

³ Az *et* meg van duplázva, az első csak a kötőszó jele, a második ki van írva.

⁴ Helyesen: *quia quem meruisti*.

⁵ A lap alján tollpróbák láthatók.

que vivere quam mori
Decet laus honor o bon
ne qui deus spiritus
sanctus et pater filius
ipsi in pace
Xps nobis dat solaci
um
Et sunt ante conspectu
nobis eius filia indita
tula gaudia que non
ut aliis conceditur
divinitus sic solimur
mazia hinc egredimur
salus mundi porrigitur et
me matre eligitur hanc
velis alloquimur divina
in similitudine eius
nascentur

- que uiuere quoniam te
[.] decet laus honor o domi
ne qui <de tuo> spiritum
misisti etcet pie fac nos
5 ipsum cernere
hec¹ nobis dat² solacia³
Assunt anne solempnia⁴
nobis eius filia indita⁵
tulit gaudia Anne <na.>
<..> alius conducludittur⁶
10 diuinnitus sic soluitur
maria hinc egreditur <de>
salus mundi⁷ porrigitur A
nne nate⁸ eligitur hanc an
gelus alloquitur diuina sic⁹
15 infunditur iesus cristus hinc
nascitur

¹ A *hec* szó előtti betoldójel a szöveget a következő sor végére utalja.

² Helyesen: *dant*.

³ A *hec nobis dat solacia* sor fölötti jelölt betoldás.

⁴ Az *o* a szó fölé van besúrvva.

⁵ Helyesen: *inclita*.

⁶ Helyesen: *concluditur*.

⁷ Az *n* a szó fölé van írva.

⁸ Helyesen: *nata*.

⁹ Helyesen: *vis*.

ante laudes resolvere
 dulce melos deponere
 pro tanto decernere
 quia meruit hec signe
 re ante omnis appa
 re et vos fratres con
 curre voces in choru
 tollite gratias in choru
 rependite ante sanc
 tam faciliam tuam no
 bilis propiciam ut ipsius
 per gratiam benedicant
 ad patriam athen anti
 fona vobis in octavi vobis
 noni electa

- Anæ laudes persoluere
 dulce melos depromere
 bro¹ tanto decet munere
 quia meruit hec² signe
 5 re³ Anne omnis appalu
 dite⁴ et vos fratre<e>s con
 cinite voces in altum
 tollite grates in altum⁵
 rependite Anne sanc
 10 tam fac filiam tuam no
 bis propiciam vt ipsius
 per gratiam reducamur⁶
 ad patriam amen antÿ
 fona wenÿ in ortom⁷ *responsum*
 15 weni electa

¹ Helyesen: *pro*.

² Helyesen: *hanc*.

³ Helyesen: *gignere*.

⁴ Helyesen: *omnes applaudite*.

⁵ Másolási hiba: *in altum* megismételve *Deo* helyett.

⁶ A második *u* a szó fölé van írva.

⁷ Helyesen: *ortum*.

verwonderd zint. Jostene
hoziant mato wetelen
en zop imacjay elon fe
oen ed of ezereim of yereim
en of maly walyo wamij
n. Ios cailw kiffen madya
gij lalkij sijst ossagal kijn
u of hoziant wem en he
tod of gijda mijd en nijn
seges woltomay of gijlofago
may kiffen zombeden
na beruenerkeri of gijloff
gokbari wagy of weteben
kiffen mija fawlewe
habocon m m m n e s j e n t
en m m fawte w y e r e m e s t e
sejden en e m m i n d k z j e
ziffen met roe d e e a w o s t
gij d i n e g e w e n t e s f o l j a m o r
y e

- wrwnknak zenth thestenek ·
 hozzank walo wetelerwl ÿg
 en zep ÿmachag ezen kepē
 o en edes es zerelmes therem
 5 tem es meg waltho wramÿe
 sws crisstws kÿth en mastan na
 gÿ lelky ahÿthatossagal kywa
 nok hozÿam wennem the la
 tod es thwdod mÿndewn zÿk
 10 seges woltomath es gÿarlosago
 math kÿkew<k>th¹ zenv<d>edewk me
 ne bewnewkben es gonossa²
 gokban wagÿok wetetwen
 kÿknek mÿatta fewlewttew meg
 15 haborodam³ meg nehezewth
 em meg fewrtewzthetem es ke
 serthetben esstem mÿnd ez ÿllen
 zÿksegemnek <.> okaerth ees⁴ orwossa
 gaerth <ÿa.er> ÿewewk es folÿamom
 20 the

¹ A kihúzott *k* helyetti *th* a *w* betű fölé van írva.

² Az *n* betűn tintafolt van.

³ A *d* olvasata bizonytalan, a betű pacás, vagy javítva van.

⁴ Az *es* az *e* betű fölé írt betoldás.

Gij ad fennyeu segenen eues
 leuol ~~fi~~ wijja talasomert tege
 keret tege onjorak oymann
 eij dijzen fjaie ki nijn den
 moe fjaiek elen fennijn den
 mon fjaie nunnak te se
 en genen moe te kelle te se te
 fardod nunn nijn men leuol
 fjaie jagok ne leuol waij oij zykse
 ges ifme eij nap es eij oraban te
 leuol te allof nijn fjaie ome
 es nijn fjaie te lenzen fjaie malot
 es fjaie malot fennentele
 fjaie te te zegen es onjorak
 nijn fjaie fjaie fennijn ome fjaie
 ad fenn fjaie wenne fenn
 fenn fjaie fjaie te zegen
 zewel medne fjaie nijn
 fjaie fjaie nijn fjaie fjaie
 te dijzen fjaie zewel fjaie
 fenn fjaie fardod nijn

- hozäd kewnyewsegewmerth es
 lewlkÿ wÿgaztalasomerth teged
 kerlek teged onzollak oh menn
 ÿëÿ dÿczew kÿraÿl kÿ mÿndewnth
 5 twcz kÿnek elewthew mÿndew
 newk nÿlwan wannak tehecz
 engewmewth tekellewssse te
 twdod wram mÿnemew¹ lewl
 kÿ ÿozagok nekewl wagÿog² zÿkse
 10 ges ÿme ez nap³ es ez oraban te
 elewted allok mÿnth⁴ nÿomorew
 es mezÿhtelen zenth malaztot
 es ÿrgalmassagoth kerwen tele
 seÿcz be te zegen ehewze<z>w zom
 15 mehoz zolgalo leanÿodath gÿo
 had fel en zÿwemnek lewl
 kewmnek hÿdegsssegeth te zenth
 zerelmednek twzewel wÿ
 lagossohadmeg en waksagomath
 20 te dÿczewseges zemeleÿdnek ÿe
 len wolthawal fordohad mÿnd⁵
 en

¹ Az *ÿ* talán *i*-ből van javítva.

² Az *o* és a *g* között a sor fölött egy tintapötty van.

³ A *p* fölött tintapötty van.

⁴ Az *ÿ* talán *i*-ből van javítva.

⁵ Az utolsó két szót a másoló egy lendülettel először egybeírta, majd talán áthúzta az összekötő vonalat.

3 wijlaggen af annekens kessels
consequen mijnden elkenen neder
gewes leken segenen zenne desue
mijnden geveuregenen allayoy
wijlaggen es es seledese annekens
fel en zenne desue lekenen ge
gojag meijstlen es ne gad ge go
walewosijn es seledese zenne
de gaf geveurenen magad leken ane
kenen mijnden eders segenen
enveure ge leken eijeloken es yge
leken en zenne segenen en enveurenen
en en eders segenen es mijnden
wandan go leken wagi es fopjag
zennaggen lekenen es aldo yge
enveurenen enveurenen anen
of en eders segenen wanne segenen
segenen wagi anen eders
segenen an oty anen segenen
leken wagi anen lekenen es yge
enveurenen anen wagi segenen
leken gojag en neken eijeloken
yge anen enveurenen

- ez wýlagÿakath ennekem kelle<d>th
 lensegre mÿnden elenzew nehese
 gewth bekewsegews zenwedesre
 mÿnden theremthewth allathoth
 5 wthalthra es el feledesre emmeld
 fel en zÿwemeth lewlkewmeth the
 hozÿad¹ meÿn<.>ben es ne had the tho
 wa bwdosnÿ ez fewldnek zÿnen
 de czak thennen magad legÿ ene
 10 kewm mÿnden edewssegewm
 ewrewke the legÿ ethelewm es ÿtha
 lom en zerelmem en ewrewme
 m en edewsegem es mÿndewn kÿ
 wantham ÿo kÿ wagh es fogÿathko
 15 zhathathlan bodogsag es aldoth ÿsten
 ew<e>rewkewl ewrewk amen
 oh en edewsegews wram ÿesws
 chrÿstws meÿl nagÿ az the dedews
 segewth az olÿ aÿthathos lelewknec
 20 kÿ the weled akar lakozny es gÿw
 neÿrkewdnÿ az the wendegseged
 ben holoth² ew nekÿ egÿeb ethele es
 ÿthala nÿnczen ha
 nem

¹ A h előtt egy felesleges vonal van.

² A szó után, a sor felett más tolltól eredő, fekete színű tintavonal húzódik.

[illegible]

- oh felseges ysten wr ysten hata
 lmas ysten erews ysten foghatat
 lan yste bewlczeseges ysten kerle
 k mynd az te meg mondhatat<.>
 5 lan ysteny erwdre¹ es az te ze
 relmes zylednek zeplewtelen ty
 ztasagara es mynd az menyorzag
 bely zentewknek eerdemere ke
 rlek hogy legy kewnywrewletes
 10 en raytam en edews teremtem
 en edews ydwezyttem halgasmeg
 ez may napon mert csak tebenned
 wagyon mynden byzodalmam azert
 en edes meg waltom ne haggy el
 15 weznem mert ym az en elensegyim
 fel² tamatanak en elenem es enge
 met el akarnak wezteny ew hamys
 tanaczokal es meg akarnak emberek
 nek elewte engewmet zegewyny
 20 teni³ es gy'alazny azert ne haggy en edes
 ystenem es en edes yeswswm el wezne
 m ky engemet semybawl teremtel
 es meg semye thehecz de nem ara te

¹ A szó után kikapart betű nyoma látszik.

² A harmadik betű olvasata bizonytalan, talán egy y-ra írta rá a scriptor az / betűt.

³ A betűk olvasata bizonytalan. Az utolsó betű a sor fölé van írva.

awa fcevennes en ed es refesou
seggij meg engernef a se edesse
refinalafodal hogg estene afgas
sap meef wijndesf mef segef
lef engernef es mef haggaf enge
meef a en effen seggijnef esewg
pofuerm azev en des zevelnef
jilem jrolem jro maia jannij
fel melleffem meef afgolnaf
napa gijwlebernef en veana
fauok es leeg en jannjolo a jga
lijronaf elewgo hogg ewnagg ja
jalnaffaganaf es jsterij gaffalun
faganaf es ewjnet wijafsa kijn
fambost meg fceve es luycepev me
fawfaw e es mef fofja wijnden
lijrodalmafot afgoufopen en ed
fawen mef fof fassanaf wijnden
wijfagg fofwol a en effen seggij es
cevd ewwlfenef a ew fceve hneff
gben mef haly affatij wijnd afij
kni es fceven jfthen segewdu e fce
lewse nigg a ew afuok fago fag

- ara theremthel en edes : ieswsom
 Segÿcz meg engemeth az the edesse
 ges malazthodal hogÿ ellene alhas
 sak merth mÿndenha meg segel
- 5 lel engemeth es nem hagÿal enge
 meth az en ellensegÿmnek elewthe
 le esnem azerth en edes¹ zerelmes
 zÿlem zwlem zwz marÿa thamagÿ
 fel melletthem merth az holnapy
- 10 napra gÿwlekewznek en ream az
 thanok es leegÿ en zomzolo az ÿgaz
 bÿronak elewthe hogÿ ew nagÿ ÿr
 galmassaganak es / ÿstenÿ hathalma
 ssaganak es ereÿnek mÿattha kÿwel
- 15 lÿmbost meg there es lwcÿperth meg
 kewthewze es meg foztha mÿnden
 bÿrodalmathol azonkepen en edes
 istenem meg fozthassanak mÿnden ez
 wÿlagÿ ÿothwl az en ellensegym es ne
- 20 eerdewmlÿenek az ew kerelmesse
 gben meg halgatthatnÿ² mÿnd adÿg
 lan es the zenth ÿstensegewdnek el
 lewthe mÿg az ew alnokssagokath

¹ Az első betű a sor főlé van írva.

² A szöveg betűi javítva vannak.

mey ismeijck es mey is
 meuen mey zegien meke
 meke te edelzegens zeyn zyn es
 dmet es mijd az az meij
 ouzay belij zenteroek elerof
 ewek meij en eders indroeght
 en iesusum meij segele enye
 meij en edernemmetrop
 ey keusek en edes teven ten
 novam iesus gogij ne gogij es
 engemey az se auftatlan
 zeyn galatobey es az zeyn
 roeren dmet hollasaeij es az
 eders zij matrianak zeyn se
 vetierij gogij leyij iugalmes en
 gogij zeyn vnef es es wed
 el az es yten segens nagi gva
 godat en volam es bogat den
 gogij az meij ey zeyn anija
 kap gogij meij oltafmaja
 mijd en lacando es lacatatan
 elen seijunf ewe ooverfey
 ewerokelann en

- meg <ÿsa> ÿsmerÿk es meg ÿs
 merwen meg zegÿewnewle
 nek te edessegews zenth zÿne<d>
 <dek>¹ dnek es mÿnd az az menÿ
- 5 orzag belÿ zentewknek elewth
 ewk merth en edews ÿdwezyÿtt
 em ÿeswswm meg segelel enge
 meth az en erdememnekwl az
 erth kerlek en edes teremtem
- 10 wram ÿesws hogÿ ne hagÿ el
 engewmeth az the arthatatlan²
 zenth halaloderth es az te zenth
 werewdnek hwllasaerth es az
 edews zÿz marÿanak zenth ze
- 15 retÿerth hogÿ legÿ Irgalmas en
 hozÿam zegeÿn bÿneshes es wed
 del az te ÿstensegew nagÿ hara
 godat en rolam es boczasaden
 hozzam az mennÿeÿ zenth angÿa
- 20 lokath hogÿ meg oltalmazanak
 mÿnden latando es lathathatlan
 ellensegÿmthewl ewrewkewl
 ewewke amen

¹ A szóban többszörös, bizonytalan olvasatú javítás van.

² A *ha* betűkön tintafolt van.

waïron mandaron d te odes
zijweget of maïa angialifo
neregner eikenove wauïan zola
som d te eijea zijweget of wou
lagrak nemes aïanïa of imadam
d te zentseger gailokodrak tounp
lamaf mïnden en berkommekeu
vostge zovenï 4dwezerem enï
wemnek beren euzeken sezeven
te zepsetelen zijwoudpnek meto
lagrak kï el eïou narnak alattam
danneet metob ten eno vele fogad
atia wu ystennek megobent kiza
mazot magzatot wouzelegi fï wa
le kerpem walo met zentseger
santwauïom kïst met zentseger
mïwala tot wïst ennen mag
nak zentseger mïal 4dwele
zentseger fensge kïst met
seïa mïnnen seïe dolenïa
godalaf of kï telen seïe
teme seïwe 4dwele zentseger
atene kïst en seïe seïe
of wïwaf kïst zentseger
seïa aïanïa end d kï seïe

- wagyon mondasom az te dedes
 zýwedhez oh marýa angýalý fe
 nessegnek týkewre wagyon zola
 som az te týzta zýwedhez ez wý
 5 lagnak nemes azzonýa es ýmadom
 az te zentseges haylokodnak temp
 lomath mynden en lelkennek er
 ressege zereneth Idwezlewm en zý
 wemnek belsew erzekensege zereneth
 10 te zepletelen zýwed<eth>nek melto
 sagath ký elezer napnak alatta myn
 dennel meltob len ew bele fogadny
 atya wr ýstennnek mehebawl kýzar
 mazoth magzatoth Idwezlegý kýwa
 15 lth keppen walo megzentelthetheth
 sanctwarýwm kýth megzentelth es
 [..] walaztoth wrýsten ennen maga
 nak zenth lelek myáth Idwezlegý
 zentsegnek <s>zensege¹ kýth megzen
 20 telth az mennýeý feýedelem az ew
 chodalathos es ký ýelenthethetlen be
 ýewetelywel Idwzlegý zentsegnek
 edenýe kýben helhezteteth ýstenn
 ek wýawal ýrth zenth ýras Idwez
 25 legy aranyas lada ký tellýes wagý

¹ A kihúzott s betű főlé van írva a z.

- mennÿeÿ mennawal angÿalÿ gÿe
 neÿerewsegnek edes lakodalmaw
 al nemes ÿllatw confectnek ma
 laztyawal Idwez legÿen te zÿzesse
 5 ges zÿwed zenth haromsagnak tÿzta
 sagos lakodalma es dragalathos zal
 lasa kÿben az ÿstensegh az emberseg
 hez eggÿessewle zeretnek ewlelese
 mÿath telleÿel be azerth mÿnden ew
 10 rewke walo eremmel te oh marÿa
 smaragdosal¹ zerzewth nemes eden
 kÿnek zÿne sohamég nem herwad
 kÿ az felseges mennÿeÿ kÿrlnak az
 mÿ ÿdwssegewnketh zomehozwan
 15 ÿgaz hÿtnék wenereketh beÿelen
 ted azon aldoth horaban mÿkoro
 n zenth gabrÿel archagÿalnak ÿd
 wezletÿre ÿllen ÿdwsseges ÿo ÿgeth
 felelel mondwan ÿme wrnak
 20 zolgalo leanÿa legÿen ennekem
 az te bezedeth zerenth magazta
 lÿon fel azerth² eth tegewdeth mÿn
 den lelek oh edesseges zÿzmarÿ
 a mÿnd az te bodogh zenth zÿwe
 25 dne³ ÿstenhez⁴ walo engedelmes

¹ A g talán d betűből van javítva.

² A szó után a lap aljáig tartó széles tintafolt húzódik.

³ Az n előtt egy betűkezdő vonal át van húzva.

⁴ Az n sor fölötti betoldás.

lezen el gannan evedes zeven
mij horeffegem zammes di
geihen d'evf münden miferho
gedes og maia münd everken
everke adweflegitsek og zifesses
zemot münden zemerfel bodon
vak kifs atia münden ato w
nek everf semestades itf goma
ban enderfsek latui es meji na
mond gitaclan evenner azerses
fifosf givemefmek zemerfeben ad
weflegitsek zifesses fife kifs
semlsek latui az zemf auja kof
mak ew d'igesevlesek fife
wen az es kifs zifesses fife
mondes es fife b'ia es atia
mefmek ewesges es fife
hof kowefewwen az zof
zoflan es fife kowan ewes
fife münden fife kowan
ewes az ew zewen zemef
zemefew adweflegitsek

- segewel honnan eredeth zerenth a
 mÿ ydwessegewn^k zarmazek dÿ
 cheryen azerth mÿnden nÿelw¹ te
 gedeth oh marÿa mÿnd erekkewl
 5 erekke Idwezlegÿetek oh zÿzesseges
 zemewk mÿnden zemeknel bodog
 bak kÿkh atÿa mÿndenhato wr ÿsten
 nek erek fenessegeth istÿ² homalÿossag
 ban erdemletek latnÿ es neznÿ nagÿ
 10 mondhatatlan eremmel az zepsegev
 kÿsdeth gÿermeknek zemelyeben Id
 wezlegÿetewk zÿzessegews fÿlek kÿk er
 demletek halgatnÿ az zenth angÿalok
 nak ew dÿcheretÿewketh tÿztewl
 15 wen az te kÿsded zÿlettedeth kÿ
 menÿeth es feldeth bÿrÿa es atÿa wr
 ÿstennek edesseges teste lewth ÿge
 yeth kewwekewlwen³ az zoros ÿa
 zolban es sÿrankozwan erwlte
 20 len kÿwel mÿnden sÿralmazath el
 tewrle az ew zeretew zentÿnek
 zemekrewl Idwezlegÿetewk zÿz

¹ A szó előtt egy felesleges vonás van.

² Az első betű olvasata bizonytalan. A ThewrK.-ben itt *testÿ* van.

³ A középső *k* olvasata bizonytalan. Az utána levő *e* fölé más kéz húzott vékony vonallal egy függőleges szírat.

om af liden kist i ysten i zeln e de
 liden euzettep azer kist resosnak
 liden zayabot kiste zammajan
 den zentseges ysten i zeln kist
 eno fizele gonnan zemetten fel
 yroladnak es yeryednek azen
 kisten nemes angafot og kivan
 ayos pava d'gonnleli yien yemose
 og ysten i zeln nak ymek kist
 ynyeseg meno kany yessel vesse
 etteny met og toz yved nykovon
 og nak ysternek eressozem fel
 eno sevend og afel fva d'ezel
 kerran idno zlegiz yessel yezay kist
 melsoleel acyarov ysternek zeny
 kist avolyatiny es ydno zleny sezel
 ydno an myuden edesse yezay
 ysten magafnak ellet yven ylen
 ven es carlannan tozen yvel
 en es nay yezesse ymadnan
 yny zeny angafotnak kival
 naty es myud enek nek tovenmet
 es eezeny mose d'nek byzonizel
 kist idno zlegiz yessel yeny

- ornnak¹ lÿkaÿ kÿk ÿ ÿstenÿ zelnek edes
 ÿlatÿath erzettek az zep kÿs Ieswsnak
 ÿstenÿ zaÿabol kÿwe zarmazwan
 az len zentseges ÿstenÿ tÿznek fÿstel
 5 gew tÿzhele honnan zenetlen fel
 gÿwladnak es gerÿednek az zenth
 serafÿn nemes angÿalok oh kÿwan
 sagos paradÿchombelÿ gÿenyÿerwseg
 oh ÿstenÿ zerelmes melÿnek <kÿmy>
 10 kÿnÿesege mene hanÿ ÿtessel <retteth>
 rettenth meg az te zÿwed mÿkoron
 az wr ÿstennek eltetew zenth lel
 kew tegewd az altal fwo del zel
 keppen Idwezlegÿ zÿzesseges zaÿ kÿ
 15 meltho leel atÿa wr ÿstennek zenth
 fÿath apolgath<ÿ>nÿ es ÿdwezlenÿ hezel
 kewdwen mÿnden edesseggel az
 ÿstenÿ magzatnak eltethwen ÿleth
 wen es taplanwan te zenth ewled
 20 ben es nagÿ tÿztessegel ÿmadwan
 mÿnth zenth angÿaloknak kÿral
 ÿath es mÿndeneknek teremteÿet
 es te zenth mehednek bÿzonÿ zÿle
 teth Idwez legÿetek zÿzessegews

¹ Az első *n* főlé – azt javítandó – egy *r* betű van írva. Az olvasat tehát: *ornak*.

Kezer. kijf erdembeter kapogaf
 mij el karotokan goudoijij dja
 balinas wu ystemboijij met d
 meuniek sem fog gacanak be en
 pefsejer ystemboijij zeven d zeu
 an ylabokmak el djuwek d
 kenjerewok d djuwek djuwek d
 zefsejer djuwek djuwek djuwek d
 zenukijij djuwek djuwek djuwek d
 munden teven djuwek djuwek d
 ged of zepsejer djuwek djuwek d
 djuwek djuwek djuwek djuwek d
 tekettere djuwek djuwek djuwek d
 dos ystemboijij laba mian djuwek d
 gatuk djuwek djuwek djuwek d
 af sem el djuwek djuwek djuwek d
 el nem wala djuwek djuwek djuwek d
 zjuwek djuwek djuwek djuwek d
 gat ystemboijij djuwek djuwek d
 kerozo djuwek djuwek djuwek d
 nek nemel djuwek djuwek djuwek d
 wenzenu djuwek djuwek djuwek d
 djuwek djuwek djuwek djuwek d
 den djuwek djuwek djuwek djuwek d
 denek djuwek djuwek djuwek djuwek d

- kezek kÿk erdemletek tapogat
 nÿ es karotokon hordoznÿ az ha
 talmas wr ÿstenth<a>kÿth¹ meg az
 mennÿek sem foghatanak be ew
 5 felseges ÿstenseghe zerenth az zenth
 angÿaloknak es hÿweknek eelw
 kenÿerewketh Idwez legÿete<.>k zÿ
 zesegews emlew kÿketh az mennÿeÿ
 zenth kÿrayl zoppa ew eletere kÿ
 10 mÿnden teremteth allatokath el
 theth oh zepsegew zwz marÿa Idwez²
 Idwez legÿetewk zÿssegew labak
 tekellertesegwel kewetwen az al
 doth ystennek laba nÿomath el wal
 15 hatathlan zenth zeretettel kÿ mÿ
 ath sem eleth sem keen sem halal
 el nem walaztha Idwez legÿetek
 zÿzesseges thestenek mÿnden ta
 gaÿ ÿstenÿ chelekewdethnek ez
 20 kewze kÿ wagÿ ÿstenÿ bewlcheseg
 nek nemes kezewel kÿ ÿegÿezteth
 wen zenth haramsagnak mester
 segewel egÿbe <.> raggatwan mÿn
 den tÿzteletesseggel oh azereth³ mÿn
 25 deneknek felete bodogsagos zenth

¹ A szó középső betűi javítva vannak, olvasatuk bizonytalan.

² Az *e* betű a sor fölé van beszorítva.

³ Az első *e* a szó fölé van írva.

1) Inijnd en di geverre meke
 nyolrou yehes cystruak zee
 met zany zifore mynden kar
 en magrov dolygh zeyen a di
 gersoges zany gawmsay mynden
 dolyghal a te cayaybla mynd
 z yllein magy yfery dokokay
 a magy bi yelengorellan dwe
 mekay kipey a te edel zany fua
 nak fogamatiamaak es zillese
 nek yoeien eyel a te laolkoblan
 mooblan es cayayblan engogey
 mekorum myndenwaw masaj
 lof es adasseghay bawseyel kye
 elofmassan meghantekayem
 ogy dokwak myata mynden se
 en laolkon es mynden cayay
 en mozzantessenek sogi covaba
 ba mo yndroscassanak samnigo
 kottayya de mynden myyallay
 at dolyghanak gark a te zee
 ellegewdmoek meyl zany zee
 etnek myata meyl es elegianek

- zyz /¹ mýnden dýcheretre /² melto
 sagos wr ýesws crýstwsnak zerel
 mes zenth zýleýe mýnden kep
 pen nagyob dolgoth zerzeth az dý
 5 chewseges zenth haromsag mýnden
 dolgaýnal az te tagaýdba mýnd
 ez ýlleýn nagý ýstený dokokerth
 es az nagý ký ýelenthetethlen ere
 mekerth kýketh az te edes zenth fyad
 10 nak foganatýan<.>ak es zýletese
 nek ýdeýen erzel az te lewlkedben
 zýwedben es tagaýdban enghegy
 ennekewm mýndenrewl malaz
 thoth es edessegewth bewsegel kýk
 15 rewl mastan meg emlekewzem
 hogy azoknak mýata mýnden te
 stem lewlkem es mýnden taga
 ym megzentessenek hogý towaba
 soha ne ýndwltassanak semmý go
 20 nossagra de mynden wýgassag
 gal zolgalýanak chak az te zerel
 messegegdnek meýl zenth zere
 thetenek mýata meg es elegýenek

¹ Ez talán inkább téves betűkezdet, nem tagolójel.

² Ez talán inkább téves betűkezdet, nem tagolójel.

biiratastanaak eevastavleestemak mi
den ijei zeevuy eevastavleestemak
amen
Joroglegij se. ogzer tavviltakokom
walo vosa kiiß aila wu ißten for
mayataga el miuden iaißwul
mey ijei ißga og maya kii newe
seget seyeuü gülaguak sezeu
fida & seyeuü mey ~~mayataga~~ kii
benfellel temekew & aloy ayaude
fial zeuü malay ~~malay~~ seyeuü
betellesteyse mi koron zeuü selek
miay seyeuü seyeuü miay
ißenij iozaguak el kedyellesteyse
malaytoy edenij wu sen temer
led goda kessen mi koron & er
wuf iße seyeuü seyeuü savomlay
nak zeuü seyeuü miay soloy leen edo
niye aloy leen se & zomij alloi
fokmak sezeuü biiravul. biiravul
wulayostigayal

býratassanak ɛrewssewleessenek mýn
den ýzeý zerenth ɛrewkkewl ɛrekke
amen

Idvezlegý te oh zep tewýsknekewl¹

- 5 walo rosa kýth atýa wr ýsten fel
magaztatha es mýnden ýáýthwl
meg týztýhtha oh marýa ký newez
tethek tengeryý chýlagnak te zenth
fýadtewl meg <wýlagossaggal>² ký
10 ben fenllet tenekewd adoth aýande
kkal zenth malaztt<nak>al tegewdeth
be telleýsseýthe mýkoron zenth lelek
mýath tegewdeth teremthe mýnth
ýstený ýozagnak es kegýessegnek
15 walaztoth edenýeth wr len tewe
led choda keppen mýkoron az ɛr
ewk ýghe teste leen zenth haromsag
nak zerzese mýath holoth leen ede
nýe aldoth leen the azzoný alla
20 thoknak kezette kýrewl býzonsagoth
wýlagossýhthathal

¹ Az *n* javított betű.

² A kihúzott szó helyett a lap alján a szövegtől félköríves vonallal elválasztva szerepel a *wýlagossýhthathal* szó.

- thezen mýnden ez wýlagý nem
 zeth bodog azzoný anýanak kýalth
 wan az mennýek es bodognak wal
 nak mýnden teremtteth alathnak
- 5 felewthe es aldoth te mehewdnek
 gýwmewlche meeýl aýandekkal ko
 ronkend elewnk mýg ez zamkýwe
 tesnek welghýeben lezewnk es holth
 onk wthan mýnd erekkewl erekke
- 10 amen kýnek ýdwesseges erthelmeth
 dýcherethel es halaadassal wezzewk
 kýnek ereý te kegýes zýwedben
 helheztetwth oh kegýelmes oh edes
 segews zwz anýa marýa amen
- 15 Aangýaloknak nagýsagos azzonýa
 wr ýeswsnak bodogsagos zenth anýa
 menýorzagnak zepsegews aýtoýa
 paradýchomnak nagý zeleks kapw
 ýa nekwd¹ zolok zýzeknek wýraga <mýn>
- 20 mýnd zentewknek ew nagý wýga
 saga angýaloknak ew nagý týztassa
 ga

¹ A *k* a szó fölé van beszúrva.

og mannek es ferbnaek
kerenmeje woran p
sus cristus kiralijoknak
kiralija es wraknak
wora. kī engemij sem
beul keremteel kī enge
miej d. de zeng zemeli
edre es sasonlatossagodr
keremteel kī engemiej d
agalatos zeng weenedel
miej waltal kī en
gemij dines nem waggok
miejto newegnom kī en
dines nem waggok me
to. d. en ferreketes aija
kijura wennem sem in
weinde gondolnom de d

- oh mennek es fevldnek
terewmteye wram Ie
svs cristus kýralýoknak
kýralýa es wraknak
5 wra · kÿ engemeth¹ semÿ
bevl teremteel kÿ enge
meth az · the zenth zemely
edre es hasonlatossagodra
teremteel kÿ engemeth dr
10 agalatos zenth weeredel
megh walthal kÿ en ze
genÿ býnes nem wagýok
meltho neweznem kÿth en
býnes nem wagýok mel
15 to az en fevrtezetes aÿa
kÿmra wennem sem zÿ
wembe² gondolnom de az³

¹ A harmadik *e* betű a sor fölé van beszárvva.

² A *d*-nek is olvasható *b* betű fölé, talán javításként, *b*-t írhatott a scriptor, de ez teljesen elpacázódott.

³ A lapon sok tintafolt van, több közülük a következő lapról ütődött át. Ezeket a továbbiakban sem jegyzeteljük külön.

ary teged kerijervete
 fari kerlek tegedey aly
 bahallayyal inadlak te
 nekerd kerij gubattal
 kerijervet hogi tepang en
 nam gubattal of bittel
 jalgalo beasindra eo kerij
 erew en raitam fari njer
 kerijervet a kumanabel
 a jangalon eo maria ma
 rdalena a yelleb baptesen
 rebmajtolmangon a kerij
 fari de inelebed fari ven
 yent kerlek tegedey hogi
 kerijervet en raitam
 may gionom deneked pe
 yepeser zentse ariam a en
 yunymaf willeket gajjz

- eerth teged kenjervlete
 sen kerlek tegedeth alaz
 zatassaggal imadlak te
 nekevd kenj hvlataasal
 5 kenjergek hogj tekencz en
 ream gyarlosagos bynes
 zolgalo leanyodra es kenj
 erewl en raytam ky meg
 kenjerevlel az kananeabelj
 10 azzonyalton es marya ma
 gdalenan az yeles bynessen
 ees az¹ tolwayon az kerezth
 fan the meleted fygwen
 azerth kerlek tegedeth hogj
 15 kenje<rl>rewl en raytam
 meg gyonom theneked ke
 gyesseges · zenth attyam az en
 byneymeth · melljeketh haygaz²

¹ A szó előtt egy, talán *m* betű látszik, de lehet, hogy csak átütődött a tinta a lap másik oldaláról.

² A lapon sok tintafolt vagy az előző, illetve következő lapok javításainak áttűnő nyoma látszik. Nehezen dönthető el, melyek valóban tagolójelek, melyek csak véletlen tinatpöttyök.

[illegible]

- el akarnek reÿtenem sem tehet
 nem merth csak the elened
 wetkezthem¹ es the ellened sok
 sok gonozth tetem engÿen en
- 5 nekewm en edes wram
 enghegÿ ennekem kegÿes *christus*
 merth en gÿar<bo>losagos bÿnes
 sokzer wetetem te zenth fel
 segednek ellene kewelsegem
- 10 mel fevswenssegemmel tor
 kossagommal buÿassagomm
 am dÿhesegemmel haragossa
 gomal haburwssag<omal>
 tetelben gÿwlewsegben par
- 15 aznasagban gonoz gondolat<.>
 <ombam>thomnak mÿata es
 <wrrewsasban> wrewwsasban
 ragadozasomban hazwgsagom
 ban hamÿs mondasomdban
- 20 karomlassomban wÿgassagom
 ban mewetsegemben es²

¹ A *k* javított betű.

² A lapon sok tintafoolt van.

allasomden es alomlatomden go
 wolpodo bgedemde latalomden
 saldomden yfessenden yfessenden
 de yfessenden yfessenden yfessenden
 sam zolaten yfessenden yfessenden
 voderenden es mynden kenen
 vato dymden fyllen d en giv
 lo emdorlegen yfessenden yfessenden
 weteringe es wete weteringe
 hyam dymde tenked mynden
 dymde kenen d te nage kenne
 mesterde fyllen mynden
 d my walgewonken dymde
 kenne d te allenfeydte yfessenden
 dymde dymden dymde mynden
 do dymde dymde emmeken dymde
 dymde dymde emmeken dymde
 es weteringe dymde dymden
 mesterden dymde emmeken
 dymde dymde dymde dymde

- allasomban es alomlatomban he
 wolkodo bezedembe latasommanba¹
 hallasomban ýzlessemben ýlletessem
 be ²ýllatozassomban gondola<ta>tom
 5 ban zolasa³ zolasomban mywel
 kevdetemben es mynden kepen
 walo byneyembe . kykben az en gyar
 lo embersegem <ze> zerenth zoktham
 wetkeznye es <weke> wetkeztem ha
 10 gyom bynesse teneked magamath⁴
 azerth kerem az te nagy kegyl
 messegedeth kywel menyorzagbol
 az my walczagewnkerth ala zal
 lal ky az te ellensegyderth yma
 15 dal ky dawýdnak byneth megý
 boczathad engyeg ennekem vr
 ram engyeg ennekem cristus
 es wegýed el az en byneymeth
 en tevlem engyeg ennekem
 20 vram ky zenth peternek ky

1

¹ Az utolsó a betű a sor fölé van beszúrva.

² A lapon innen induló, lépcsőzetesen lefelé haladó mély karcolás van. Olykor tinta vagy szó is van rajta.

³ A szó a mély karcolásba került, ezért újra leírta a másoló.

⁴ Az utolsó a a szó fölé van betoldva.

teged mek tagada mek
gatal mek yot leket hon
en teget yhem sok
kel mek bantatalah de
maga mekes teget mek
nem tagatalah mek te
waggy en terentem te
waggy en aduatom te w
waggy en zabad fagom en
driodalinam te waggy
en attiam te waggy en
wam te waggy en yhem
en es en fagom en
weverem es en remen
sehem bixodalinam es
en wigassagom es erem
en en ewestegem en
otalnam es zabad
lom es ydwestegem
taniadafom es en waga
gom te waggy ewestegem

- teged meg tagada meg bo
 czatal merth jól leheh hogý
 en teged ýgewn sok býne
 kel meg bantotalak de
 5 maga meges teged¹ meg
 nem tagatalak merth te
 wagý² en teremtem te
 wagý en abrazatom te <w>
 wagý en zabadsagom en
 10 býrodalmam te wagý
 en attýam te wagý en
 wram te wagý en ýsten
 em es en kýralýom en
 wezerem es en remen
 15 segem býzodalmam es
 en wýgassagom es erem
 em en erewssegem en <vt>
 otalmam es zabad ele
 tem es ýdwessegem³ fel
 20 tamadasom es en wacza
 gom te wagý erewssegē

¹ A *t* javított betű.

² Az *a* fölött s a lap számos más részén tintafolt van.

³ Az első *e* betű a sor fölé van besúrvva.

foyedeclumem es oltalmam en kij
 waisfom es en waisfom es
 foronam fanyerget teneket es
 kerlek tegeder goy fanyer en
 gemet fanyer es oltalmam en
 gemet fanyer es waisfom
 engeret. ewerf. waisfom
 fanyer. engeret. waisfom es
 eler. es. fanyer. engeret
 mair. es. teneket. fanyer
 waisfom es. teneket. engeret
 waisfom es. waisfom. waisfom
 gemet. es. waisfom. leanyod
 waisfom. yot. fanyer. gongnot es
 mair. mair. es. waisfom. de
 fanyer. aban. mair. fanyer. fanyer
 fanyer. en. es. fanyer. fanyer
 en. fanyer. mair. fanyer. fanyer
 es. fanyer. fanyer. fanyer. fanyer

- segedelmem es oltalmam en kÿ
 wansagom es en vÿgasagom es
 koronam kenyergek / teneked es
 kerlek tegedeth hogÿ segÿcz en
 5 gemeth bÿrÿ es oltalmaz en
 gemeth batorÿcz es wÿgazthal
 engemeth . erewsÿcz es gÿenyÿer
 kewttes engemeth . wÿlagosÿcz es
 eltes es latogas engemeth
 10 merth te teremtettdeth allath
 wagÿok te teremtetel engemt
 wram ne wtalÿ meg en
 gemeth te zolgalo leanÿod
 wagÿok . ÿol leheth gon<o>noz le
 15 gÿek meltathlan es bÿnes de
 gah akar mÿ legeÿk tÿed wa
 gÿok . en oh azereth kÿ<z>hez fwssak¹
 en kÿhez . menÿek hanem czak
 te hozzÿad · kÿ teremttetel ha te

¹A *k* jelölt betoldás az *f* betű fölött.

el weg engemeyt by ten
led by fogað Goffia enge
mey ha te engemeyt in
mey e wals by segit in
eyemey of goet by fogað
fogað en wals yten el
wenged kug a te te
wenged a fogað
te fogað fogað en
fogað en te fogað
wenged a fogað
iol. fogað en te fogað
iol. fogað fogað en
ha en fogað wenged
wenged fogað engemeyt
ha en fogað wenged
wenged fogað engemeyt
ha en fogað wenged
wenged engemeyt ha en

- el wecz engemeth te tev
 led kÿ fogad hozzÿa enge
 meth ha te engewm <m>
 meg wtalz kÿ segÿth meg
 5 egemeth¹ oh azeerth² <kÿhevz
 fwssak en> wram ÿsten es
 merÿed meg az te te
 teremtetted allatodath
 te hozÿad ffordolwan es
 10 ffolÿamvan tekencz en
 ream ÿol leheth bÿnesre
 iol leheth meltatlanra
 iol leheth ffertezetesre de
 ha en ffertezetes wagÿok
 15 meg tÿztÿthacz engemeth
 ha en homalÿos wagÿok
 meg wÿlagoÿcz³ engemeth
 ha en kor wagÿok meg
 wÿgaz engemeth ha meg

¹ Az utolsó *e* a sor fölé van betoldva.

² Az első *e* javított betű.

³ Az *o* sor fölötti betoldás.

Goltam mege elewenig enge
 mēst ja et tēnētetēn fēl tamaz
 engemey mēst nagjod a te ju
 gēntastagōd hogj nōm a en ke
 njetlensēgem nagjod a te ke
 wessaged hogj nōm a en lūne
 ju nagjod a te fēl mege bogat
 uij hogj nōm en wēlōdij me
 wēlōd mege engemey a en bi
 nēgmēst es kēgjetlensēgmēst
 sōkagier de a te nagj uqul
 mastagōdēnag sōkagier
 zēveng uqulmēst ojnēkēn es
 lōg kēgjetlensēgmēst es mo
 nagjod a en lēkēnēk en
 wāgjod a te yd wessaged kē
 mōndōd nōm akavom a by
 nēfēk galabij a en fōdōd
 engem te gōgjod et es galabij
 mege engemey mēwēkēfōl .
 mēmēl nagjodan a egi aian
 sōkōl kavom te tēlōd kēgjet
 mēst aian

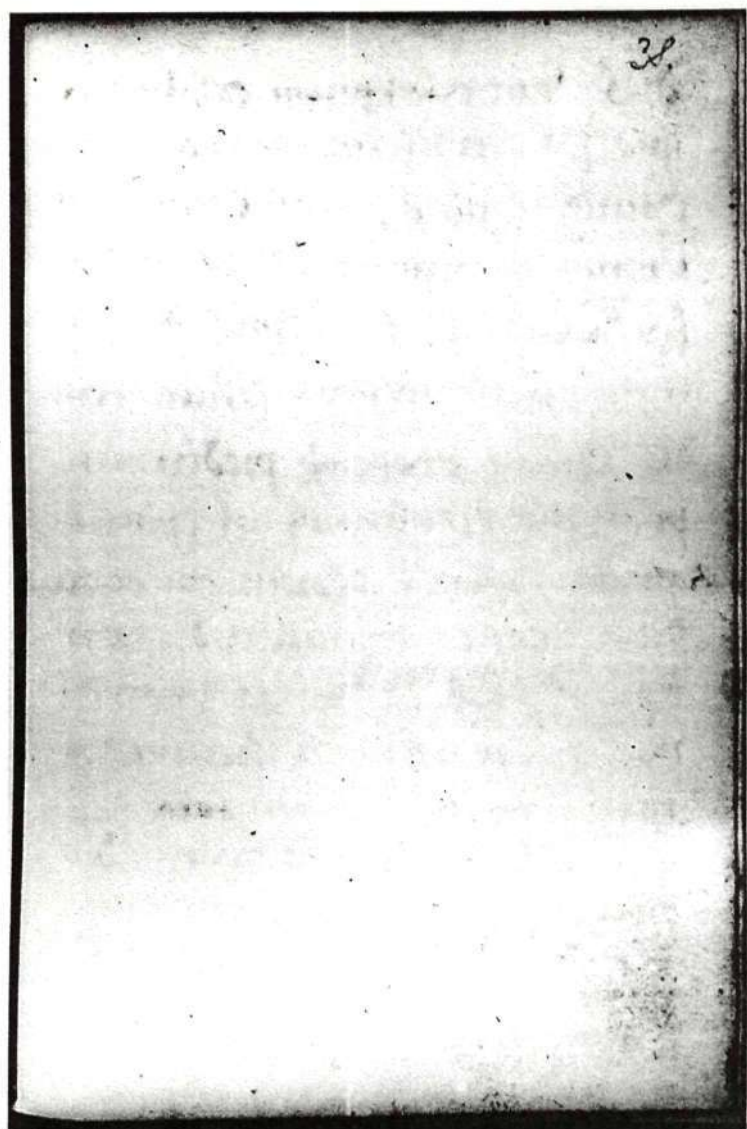
- holtham meg elewenjcz enge
 meth ha el temetetem ffe! tamaz
 engemeth merth nagyob az te yr
 galmassagod hogý nem az en ke
 5 gyetlensegem nagyob az te ke
 gyesseged hogý nem az en býne
 ým nagyobath tehec meg boczath
 ny hogý nem en wetkezný ne
 wtaly meg engemeth az en bý
 10 neýmerth es kegýetlensegýmnek
 sokasagaer de az te nagy ýrgal
 massagod<erth>nak sokasaga<erth>
 zerenh ýrgalmaz ennekem es
 legý kegýelmes býnesnek es mo
 15 ngýad az en lel kemnek en
 wagýok az te ýdwesseged ký¹
 mondothath nem akarom az bý
 nesnek halalath azerth ffordýcz
 engem te hozzýad <et> es zabadýcz
 20 meg engemeth werekthvl.²
 mennel nagyoban ez egý aýan
 dokoth kerem te tevled kegýel
 mes attýam

¹ Az ý javított betű.

² Az első betű olvasata bizonytalan.

aj te nagyltanfeges iugakun
ytagodony es aj te nagyl de
venfeges malytodnak es
zovelmednek ajan dokabot
engigjed to ygy naye
weyuy engemey to ro
gegetne es aj lybony ren
ayya iya gionfed es
tista gionfa myndai
byneymekvere mel
to eleg kelve es ny
nygy engemey aj qd
wefegnek parjars
ky es es oraglat mynd
evetel evetel amen

- az te nagy<bewsseges> ýrgalm
assagoderth es az te nagy <be>
bewsseges malasztodnak es
zerelmednek aýandokabol
5 engýegýed <ho> hogý <weze>
wezery engemeth io we
gezetre es az býzoný pený
cýara ýgaz <gýonasra> es
týztha gýonasra mýnden
10 býneým<nek>revl mel
to eleg tetelre es <wýg>
wýgý engemeth az ýd
wessegnek partýara
ký elz es orzaglaz mýnd
15 erekel ereke amen

Dies leta celestium celebratur in
qua pie recenseretur marie conceptio
cuius laudes peragamus nos
et tanto gloriamur dei beneficio se
licet quidem est conceptus per quem
mundus est adeptus salutis reme
dia Quem prophete predixerunt
priores presenserunt in spirante
gracia Virga florem conceptus
stella solem paritura Hodie con
cipitur flos de virga procer su
rus sol de stella nasciturus xpi
intelligitur O quam felix
quam preciosa mundo grata deo
cara fuit hec conceptio qua sa

- Dies leta <celebretvr> celebretur in
 qua pie recensetur marie concepcio
 Quius¹ laudes *prosequamur* nos qu
 i tanto gloriamur dei beneficio Fe
 5 lix quidem est conceptus per quem
 mundus est adeptus salutis reme
 dia Quem profethe predixerunt
*patriarche presenserunt*² in spirante
 gracia Wirga florem conceptura
 10 stella solem paritura hodie con
 cipitur Flos de wirga proces sw
 rus sol de stella nasiturus³ *christus*
 intelligitur O *quam*⁴ <felx> felix
*quam*⁵ *preclara* mundo grata deo
 15 chara fuit hec concepcio qua sa

¹ Helyesen: *cuius*.

² Helyesen: *presenserunt*.

³ Helyesen: *nasciturus*.

⁴ Helyesen: *quam*.

⁵ Helyesen: *quam*.

39.
lucē desituriſ redit iure ſper
ſalutis luctuſ cedit gaudio lūi
rga iſſe p̄ſomūt vūrgo xpm̄ ge
muit vūrgo mundi domina No
no quidem ordine ap̄ſque viri
ſemine viri paritſ femina No
ua mater nōc nouā p̄ſem noua
ſelle nouo nouum ſolem noua
p̄ſentſ gaudia noua prouſuſ ge
nitura creatorem creatura pa
nem paritſ filia qam mirandā
nouitatem nouam quoque digni
tatem dicat matris caſtitatem ſi
y conſceptio gaude mater graci
ſa vūrga flore ſpectoſa mater

- lute destitutis redit iure spes
 salutis luctus cedit gaudio Wi
 rga ÿesse floruit virgo *christum* ge
 nuith virgo mundi domina No
 5 no¹ quidem ordine apsque² viri
 semine virum parith femina No
 ua mater <no> nouam *prolem* noua
 stelle³ <noua> nouum solem noua
 proferth gaudia Noua prorsus ge
 10 nitura creatorem creatura pa
 trem parith filia quam⁴ mirandam
 nouitatem nouam quoque digni
 tatem dicat⁵ matris castitatem fi
 lii concepicio gaude mater graci
 15 sa⁶ virga flore speciosa mater

¹ Helyesen: *novo*.

² Helyesen: *absque*.

³ Helyesen: *stella*.

⁴ Helyesen: *quam*.

⁵ Helyesen: *ditat*.

⁶ Helyesen: *graciosa*.

ple generosa plena pleno gaudio
tu spes certa miserorum vera
mater orphana nomen tu leuamus
oppressum medicamen in firma
• mun omniū es dominica telu
damus voce pari laude digna si
gulari ut emittes in hoc mari
nos in portu salutari sistit tua gra
tia amen

Sancere anne deuotus decantet
tuis alleluia quibus partus salute
produxit mundo nos miranda de
eius ple castra eterna lux est or
ta sol de stellis ^{anna} ~~anna~~ ex papia
aaron est genita semper clara
que ~~ut~~ ^{scilicet} si dux aurei dactylū
peditate ~~ipam~~ ^{ipam} fortuna Annas

- prole generosa plena pleno gaudio
 tu spes certa miserorum vera
 mater orphanorum tu leuamen
 oppressorum medicamen in firmo
 5 rum omnium es dominica¹ te lau
 damus voce pari laude digna sin
 gulari vt errantes in hoc mari
 nos in portu salutari sistat tua gra
 cia amen
 10 Sancte anne deuotus decantet cho
 rus alleluia cuius² partus salutem
 produxit mondo³ res myranda de
 eius prole casta eterna lux est or
 ta sol de stella anna⁴ ex prosapia⁵
 15 aaron est genita semper clara
 que ut sidus aureum decorauit
 seculum⁶ pari forma Amas⁷

¹ Helyesen: *domina*.

² Helyesen: *cuius*.

³ Helyesen: *undo*.

⁴ Tintafolt után *anna*, a javított változat a sorközbe be van szúrva.

⁵ A szó fölött tintafolt van.

⁶ A *seculum* szó javítva van. Fölé beszúrva: *secolum* áll.

⁷ Helyesen: *amans*.

40
deu toto corde nulla letali poi
se fit corrupta dignes saluis
fructu abpullit onera luctum
valle nostra Ex prole quam ge
muit sol veni emicuit carne
sunt Sol Xpe inadia corda no
stra gra nefinas labe nos noxia
esse ceca quem iudea natum
trahit nec ymolat cum sit per
scripta matrona hec predicta fu
ne mater vt pia ora et filia sue
curat tibi gens misera Et ce
perit tristia ducit ad gaudia hic
quem genuit ^{puer} ~~placida~~ pia maria
Aue Maria gracia plena domi
nus tecum virgo serena benedic
tam in mulieribus que peperisti

- deum toto corde nulla letali sor
 de fit corrupta dignes¹ salutis
 fructum abstulit omnem luctum
 valle nostra² ex prole quam ge
 5 nuit sol veni³ emicuit carne
 sumta Sol christe iradia⁴ corda no
 stra gracia / ne sinas labe <nox> noxia
 esse ceca quem iudea⁵ natum
 credit nec ymolatum cum sit⁶ per
 10 scripta vatum hec predicta hu
 nc⁷ mater ut pia ora et filia suc
 currath tibi gens misera et te
 post⁸ tristia ducat ad gaudia hic
 quem genuit puerpera⁹ maria¹⁰
 15 Ave maria¹¹ gacia¹² plena domi
 nus tecum virgo serena benedic
 tam in muliebus¹³ que peperisti

¹ Helyesen: *gignens*.

² Az *r* betű a szó főlé van írva.

³ Helyesen: *verus*.

⁴ Helyesen: *sumpta Sol christe irradiat*.

⁵ Helyesen: *nec Iudea*.

⁶ Helyesen: *immolatum cum sint*.

⁷ Helyesen: *nunc*.

⁸ A szó végén tintafolt vagy lehúzott betű van.

⁹ A *puer* szón tintafolt van, ezért a szó főlé újra le van írva.

¹⁰ Az *i* a szó főlé van írva.

¹¹ Az *i* a szó főlé van írva.

¹² Helyesen: *gracia*.

¹³ Helyesen: *benedicta in mulieribus*.

pacem hominibus et angelis
gloriam tu benedictus fructus
uentris tui qui coheres des ut essem
fui nos fecit per gratia per hoc autem
me alic mundo cum puaue contra car
nis mura tenuisti plom uoum stella
porem noua gignitur tu partum et
magni bonis et agni pabum saluato
ris et templu ex tirsti sed uirgo in
tacta tu floris et rosis pannis et pa
poris uirginum regina rosa sine spina
genitrix es facta tueriuitas regis iusticie
tu mater es mune delatu feris et miseric
tospilum reformans glie tu celestis
collaudat curia tibi nun fauent obse
gia quia que es dei mater et filia p
terneas donatur uenia Ergo maris

- pacem hominibus et angelis
 gloriam tu¹ benedictus fructus
 uentris tui qui coheres des ut essemus²
 sui nos fecit per gracia³ per hoc autem
 5 me aue mondo⁴ tam suaue contra car
 nis mira tenuisti *prolem* noum⁵ stella
 solem noua gegniture tu partim⁶ et
 magni leonis et agni <sal...> saluato
 ris *christi* templum ex titisti sed wirgo in
 10 tacta tu floris et roris pannis⁷ et pa
 storis uirginum regina rosa sine spina
 genuit⁸ es facta tuciuitas regis iusticie
 tu mater es *miseriçordiæ* de lacu fecis et miserie
 theofilum reformans glorie tu⁹ celestis
 15 collaudat curia tibi *nostra* fauent obse
 <quia> quia que es dei mater et filia *pro*
 terreas¹⁰ donatur venia Ergo maris

¹ Helyesen: *et*.

² Helyesen: *coheredes ut essemus*.

³ Helyesen: *graciam*.

⁴ A sorkezdő *me* felesleges szó. A *mondo* helyesen: *mundo*.

⁵ Helyesen: *iura genuisti prolem novum*.

⁶ Helyesen: *genitura tu parvi*.

⁷ Helyesen: *panis*.

⁸ Az *i* a sor fölé van írva. A szó helyesen: *genetrix*.

⁹ Helyesen: *te*.

¹⁰ Helyesen: *pro te reis*.

41.
Stella verbi dei cella et solis auroza
paradisi porta p̄qm̄ lux ē om̄ia
rum tuum ora vt nos soluat aper
cat̄ et in regno claritatem quo lux
lucet sedula collocet p̄specula amen
Sacro sc̄a hodierno festiuitatis pre
coni digna laude uniuersa catego
rizer ecclesia inuicem sanctarum
sanctorum sanctissima extollendo
merita Apli audere amanda uesul
gentis q̄ sic accepto uosane bapt̄a
p̄ uenisset qui tolleret peccata mor
tuis in sup̄ habitacula audiebat eloqui
a in ventos p̄e suo bariona in veni
m̄ ait ouans messiam et duxit eum
ad Iulifluam saluatoris presenciam
hunc perscrutantem maria p̄ uenit

stella verbi dei cella et solis aurora
 paradisi porta *per quam* lux *est* orta na
 tum tuum ora vt nos soluat apec
 catis et in regnolaritatem¹ quo lux
 5 lucet sedula collocet *per* secula amen

Sacrosancta hodiernae festiuitatis pre
 conii² digna laude uniuersa catego
 rizet ecclesia³ mitissimi sanctorum
 10 sanctorum sanctissima⁴ extollendo
 merita apostoli andere amiranda reful
 gentis⁵ *gracia* Hic accepto a iohanne baptista
 quod uenisset qui tolleret⁶ peccata mox
 eius in tus⁷ habitacula audiebat eloqui
 15 a in vento *que* fratre suo bariona in veni
 mus ait ouans messiam et duxit eum
 ad dulcifluam saluatoris presenciam
 hunc perscrutantem maria *Christi* vocauit

¹ Helyesen: *regno claritatis*.

² Helyesen: *preconia*.

³ Helyesen: *ecclesia*.

⁴ Helyesen: *sanctissima*.

⁵ Helyesen: *andree admiranda prefulgentis*.

⁶ Helyesen: *venisset qui tolleret*.

⁷ Helyesen: *intrans*.

Compendet angelorum ceteri iesu
cristi uice que mundi dominum
domi domini matrem genuit fi
lius tres sancta anna precla
rus habuit iam anna letatur in
celis iam conspicatur nepotem in
terris uiuens anna omnibus ex
emplar sancta prebuit quam te
stibus angelis anna iesu xpi in
ditur laudantur beatam annam
singuli ecclesie filii quia glori
a in celis sancta anna colitur
que dominum mundi regem genuit et
alut ducti lacte sui pectoris quam
splendida pedes sancte anne mulier
rex omni xpus annam orem suam
Perueniunt et

- Congaudet¹ angelorum chori iesu
 cristi auie que mundi dominam
 <donii> domini matrem genuit fi
 lias tres sancta anna precla
 5 ras habuit iam anna letatur in
 celis iam conspicatur nepotem In
 terris uiuens anna omnibus ex
 emplar² sancta prebuit Quam ce
 lebris angelis auia iesu christi cre
 10 ditur Laudanth beatam annam
 singuli <ecce> ecclesie filii Qua glori
 a incelis santa³ anna colitur
 que dominam mundi <geg> genuit et
 aluit dulci lacte sui pectoris Quam
 15 spelxida⁴ sedes sancte anne rutilat
 rex omnium christus auiam octe⁵ suam

¹ Helyesen: *congaudent*.

² Helyesen: *exempla*.

³ Helyesen: *in celis sancta*.

⁴ Helyesen: *splendida*.

⁵ Helyesen: *ecce*.

42
tunc patre arcana illustrata ei
salutari doctrina honorata mul
timoda seniorum fu sequencia et
ingemens plora Ex carnis exequa
soluens eterna et mors tener etna et
andrea felicia per crucem materis
gaudia iam regem tuu spectas
iam adoras iam in eius aspectu an
drea patre gloriem suavitatis iam
appropinquas quem divini amoris oro
madag vis ergo nobis in etna dulce
do spiritus in terna celestis vite balpa
ma

conquiescentes exultemus vocali cor
dia ad beati nicolai festina solemnita
qui in cruce adque iacentis suando ie
iunia ad papilas cecit roma prome
teri gaudia adolesens amplexari liter
rarum studia alienus et inimicus

- tanto patre arcaÿa¹ illustrata eius
 salutarī doctrina honorata mul
 timoda sicnorum² fre<...>quencia et
 tu gemens plora *trux* carnifex egea
 5 te luens eterna³ et mors tenet eterna et
 andrea felicia *per* crucem maneth⁴
 gaudia ÿam regem tuum spectas
 iam adoras iam in eius *conspectu* an
 drea stas hodorem⁵ suauitatis iam
 10 aspiras quem diuini amoris aro
 madas⁶ vis⁷ ergo nobis inclita dulce
 do spirans in tima celestis uite balsa
 ma
 Congaudentes exultemus uocali con
 15 dia⁸ ad beati nicolai festiua solemnia
 qui incunis adhuc iacens suando⁹ ie
 iunia ad papilas cecit soma¹⁰ prome
 reri gaudia adolesens amplexati¹¹ lite
 rarum studia alienus et immunis

¹ Helyesen: *Achaia*.

² Helyesen: *signorum*.

³ Helyesen: *lues inferna*.

⁴ Helyesen: *manent*.

⁵ Helyesen: *odorem*.

⁶ Helyesen: *aroma dat*.

⁷ Helyesen: *sis*.

⁸ Helyesen: *concordia*.

⁹ Helyesen: *seruando*.

¹⁰ Helyesen: *ad papillas cepit summa*.

¹¹ Helyesen: *adolescens amplexatur*.

Az írás betűi, jelei gyakran az eredeti kéziratban is igen halványak. Ezek a háttértől alig eltérő sötétségű részletek a fényképen sem igazán megjeleníthetők, nyomdatechnikailag pedig gyakran nem reprodukálhatóak. Átiratunk természetesen az eredeti kódex alapján készült, tehát a képeken nem látható jeleket is tartalmazza.

ISBN 963 7530 74 6

ISSN 0237 644 x

Felelős kiadó: Dávid Ferenc

Nyomdai munkák:

Pharma Press Nyomdaipari Kft.

1089 Budapest, Elnök utca 1.

1104/02-04

Műszaki szerkesztő: Nádor Géza

A külső borítón a kódex 6. lapjának képe látható.

ISBN 963753074-6

9 789637 530746

A Régi Magyar Kódexek eddig megjelent kötetei:

1. *Könyvecse az szent apostoloknak méltóságokról* 1521.
2. *Bod-kódex* XVI. század első negyede
3. *Sándor-kódex* XVI. század első negyede
4. *Czech-kódex* 1513.
5. *Kriza-kódex* XVI. század eleje
6. *Simor-kódex* XVI. század eleje
7. *Krisztina-legenda* XVI. század eleje
8. *Weszprémi-kódex* XVI. század első negyede
9. *Domonkos-kódex* 1517.
10. *Szent Margit élete (Margit-legenda)* 1510.
11. *Virginia-kódex* XVI. század eleje
12. *Vitkovics-kódex* 1525.
13. *Miskolci töredék* 1525.
14. *Lázár Zelma-kódex* XVI. század első negyede
15. *Székelyudvarhelyi Kódex* 1526–1528.
16. *Nádor-kódex* 1508.
17. *Horvát-kódex* 1522.
18. *Thewrewk-kódex* 1531.
19. *Döbrentei-kódex* 1508.
20. *Festetics-kódex* 1494 előtt
21. *Debreceni Kódex* 1519.
22. *Lobkowicz-kódex* 1514.
23. *Kulcsár-kódex* 1539.
24. *Nagyszombati Kódex* 1512-1513.
25. *Peer-kódex* XVI. század első negyede
26. *Gömöry-kódex* 1516.
27. *Gyöngösi Kódex* az 1500-as évek elejéről
28. *Kazinczy-kódex* 1526-1541.